

حکومه‌تی هه‌ریمی کوردستان

وه‌زاره‌تی رۆشنیبری

به‌ریوه‌به‌ریتی گشتیی چاپ و بلاوکردنه‌وه

زنجیره (١٥)

زوبده‌ی عه‌قیده

ئێزای میهن‌نێکی کوردی

کاروان سیرالینا
۲۰۰۰-۵-۲۶
کتابخانه - کتب

حکومتی هه‌ریمی کوردستان

وه‌زاره‌تی پۆشنییری

به‌ریوه‌به‌ریتی گشتیی چاپ و بلاوکرده‌وه

زنجیره (10)

زینده‌ی عه‌ قیده مه‌ وله‌ وی

ناماده‌کردن و هی‌نانه‌وه‌سه‌ر پینووسی نوی

حه‌مه‌ سالج حاجی مه‌لاموچه‌مه‌دی که‌لانه

گولانی ۲۷۰۰ کوردی

چاپی یه‌که‌م

نایاری / ۲۰۰۰ زایینی

پيشه‌کى

ئەو بوارەى ئەم كتيبەى (مەولەوى) دەگريته خو، چەند ناويكى هەيه..
لەروويەكەو پيى دەگوتري (الأصول - بناغەكان) بۇ جياكردنەوہى لە (الفروع -
لقو پۆپەكان)، بوارى بايەخى (الأصول) بريتييه لەو خالە بنچينەبيانەى
پەيوەندييان بەزاتى خواو سيفەتەكانييەوہ هەيه، لەبەرامبەر (الفروع) دا
كەوردەكارىيەكانى حوكمە ئاينىيەكان لە (بوارى شەرع) دەگريتهوہ.

ناوى ديكەى ئەم بوارە (العقائد - باوہرەكان) ه ، وەسەرچاوەى ئەم ناوہش
لەوپاستىيەوہيه كە پاستى و دروستىيى باوہرى موسولمان، بەلاى چەندين تاقم و
گرووپەوہ، بەندە بەچەند بنەمايەكەوہ بەو شيوہيەى هەر گرووپيىك ديارىي
كردوہ.

سنيەمين ناوى ئەو بوارەش ((علم الكلام)) ه بەو پيىيەى هەر قوتابخانەيەكى
ئەم بوارە لەبۇچوونەكانيدا پشتى بەچەند بەلگەيەكى عەقلى دەبەست و
مەنتيقيكى هەبوو بۇ بەرپەرچدانەوہى بۇچوونەكانى بەرامبەرەكەى.

ئەم پاستىيەى لەسەرەوہ پوونكرايەوہ بەلگەى ئەوہيه كەلەجەوہەرترين خالى
پەيوەست بە ئيسلاميشدا - كەمەسەلەى بوون و سيفەتەكانى خوايە - مەسەلەى
بەكارهينانى عەقل و بەلگەى يەكيىك بوو لەو مەسەلە گرنگانەى بايەخى پيىدراوہ،
بەلام لايەنى خراپيشى ليكەوتوتتەوہ، بەتايبەت لەو هەلە ميژووييانەدا
كەهيندى دەمارگيرى بۆتە مايەى بەپيروژ زانينى ئەنجامگيريەكى مەنتيقي
دياريكراو، وەئەمەش بۆتە مايەى سەرکوكتردنى خەلكانى ديكە، بەتايبەت
لەوسەردەمانەدا كەدەسەلاتى سياسى بۆتە پالپشتى پاستەوخوى
قوتابخانەيەكى ديارىكراو، ئەمەش نموونەيەكى زەقى هەيه:

موعتەزىلە "گۆشەگىرەكان" يەكەمىن قوتابخانەنى كەلامىي ئىسلامە لەئەنجامى
"گۆشەگىرەبون" و دوركەوتنەوھى (واسىلى كوپى عەتا - واصل بن العطاء)
لەبازنەنى خويندنى لاي شىخ (حەسەنى بەسرى) دروست بوو.

ئەم قوتابخانەيە بەپاساوى يەكتايى (توحيد) و تەنزىھى خوا، سيفەتەكانى
خوایان لەزاتى خوا جىياكردهوھ و تىكەلكردنىيان بەجۆرە شىرك (ھاوبەش
دۆزىنەوھ) يەك زانى و دىاريشە كەھاوبەش دۆزىنەوھ بۇخوا گەرەترىن گوناھە
لەئىسلامدا.. لەسەر بناغەنى ئەو بۇچوونەو، لەبەرئەوھى (قورئان) قسە (كەلام)ى
خوایەو (كەلام) یش يەككە لەو حەوت سيفەتەنى خوا كەقوتابخانەكانى (علم
الكلام) جەختيان كوردبوو لەسەريان، بۇيە موعتەزىلە پىيان لەسەر ئەوھ دادەگرت
كە (قورئان) كۆن (قدیم) نىيە.. كە(مەئموون)ى خەلىفەنى عەبباسى دەسەلاتى
گرتە دەست، لەژىر كاریگەرىي ئەنجامگىرىيەكانى موعتەزىلەدا دەيوست ئەو
بىروباوهرە بەزۆر بلاوبكاتەوھ كە (قورئان) دروستكراو (مخلوق)ەو (قدیم) نىيە..
لەبەرئەوھش كەكەسانىكى وەكو (ئەحمەدى كوپى حەنبەل) ھەرگىز ئامادە
نەبوون بچنە ژىربارى ئەو جۆرە بۇچوونەوھ، بۇيە توندوتىژىسى سەیريان
بەكارهینا.. ئەو توندوتىژىيەنى لەمىژووى ئەو سەردەمەنى ئىسلامدا بە (نكبة ابن
حنبل) ناسرا.

بەم شىوھەيە زىادەپروىي، تەنانەت لەپىرۆز پاگرتنى چەمكەكانى (عەقل) و
(ئازادىي ھەلبىژاردن - حرية الاختيار) لەبواری كردهوھ ئەخلاقىيەكانى لاي
موعتەزىلە بووھ ماىەنى ئەوھى، بەشىوھەكى دىكە، جەلەوى ئازادىي بىروباوهر
بگىرىت و كۆت بگىرىت.

رەنگە ئەم مەسەلەيە، واتە پەنابردنە بەرتوندوتىژىي، يەككە بىت لەوھۆگارە
گرنگانەنى بوونە ماىەنى نەفرەتكردنى زۆربەنى ھەرەزۆرى نىوھندى بىربارو
خويندەوارى نىو كۆمەلى ئىسلامى لەبىرى كەلامىي قوتابخانەنى موعتەزىلە،
بەلام چەندىن ھۆكارى دىكەش بۇئەو مەسەلەيە ھەبوون، لەوانەش دابەشبوونى

ئەم قوتابخانەيە بەسەر چەندىن قوتابخانەي بچووكەلەي دىكەدا، وەكو (الهديلية، الجهمية، الجاحظية، و...) و دروستبوون و پەرەسەندنى چەند قوتابخانەيەكى كەلامىي يدكە: (الأشعرية، الماقرئيدية) و پتر گونجانى ئەم دوو قوتابخانەيە لەگەل دەقەكانى قورئان و پالپشتىكىردنى چەند كەسايەتيةكى بىريارى گەرەي موسولمان لە بۆچوونە كەلامىيە ميانە پۆكان، وەكو (ئىمامى غەزالى).

ئەم ھۆكارانە بوونە مايەي ئەوہي زۆرينەي موسولمانەكان (ئەھلى سوننەت و جەماعەت) لەدەرربەري قوتابخانەكانى (ئەشعەري و ماتوريدى) دا كۆينەوہ و بۆچوونەكانى ھەردوولايان لاپەسەندىي، بەلام پتر پشت بەمەزھەبى (ئىمام ئەبولحەسەنى ئەشعەري) بەستراوہ و، سەرجمى سۆفى و قوتابخانە سۆفىيە گرنگەكان لەوہ بەولاوہ، لەبوارى بىروباوہ پتر ھەر ئەو بۆچوونانەيان دووبارە كر دۆتەوہ. ليرەشەوہ سۆفىيە كوردە ناودارەكان، لەوانەش (مەولەوى) ھەر پەپرەوى لەقوتابخانە كەلامىيەكەي (ئەشعەري) دەكەن و بەرھەمەكانى ئەم شاعيرە:

(العقيدة المرضية) و (زوبدەي عەقيدە) و (الوسيلة) پەنگدانەوہي ئەو راستىيەن.. واتە شاعيرە سۆفىيەكانمان ھىچ ئيزافەيەكيان لەو بارەوہ نىيە، ئەگەرچى ھەموو ئەو شاعيرانەي بايەخيان بەمەسەلەكانى ئايين داوہ، چ بەشيوەيەكى تايبەت - وەكو (عقد العقائد) ەكەي (مەھوى) باسيان لەپوكنەكانى بىروباوہري دروستكر دووہ، يان بەپەرتەوازەيى و ليرەو لەوي پابەندىي خويان بەسەرجمى ئەو بۆچوونانە - بەشيوەيەكى گشتى - دەربريوہ.

ليرەوہ، راستىي ھەرە گەرەو زەقى شايانى ئامازە بۆكردن ئەوہيە كەلەئەدەبىياتى كەلاميدا نووسەرانمان داھىنانىكى بەرچاويان نىيە و ناشكرى ھەيانىي، چونكە بوارى بىروباوہ پ زۆر ناسكە و ھەر زيادە پۆيىەك تىيدا پەنگە بىيئەمايەي لادان و گومرايى (الضلالة) و، ئەمەش ئەو خالەيە كە شاعيرانمان

خۇيان زۇر لىنى پاراستوۋە. ئەم پاراستىيە و چەند پاراستىيەكى گىرنگى دىكەى
 ھاوشىۋە بوونەتەمايەى ئەۋەى لەبۋارى (كەلام) و (شەرع) و (مەنتىق) دا،
 بەرەنگدانەۋە لەشىعدا، پىتر پۇلى (ۋەرگىپ) بگىپن نەك (دانەر) و ھەموو
 مەبەستەكەى نووسەرانمان برىتى بى لەبەجىھىنانى ئەركىكى ئايىنى،
 ۋەناساندنى خوینەرانى كورد بەكۆلەكەكانى ئەۋ بۋارانەى ئاماژەيان بۇكرا،
 بەپىچەۋانەى ئەم پاراستىيەش دەبىنن بەشىكى باشى شاعىرانمان (مەلاى
 جزىرى، مەۋلەۋى و مەحۋى) لەبۋارى تەسەۋوفدا داھىنەرنو، ھۆى سەرەكىى
 ئەم داھىنانەش دەگەرپىتەۋە بۇئەۋەى ئەۋ شاعىرانە و چەند شاعىرىكى دىكەش
 بەپاستى سۇفى بوون، واتە سەيرو سلووكىيان ھەبوۋە، ئەزموونى تايبەتى
 عىشقى ھەر يەككىيان چاۋو دەروونى بەشىۋەيەك كىردۇتەۋە كەزەمىنەى
 پاستەقىنە و لەبارى داھىنانى بۇرەخساندوۋە، بەلام، ئايا ئەم بۇچوونە بەۋ
 مەعنايەيە كەبەرەمەكانى شاعىرانمان لەبۋارى (كەلام)، يان (عەقائىد - باۋەپ) دا
 گىرنگ نىن يان شايانى بايەخ پىدان نىن...؟!... ۋەلام ھەر بە (نەخىر) ە، چونكە
 ئەۋبەرەمانە، ئەگەر تەنھا حىسابى ئەۋەيان بۇبىكرى كەبەرەمى ئەدەبىن، ئەۋا
 لەچەندىن پوۋى پەيوەست بەشىۋەۋە ناۋەرۇكەۋە گىرنگى تايبەتى خۇيان ھەيە،
 جگەلەۋەى لەپوۋى فىركارىيەۋە ھەۋل دراۋە بابەتىكى تاراددەيەكى زۇر سەخت
 بەزمانىكى پەۋان بخىتتە بەرچاۋى خوینەرانەۋە.. ھەلبەتە ئەگەر حىساب
 بۇزانىارى شاعىران بىكەين، ئەۋا ئاستى ئەۋ خزمەتە گەرەيەشمان بۇ پوۋن
 دەبىتەۋە كەلە پىناۋىدا ھەۋلىكى زۇر گەرە دراۋە، شاعىرانمان كىردوۋىانەتە
 ئەركى ئايىنى و پەرۋەردەيى و پۇشنىبىرىى خۇيان.

ھىندەى سەبارەت بە (زوبدەى عەقىدە) پىۋىستە بگوتىرى ئەۋەيە كەئەمە تەنھا
 بەرەمى شاعىر نىيە لەبۋارى (عەقايد) دا، بەلكو بەرەمى دىكەى كوردى و
 عەرەبىشى ھەيە.. دەتۋانرى ئەم بەرەمە بەپوختەى كىتبە گەرەكەى
 (العقيدة المرضية) ى ھەمان شاعىر دابىرى، بەلام پوختەيەكە بەلاى خەلكانى

شاره‌زای ئەم بواره‌وه پوونه که‌کون و قوژبنه‌کانی ئەو بواره‌ی بە‌دایه‌لیکتی کرمانجی خواروو (سوورانی)، شیوه‌زاری تایبه‌تی ناوچه‌ی (تاوه‌گۆزی) پوون کردۆته‌وه، واته‌ خه‌لکیکی دیاریکراو له‌سنووریکی جوگرافیی دیاریکراو به‌باشی ده‌توانن سوودی ئی وه‌ریگرن، وه‌هر ئەو خه‌لکه‌ش به‌لای (مه‌وله‌وی) یه‌وه مه‌به‌ست بوون.

لیژنه‌ی تایبه‌تی سه‌رپه‌رشتیکردنی ئەم به‌ره‌مه‌ی (مه‌وله‌وی) به‌چاکی زانی که‌ئەم به‌ره‌مه‌ چاپ بکریت و، له‌په‌راویزیشدا ته‌نها ئەو وشه‌ عه‌ره‌بییه‌ سه‌ختانه‌ لیک بدریته‌وه که‌لای خویننه‌ران نائاشنان، ئەویش ته‌نها له‌پرووی زمانه‌وانییه‌وه، به‌ی پێیه‌ی خویننه‌رانی تایبه‌تی بواری (عه‌قاید) پیویستییان به‌لیکدانه‌وه‌ی زاروه‌ تایبه‌تییه‌کان نییه‌، یان ئە‌گه‌ر پیویستییان به‌لیکدانه‌وه‌ی زاروه‌ تایبه‌تییه‌کان نییه‌، یان ئە‌گه‌ر پیویستییشان هه‌بی ئە‌وا بتوانن بگه‌رپێنه‌وه‌ بوئه‌و کاره‌ نایابه‌ی له‌ (العقیده المرضیة) دا ئە‌نجام دراوه‌.

ئەم به‌ره‌مه‌ له‌چوارچیوه‌ی ده‌ستپێشخه‌ریی وه‌زراه‌تی رۆشنییری هه‌ریمی کوردستان، بو‌به‌رز پاگرتنی یادی که‌له‌ شاعیریکی کورددا چاپده‌کریت، وه‌سه‌رجه‌می کۆششه‌کانی وه‌زاره‌ت بو‌ ئەم مه‌به‌سته‌ بریتییه‌ له‌مه‌زارو مه‌رقه‌دی شاعیر له‌گوندی (سه‌رشاته‌)ی ناوچه‌ی (تاوه‌گۆزی) و (میهره‌جانی مه‌وله‌وی) که‌چه‌ندین لیکۆلینه‌وه‌ی گرنگ سه‌باره‌ت به‌لایه‌نه‌کانی شیعی (مه‌وله‌وی) له‌ئامیز گرتوه‌وه‌، له‌گه‌ل چه‌ند چالاکییه‌کی هونه‌ری که‌سه‌رجه‌م له‌جیه‌انه‌ تایبه‌ته‌که‌ی (مه‌وله‌وی) یه‌وه‌ هه‌لینجراون.

کۆششی ئەو به‌پێزانه‌ی له‌ئاماده‌کردن و چاپکردنی ئەم به‌ره‌مه‌دا به‌شدارییان کردوه‌وه‌، مایه‌ی ریزو ستایشه‌، هیوادارین ئەم کاره‌ پێچکه‌یه‌کی له‌بواری (مه‌وله‌وی) ناسیدا کردبیته‌وه‌..

عه‌بدووللا قه‌ره‌داغی

سلیمانی ۲۰۰۰/۵/۱۵

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

لهدهمیکهوه دهبوو سالانه بیرهوهری زانا و شاعیرو فهیلهسوف و خواناسی گهلهکهمان - مهولهوی - بکرایهتهوهو چهندان کوپرو سیمینار بو لایهنه جیاجیاکانی ژیان و بهرهمی ئەم شاعیره گهورهیه ساز بکرایه. ئیستا کهوهزارهتی پۆشنبیری ئەوکاره دهکات کاریکی ئیجگار پیروزه..

کاتیکی کهدهمویست باسیکی بو ئەو بۆنهیه ناماده بکهه بهریکهوت بههوی مامۆستایهکی دلسۆزهوه ئەم کتیبهم دهست کهوت کهبینیم دهستخهتهو تانیستا چاپ نهکراوه، وازم له بیروکهی پیشووم هینا و لیژنهی بالای نامادهکارم لی ئاگادار کرد، ههموو چاپکردنی کتیبهکهیان بهباش زانی ئیتر منیش بهپیی تواناو زۆر بهپهله کهوتمه نامادهکردنی بهو شیوهی کهلهبهردهستایه، هیوادارم توانیبیتم کاریکی بکهه کهگیانی پاکي (مهولهوی) پی شاد بکهه. بهلگهشم لهسەر ئەوهی کهتانیستا چاپ نهکراوه ئەوهیه:

مامۆستا (محمد مهلا عبدالکریمی مودهریس) ئەفهرموی:

[ئیمه کاتیکی بهدوای نوسخهیهکی دهستخهتی - الفوائح - ه کهی (مهولهوی) کهفارسییه ئەگهپراین له (دار المخطوطات) سی بهغدا نوسخهیهکمان دهست کهوت کهزۆر نزیکه خهتی خودی (مهولهوی) بیست کهتهواو دهبیست، کتیبیکی کوردی دهست پیدهکات بهناوی (زوبدهی عهقیده) جیان ئەمهی پیش (العقیده المرضیه) کهی داناوه یان ئەوهی کورت کردۆتهوه. بهلام نوسخهکه ناتهواو بوو] .

بەپراي من پايەكەي يەكەمي راستره ئەم كورتهيهي بۆ خەلكان بەگشتي
داناوه دوايي دريژهي پيداوه بۆ ئەوانهي كەپسيپوري ئەو لايەنەن. جالەبەر
ئەوهي خەتەكە زۆر جوان و ناوازه بوو، وابەباش زانرا ئەويش چاپ
بكرئت و بەرامبەر هەر بەيتيک بەئيملاي تازه بنووسريتهوه و هەندي وشەو
چەند بەيتيكي پاقە بكرئت.

هيوادارم جيئي رەزامەندي (مەولهوي) دۆستان بيئت.

حەمەسالح حاجي مەلا موحەممەد

سليمانى / ۲۰۰۰

زوبده‌ی عه‌قیده

ھەرلەتۆۋ بۆتۆس ھەمدو ئەنای قام ^(۱)	زوبدەى عەقىدەو خولاسەى كەلام
بەشى خۆى تىكەل ناوئى بكا كەس ^(۲)	ھەر خۆتى بۆخۆت بورھان ، دىتر بەس
مەعلومە تۆ تۆۋ ئىمەىچ خۆ ئىمەىن ^(۳)	چاك واتە خەيال بئى تەقريب نەكەىن
سەلات و سەلام كەى كەم ئىسە كەم ^(۴)	مەورەكەى پەحمەت پورى سەماى كەرەم
وەسەر مەزرەعەى پوحى خاتەمدا	بىرئى و بىرئى بىدا وەھەمدا
وەسەر سەوزەى پاك ئال و ئەسحاودا ^(۵)	سەروازكا سەراو وەھەر شەتاودا

۱-زوبدە : كاكلە . كەلام : وتە . ئامازەشە بە زانستى كەلام . بۆتۆس : بۆتۆيە .

۲-دىتر : ئىتر . ناوئى : نابیئت . واتە : خوايە | تۆخۆت بەلگەى لەسەر بوونت ئىتر كەس بۆى نىيە بەشى خۆى تىكەل بەوہ بكات .

۳-واتە : باش وایە ئىمە خەيالى بىھوودە نەكەىن چونكە ديارە تۆ كىئى و ئىمەش كىئىن تۆ واجب الوجود و ئىمەش مومكىن .

۴-كەى كەم ئىسەكەم : بئى پىرانەوہو بەردەوام . داوالە خوادەكات كەھەورى پەحمەتى بچۆشىت و بەردەوام سەلات و سەلام بىئىرئى بۆ گىيانى پاكى پىغەمبەر - د . خ - .

۵-سەروازكا : سەرپىژ بكا . شەتاو : ناوئى زۆر سەوزەى پاك : مەبەستى گۆپى ئال و ئەسحابە . مەبەستى ئەوہىيە پەحمەتەكە ئەوہندە زۆرىيئت پاش ئەوہى كەدەپىژىتە سەرگىيانى پىغەمبەر سەرپىژ بكات و بگاتە سەرگۆپى پاكى ھەموو ھاورپىكانى .

نہ سے سوز بزم العقیبہ شریکان کردی وہ تلمحہ است تعجب

بسم اللہ الرحمن الرحیم وہ ہر نقی

بہر عہ قیدہ خلاصہ کلام
بیرا نہ تو دیو تو تہم حسد شامی

بہر خوتی بو خوتی کاں پیرا
بش خیر شکر ناوی بکا کس

چاک و اتہ خیال بے تقریب گمین
معلوہ تو تو ذرا بیچ خود ز باین

بمور کہ رحمت روی سمای کرم
صلح سہیم کے کم ایسہ کم

صید

پہر نو بڑی بہار و خمدا
وستہ زخم روح خاتمدا

سزوار کا سزاؤ و ہر شتا و در
وستہ سوزہ پاک آل اصحا و در

(۱) ئیمان له ئه سرار ئه هلی شهوودا	تايدا پرتهو وهسهر وجوددا
(۲) کام دهماغ وه بۆی یادی خوا چاخ	((بَعْدُ)) گشت ئه جزات بۆی به دهماغ
(۳) یافه یزی ئه نفاس ئه سفیای کیرام	نهك نه فحهی ده مدهم ((خالِقُ الأَنَامِ))
(۴) بۆی وه حه سه رت نه وی باخه بهر	له ناکاو بۆی بیئت چاپوک کا گوزهر
(۵) فرسه ت ده فه وتی دهی له په یمانه	ههر به هارناوی دهی له په یمانه
(۶) موته عه لله قی ئیمان به یان کهین	دهمی دووباره له ئیمان بهین
(۷) موسته فادهوی له شه هاده تین	ئه رچی پیی ئیجمال ئه رییرینه بهین
(۸) مونحه سیر ماگه له سه ر شه ش ئوسوول	به لئ موافیق حه دیسی ره سوول
باوه ره به حه ق "رَبُّ الْعَالَمِينَ"	ئه سلئ ئه وه لمان بزانه به یه قین
(۹) وه پرووی کوفردا چاک گه رددلوول کا	چلوون باوه ری ئینکار مه لوول کا
خاشاکی نه فسی لاوا له بهردا	نه سیمی ئونسی لیئت دا له سه ردا

- ۱- پرتهو: پرسنگ. وجود: کهون. ئه سرار: نهیتهیهکان. ئه هلی شهوود: ئه وانه ی خاوه ن که شفن.
- ۲- بعد: واته دوای ئه مانه. ئه جزا: ئه ندام. بۆی: بیئ. دهماغ: مه به ست ئه ندامی بۆنکردن. چاخ: ئاماده.
- ۳- نه فحه: بۆنی خووش. ده م ده م: جار جار. خالق الانام: خوا. فه یز: به ره که ت. ئه سفیا: ئه ولیا.
- ۴- ناکاو: کتوپر. چاپوک: خیرا. نه وی: نه بیئت. باخه بهر: ئاگادار.
- ۵- دهی: یه که م مانگی زستان. له په یمانه: وابه شوینمانه وه. دهی له په یمانه: دهی پرکه جامی مهی.
- ۶- دهمی ئی بهین: باسی بکهین. موته عه لله ق: روکنه کانی ئیمان.
- ۷- پیی ئیجمال: واته به کورتی. موسته فاد: وه رئه گیری. شه هاده تین: شایه ت و ئیمان.
- ۸- ئامازه یه به و حه دیسه که نه فه رموی: الایمان ان تؤمن بالله وملائکته وکتابه ورسله ویا لئوم الآخر وبالقدر خیره وشره.
- ۹- ئینکار: بیئ باوه ری. مه لوول کا: ئالۆزی بکا و نه یه یلئ. گه رددلوول: سه ری ئی تی کبدا و له ناوی به ریئت.
- ۱۰- نه سیم: سه ره. ئونسی: په یوه ندی و خو شه ویستی. خاشاکی نه فسی: خه وش و خه یانی نه فسی ئه ماره. لاوا: لای بدات و بیبات.

ہدایت تو وسر وجود در ایمان کہ آسہ را ہر شہود در
 کشت اجزات نبوی و و باخ کام دماخ و نبوی یار خدا چاخ
 کتب نغمہ دم دم خالق الانام با فیض انفاش اقصای کرارم
 نہ ما کا و نبوی پیش چاہک کدر نبوی حضرت نبوی با حبر
 ہر جہر ناموی وئی کہ پیمانہ وقتہ دفعہ وئی کہ پیمانہ
 و جہی ص بارہ کہ ایمان بدین متعلق ایمان پیمان کین
 آ رہی تے اجمال آ رہی پیمانہ استغفار دوی کہ شہادتین
 نبی مولیٰ حدیث رسول مختصر نا کہ بہر شش اصول

اصداق ملک بران بقیان

بادرہ بہ حق رب العالمان

جہنم باور ہی انکار طول کا و روی کفر دار چاک کرد اول کا
 نسیم از سے لبتہ ارتوا غشاکی نفسی لاوار کہ بردار

لکو

- له گهردی نوخته سیاھو سفید
 گوئ مه که له کهس هه ربهم مه عنایه
 یانی وجودی ((لذاته)) ی یه
 هه رته وه [بالذات واجب الوجود]
 مه قسوودو مه وجود به حهق هه رته وه
 بی شه ریک و میسل بی شیبهو نه زیر
 حه قیقه تیکه بی چه ندو چوونه
 ((ظاهر لکن باطن الاسرار))
 نه زه لی و نه به د وه بی بیدایه ت
 ((من جهة الذات)) له نه شیا ته ریک
 نیشاره پیکه ی نه لای ناکه وی
- پاکت کا ههروه که لیمه ی ته وحید^(۱)
 باوه پت بوئ خودا خود ئایه^(۲)
 بووگه و ههس دهوی موجدی نییه^(۳)
 [ذو الالهیه] و خالیق و مه عبود
 بی موعین ته نیای مولهق هه رته وه^(۴)
 بو مویع به شیر بو عاسی نه زیر^(۵)
 له دائیره ی عه قل مه خلوق بیروونه^(۶)
 ((باطن)) نه مما ((ظاهر الاثار))^(۷)
 نه به دی و نه خیر وه بی نیهایه ت^(۸)
 ((من حیث الصفات)) به گشتی نزدیک^(۹)
 به ((هنا)) له گره و به ((ثمه)) له وی^(۱۰)

- ۱- گهرد: تۆز. سیاھو سفید: پهش و سپی که دروشمی په یوه ندییه. که لیمه ی ته وحید: لاله
 الا الله. هیچ وشه یه کی نوخته ی نییه.
 ۲- گوئ مه ده: گوئ مه گره. خودنایه: واته هه رخوی به لگه یه له سه رخوی "نایه" به لگه و
 نیشانه.
 ۳- لذاته: بوونی له زاتی خو یه وه. بووگه: بووه. ههس: نیستا. موجدی: دروستکر.
 ۴- مه قسوود: پووی نیازی تینه کری. موعین: یاریده ده. مولهق: په ها. له وزیاتر نیه.
 ۵- نه زیر - نظیر - وینه و هاوشان. مویع: گوپرایه ل. به شیر: مژده ده. عاسی: یاخی. نه زیر
 - نذیر - ترسینه ر.
 ۶- بیروونه: به دهره: واته حه قیقه تی خوا له توانای عه قلی به شهر به دهره.
 ۷- خوی ناشکرایه به لام نه نییه کانی ونن. باتینه به لام ناسه واره کانی دیارن.
 ۸- بیدایه ت: سه ره تا. نیهایه ت: کوتایی.
 ۹- ته ریک: دور: واته: له پووی حه قیقه ته وه وه ک هیچ نییه به لام به هو ی سیفه ته کانییه وه
 له هه موو شتیکه وه نزیکه.
 ۱۰- له گره: لیزه. واته: ناتوانیت ناماژه ی بو بکه یت نه به وشه ی "هنا" و نه وشه ی "ثمه".

لا اله الا انت محمد رسول الله
بمع نقطه سزاوار است

نه کردی سیه سیه	ناکت کاهروت کوه نوح
کوی که کس هر تم معیا به	باورت بوی خدا خوله اینه
یا نه وجودی لید قیبه	تو که هر دوی موجودی سیه
هر آده بالذات درج الوجود	و لا اله الا انت خالق معبود
مقصود سوخت سحر آوه	به معنی تنبای مطلق هر آوه
به شریک مثل به شبه نظیر	بویطیح بشیر بو عاصی نذیر
حقیقتیکه بی چند و چون	لدایره عقل محذوق بیرونه
ظاهر الین باطن الاستراد	باطن آما ظاهر کوا تا د
از بی و آبد و بی بدایت	ابدی اختر دایه نهایت
مین جرمه الذات له شایر	مین حیت الصفا بکنی و نیک
ایش ره ریکه الی ناکه	بهرنا لکره به شمه لوی

- (١) عالم به و قایم ئه و قایم به خوهری
 به عیده له عیب حال و مه حه للی
 له کوفووله زید له نید به ریه
 ((لَيْسَ بِعَرَضٍ وَلَا بِجَوْهَرٍ))^(٤)
 [وَلَا بِرُوحٍ وَلَا رُوحَانِي]
 [لَيْسَ فِي الزَّمَانِ وَلَا فِي الْمَكَانِ]^(٥)
 ((جَلَّ تَعَالَى عَزَّ تَقَدَّسَ))^(٦)
 وه بی مانده گی و عیجزو مه لاله ت^(٧)
 له عه ده م دیسان ده یواته عه ده م^(٨)
 به بی چون له گه ل هه موو چتی هه س^(٩)
 یه عنی غه یری حه ق دل به هه یچ مه به س^(١٠)
- ((لَمْ يَكُنْ أَصْلًا يَتَّحِدُ بِشَيْءٍ))
 نه جوزء نه جوزئی نه کول نه کوللی
 بو حه وادیسات هه یچ مه حه ل نییه
 له جیهه ت که نار له حه ییز ئه وده ر
 [لَيْسَ بِجِسْمٍ وَلَا جِسْمَانِي]
 نه له زه مین واس نه له ئاسمان
 ئه و موئه سسیره [فِي الْوُجُودِ] و به س
 بی وینه و ماده ، بی موده و ئاله ت
 ئاوردیه وجود گشت ئه جزای عالم
 له ئه زه ل ئه و بوو نه هه یچ بوونه که س
 ئاخریچ هه ر ئه و ده مینیت و به س

١-خوهی: خوئی. هه رگیز له گه ل شتی کدا یه ک ناگرئ. جیهان به و پاگیراوه ئه و به خوئی
 پاگیراوه.

٢-خوا په یوه ندیی به ته رکیبی ده ره وه نییه هه ره ها په یوه ندیی به پینکاته ی ((ذهن)) هه وه نییه
 که واته نه جوزئه و نه کولله. نه جوزئییه نه کوللی.

٣-حه وادیسات: شتی نوئی. کوفو: هاوشان. زید (ضد): دژ. ند : هاوتا.

٤-جیهه ت: لاکان. حه ییز: شوین. عرض: شتی که ده چیته سه رجیسیم. جوهر: ئه و شته یه
 که ماددی بیئت.

٥-نه له زه مین واس: له زه میندا نییه. شتی ک زه مان و مه کانی پیویسته که خاوه ن سنوور بیئت
 ئه م وانیه.

٦-موئه سسیره : واته هه ر ئه و بوون ئه دا به وانه ی که هه ن.

٧-بی وینه: بی ئه وه ی نموونه یه که له وه ی که دروستی کردوه له وه پیتش هه بوویئت.
 مانده گی: ماندوو بوون.

٨-ئاوردیه: هیئایه. ده یواته: ده بیاته. عه ده م: نه بوون.

٩-به بی چون: به بی خوا وینه و هاوتا به سیفته ی دروستکردن له گه ل هه موو شتی کدا یه.

١٠-ئاخریچ: له کۆتاییدا. کائینات بوئه وه نابیئت پیاو دلی پیوه به ستن.

عالم بود قائم او قائم بجوی	کم یلکہ صلا یخدی نشی ۵
بعیدہ نہ عیب حال مگلی	نہ جزو نہ جزئی نہ کل نہ کفی
نہ کفو نہ ضد نہ بند بر تہ	نہ حوائث نہ بیج محل نہیہ
لینس لغرض ولا بجز ہائر	نہ جہت کنار نہ چیز او در
ولا یروج ولا یوحانی	لینس جبرق لا جمانی
لینس فی الزمان ولا فی مکان	نہ نہ زمین و آسماں
حرقے عین تقدس	اویہ مؤثر فی الوجود لبس
و بے مانند کی جبر طالت	بے و پنے مادہ بے مر آلت
لہ عدم و پسان و توانہ عدم	اور دینہ و جگتہ اجزای عالم
بہ چون و کلہ مجموعتی ہنس	لہ ازل او بونہ ہیچ بو نہ کس
بانے غیر حق دل ہیچ ہنس	انجین ہیچ ہر او و ہنس ہنس

پاكەو موقەددەس لەنەقس و زەوال^(۱)
 چ وەسفى جەلال چ وەسفى جەمال^(۲)
 چ سيفاتى پاك حەمىدە ئەفعال
 وجودى فيعلى حاديس ئيزافى
 ئىحيا و ئيماتە ئىهانە و ئىكرام
 خاريج لەدەركى گشت مەخلوقاتەن
 [من حيثُ الأيجادِ آثارها خيرُ]^(۳)
 لەبەرودوا پاكىيان پاكىن
 حەيات پىي دەلئىن ((امامُ الصّفاتِ))^(۴)
 نەك بەنەفس و روح مىزاج و تەنە^(۵)

"كما في الازل في ما لايزال"
 مەۋسوف بەنەسما و سيفاتى كەمال
 چ سيفاتى زات بى شىبھو مىسال
 زاتى گشت قەدىم لەحودوس سافى
 وەكو خەلق و پزق وەكو ئىنتىقام
 سيفاتى زاتى ھەروەكو زاتەن
 گشت زائىد لەزات نەعەين و نەغەير
 سيفاتى قەدىم زور شەرەفناكن
 بەلام بەزووان عولەماى سوفات
 تان و پۆى ئەوھام فاسىد مەتەنە

۱-خو لەنەزلدا ھەر ئەو بىر ھەرئەو ، لەپاشەپۇژدا ھەرئەو دەمىنئىتەۋە. لەكەم و كووپى پارىزداۋە و پىرۇزە.

۲-مەۋسوف بەنەسما: واتە خو چەندان سيفات و ناۋى ھەيە. جمال: ئەو سيفەتەن كە سبوتىن وەك : عىلم. سيفاتى زاتى دەبن بەدووبەشەۋە: قەدىم و نەزەلى - حىيا - علم ... (حادىث) ئەوانەن كەپىيان ئەوترى فيعلى ، وەك : خلق. پزق .. ئەم جۇرەيان ئىزافىن: واتە پەيۋەندىيان بەغەيرەۋە ھەيە.

۳-گشت زائىد: واتە ئەو سيفاتانە نە نەفسى زاتن و نەجىاشن لىي ، سيفاتى خو ھەروەكە عەينى زاتەكەى نىن غەيرى زاتەكەش نىن.

۴-عولەماى سوفات: زانا بەرزەكان. امام الصّفات: سەرقافلەى سيفەتەكانى ترە ، چونكە دەبىتە ھۆى ئەوانى تر.

۵-تان و پۆى .. : واتە بەرگىكى بىن كەك بەتان و پۆى خاۋ و ئەوھام مەتەنە مەلئ زىندور... خو وەك زىندوۋىيى ئادەمىزاد پىۋىستى بە لەش و گىيان و مىزاجى حەيوانىيە... لەش.

کافی الازل فی مالا یزال
 توصوف باسما و صفات کمال
 چه صفات ذات بر شبہ مثال
 ذاتی گشت قدیم کہ حدوث صافی
 وخص برزق و کو ایشتم
 صفات ذاتی ہر کو ذراتن
 گشت زایدہ در گشت نہ عین بن غیر
 صفات قدیم زور شرفا کن
 ظلم بزوان علی کما صفات
 و حاصل یانی زیند کے ہیر
 مان پوی او کام فایت منہ

پاکہ معقدش کہ نفس زوال
 چه وصف حلال چه وصف جمال
 چه صفات پاکت حمید افحال
 وجودی فعلی حادث اضافی
 اجنا و امانہ امانہ اکر ام
 خارج کہ زکیر گشت مخلوقان
 من حیث لو یجاد انا و اھا خیر
 کہ برود و ایاکیان با کن
 حیات پے ولین امام العہدات
 ہراوہ زندک بدات خویر
 مک نفس روح بر لوج منہ

وہ صفات زارا اولیٰ از صفات باک
 و جودیت گشت زوال است
 ان صفات انفس حیات افحال
 نفس جوی گشت زوال است
 و زوال الی زوال
 مصہر حیات بن صفات
 حیات

به ئه و زیندگه زیندگ هه رچی هه س^(۱)
 له سه بقی جه هل و ته فه ککور دووره^(۲)
 په نهان و کوللی جوزئی به یه کبار
 له زه مینداوو له ئاسماندا
 له عیلمی ئه ودا هه مووی حازره
 خواهیشتی ئه به د بی کهم و کاهش^(۳)
 ئه ر ته بیعی وی ئه ر ئیرادی وی^(۴)
 بی مه شنییه تی ئه و ناوی موتله ق^(۵)
 [وَمَا لَمْ يَشَأْ] ئه شی هه ر نه وی^(۶)
 بوگشت مورادات خالیق شامیله
 خو نچه ی و جیودی هه ر ئه ودهم ده م دا^(۷)

له و نه وعه وه هه مه پاکه ی موقه دده س
 دووه مین سیفه ت عیلم و شو عوره
 "واجِبٌ مُّتَتَنِّحٌ مُّمَكِّنٌ" ئاشکار
 نه پره یی بو ی له هه رزه مان دا
 هه مووی له لای ئه ی ته و او زاهیره
 سییه م ئیراده یانییه ای خواهش
 هه ر فیعلی له هه ر چشتی بادی وی
 گشت مونبه عیسن له ئیراده ی حه ق
 [مَا شَاءَ اللَّهُ] ئه شی هه ر نه وی
 چواره م قودردت تامه ی کامیله
 ته ئسیری پووی کرد وه هه ر عه ده مدا

۱- زیندگه: زیندوو. زیندگ: زیندوی. هه س: هه یه.

۲- دووه مین: واته سیفه تی دووه م له حه وت سیفه ته تبه وتی و ذاتیه کانی خوی گه وره سیفه تی عیلمه. ته فه ککور: بیر کردنه وه.

۳- خواهش: ویستن. کاهش: ناته وای.

۴- بادی: ظاهر ده ربکه وی. وی: بیی. ته بیعی: سروشتی وه ک نه ش و نه مای گیانداران. ئیرادی: وه ک ها توچی مروف.

۵- مونبه عیسن: منبعث: په ینا بوو. مه شییه ت - مشیئة: ویستن.

۶- ئه شی له ن چه نووسراوه ئه به ت. ده وی: ده بییت. ناوی: نابیت. موتله ق: هه رگین.

ئیشاره یه به: "مَا شَاءَ اللَّهُ كَان وَمَا لَمْ يَشَأْ لَمْ يَكُن"

۷- ئه ودهم: ئه و هه ناسیه ئه ی له حزه یه. ده م دا: ده می کرده وه.

لَوْنُوخَه وَخَمَه بَاكَه مُقَدَّسَس بَاوَزِنَه كَه زِنْدَكْت مُرَجَبِي مَس
 دَوْبِيْن صِفَتِ عِلمِ شَعُوْرَه كَه سَبِي حَبِ تَفَكْرَه دَوْرَه
 وَاجِبِ مَتَع مَكْنِ اَشْكَار پَنَانِ كَلِي حَبْرَتِي كِيسَار
 ذَرَّه بُوِي كَه پَرَزَا مَانْدَار كَه رَمِيْدَاوَلَه آسْمَا نَدَا
 اَمُوْلَه لَائِي اَوْ تَوَارُفَا پَرُو كَه عِلمِ اَوْ ذَلِ اَمُوِي حَا حِزْرَه
 سِيْمِ اِرَادَه يَا نِهْنَائِي خُوْلِ پَش خُوْلِ پَشِ اَبْدِ بِي كَم كَاهِش
 بَرِ فَعْلِي كَه پَرِ حَشْتِي بَادِي نُوِي اَرِ طَبِيْعِي وَيِ اَرِ اِرَادِي وَيِ
 كَتَبِ مُنْعِشِي كَه اِرَادَه حَق بِي شَيْبِ اَوْنَا وَيِ سَطْلَقِ
 مَا شَاءَ اللهُ اَلْبَتَّ پَرِ دُوِي وَ مَا لِي نَبِيْعَا دَشِي بَرِ نُوِي
 چَوَارَمِ قَدْرَتِ تَا شَه كَا رَه بُو كَتَبِ مُرَاوَرْتِ خَالِقِ شَا رَه
 نَا پَرِ رُوِي كَرُو وَ مَرَعَه مَانْدَا عَقَبَه وَ حُجُوْرَه اَوْدَمِ وَ مَدَار

علمی

اسیاده

قدیر

بازار

بۆسهیدی مومکین دهوه شینتی پهل^(۱)
 بۆ مومته نبع و واجب پرووناکا^(۲)
 تکیکه له به حر قودره تی مه عبود^(۳)
 ئەم سونعی غه ریب نه زم و ته رتیه
 سانیعمان مه وسوف به هه ر چواره
 مورید و قادر فاعیلی موختار^(۴)
 هه فته مین که لام سنی وه سفن خود سه ر^(۵)
 حاجه ت به گوی و چاو ، زووان و خه لقن
 شنه و او بینا و گویایه بیچوون^(۶)
 دهوینتی ئایا رهوشه ن یا تاریک^(۷)
 قائم بذات ربنا العلی [^(۸)

بازی ئیراده و قودره تی نه زهل
 غه یری مومکینات جوستو جوناکا
 هه رچی لینی داوی پرته وی وجود
 ئەم فیعلی موقه ن یه کجار عه جیه
 ده لئین: نه زه رکه ن زه ریف دیاره
 زیندگه و دانا ذاتی کردگار
 پینجه مین سه مه و شه شه مین به سه ر
 "والحاصل" نه ک وه ک سیفاتی خه لقن
 به ل له چه و چوون له ئاله ت بیروون
 ده شنه وی ئایا به عید یا نزدیک
 [تَمَّ الْكَلَامُ وَصَفَّ اَزِي]

- ۱- بازی ئیراده : باز : بالنده یه کی به میزه . سه ید : صید : پاوکردن . پهل : ده ست و قاچ .
 واته : بازی قودره ت و ئیراده ی خوایی بی پامکردنی شته مومکینه کان پهل ده وه شینتیت ..
- ۲- میزی قودره تی خرا پرووناکاته دووشت : واجب و ممتنع ته نها بۆ مومکیناته .
- ۳- واته هه رچی له جیه اندایه وه ک دلۆپه ئاوێکه له ده ریای قودره تی خوادا .
- ۴- زیندگه : زیندوو .
- ۵- خود سه ر : سه ربه خۆ واته ئەم سنی سیفه ته سیفاتی سه ربه خۆن .
- ۶- به ل : به لکی . چه و چوون : چیه و چۆنه . شنه و : بیسه ر . بینا : بینه ر . گویا : ئاخووه ر .
 قسه که ر . بیچوون : بێ وینه .
- ۷- تم : واته پاش باسکردنی ئەم شه ش سیفه ته . بزانه : که لام سیفه تیکی نه زه لیه به زاتی
 خواوه پاوه ستاوه .

باز ارادہ قدرت ازل
 خبر مکنات حشو بنا کا
 برچی لیے داوی پرتو و جو
 ام فعل سنقن کچہ ر عجبہ
 دلین نظر کن خرافہ دبارہ
 زبکہ دانا ذات گردگار
 پنچین سنے دشمن بصرہ
 و سجا میل کت و ک صفات خلقن
 بل نہ چہ چون کہ الت سپردن
 سنوی آیا بقید یازد کت
 ذہ الکلام و صف اول

بوعیب مکرین و دشمنی پیل
 بومشع و احب رو نا کا
 لیکہ کہ سحر قدرت بعد
 ام صنع غریب نظم ترتیب
 صانعان بوصوف بہر جو ارادہ
 سر بند قاور فاعل محتار
 ہضمین شہ و صفن خود سر
 حاجت کوی چاؤ زدا حلقن
 سنواوینا و کو یا بہر چچون
 دینی آیا روشن یا تاریک
 قائم بذات ربنا العلی

سبع ایضا

ۋە سىڧىڭگە ئەنئىنى پاكىزە ۋە قۇدىسى
 لەبەر ۋە نۇر تەجەزى ۋە عەدەد
 تەقسىلى كەلام نەر لەگرە كەم بى
 ئەشعەرى فەرموۋى: بەقا مەشتەمىن
 ئەكۈين لەلای ئەم بەقا لەلای ئەو
 ھەق واتە بەقا لەسەلبىياتە
 سىڧاتى سەلبى نايەتە دەفتەر
 لاکىن تۆزەرىف بى ئەم پەنجانە
 يەككى قىدەمە دووم بەقا يە
 بەقا يانى سەلب لھوقى عەدەم
 دەزانی كامە سىڧەتى سىيەم ؟

مونافى سكوت ئافەتى ئەفسى^(۱)
 لەھەرفو لەسەوت پاك ۋە مۇجەپرەد
 پراۋىس ھەۋالەي ئەسلى سىيەم بى^(۲)
 شىخ ئەبو مەنسور دەفەرموت تەكۈين^(۳)
 ۋەسفى ۋجوودىن ئەمما تۆ مەشئە ۋ
 تەكۈين لەجوملەي ئىزاقىياتە^(۴)
 [كَكُونِ اللّٰهِ لَيْسَ بِجَوْهَرٍ]
 ھەر پەنج بزائە ئەسلى گشتیانە^(۵)
 قىدەم سەلبى سەبق عەدەم مەعنایە^(۶)
 ۋەك ئەزەلىي ئەو ۋەك ئەبەدى ئەم^(۷)
 خۆي بەماناۋە بەيانی ئەكەم

- ۱- ئەفسى : ئەشعەرى دەلئەت : ((دووجۆر كەلام بۇ خوا قەرار ئەدرى ، يەكەمیان كەلامى ئەفسى كەئەمەیان قەدىمە. دوومەیان : كەلامى لەفزی كەئەمەیان حادىسە)).
- ۲- لەگرە : لىرە. پراۋىس: بوەستە. واتە ئەگر ئەتەۋى ئەم باسە بەدرىژى تى بگەي ئەوا جارى بوەستە ، تاباسى ئەسلى سىيەم ئىتر لەۋى تى ئەگەي.
- ۳- فەرموت: دەفەرموت. واتە لەۋجەوت سىڧەتە دووسىڧاتى تىران زىادكردوۋە، ئەشعەرى دەلئەت : مەشتەم بەقا يە بەلام ((ماترىدى)) ئەلى مەشتەم ((تكوين)) ە.
- ۴- واتە زانايانى ترئەم دووانە حىساب ناكەن ، چونكە ئەم دووانە سىڧاتى سەلبى ۋ ئىزافىن ۋەك لەپىشەۋە باسما كورد.
- ۵- واتە لەگەل ئەۋەشدا كەسىڧاتى سەلبى لەبەر زۆرى حىساب ناكىرن بەلام پاش لىوردبوونەۋە مەموۋىان لەم پىنج سىڧەتەدا كۆدەبنەۋە: ۱- قەدەم. ۲- بەقا. ۳- المخالفة للحوادث. ۴- القىام بنفسه. ۵- ۋەحدانىيەت.
- ۶- (قەدەم) : واتە ماناى ئەۋەيە ئەبوونى ئى پىش ئەكەۋتوۋە ئەزەلىيە.
- ۷- بەقا : واتە ماناى بەقا ئەۋەيە كەخوا ئەبوونى بەسەردا نايە ۋە بەدىيە.

وَصْفُكَ نَفْسِي بِالْكَزْبِ قَدْ سَعَى
 لَهُ رَوْ دَوَاؤُ سَجَرِي عَدَّ وَ
 نَفْسِي كَلَامَ آدِ لَكْرَةَ كَمَّ بِي
 اَشْعَرِي وَ مَوِي بَقَا شَمِين
 كَوْنِ لَمَلَايِ اِمِّ بَقَا لَمَلَايِ اُو
 عَن دَائِهِ بَقَا لَمَسِيَا تَه
 صِفَاتِ سَبِي نَائِيَه د فتر
 لَكِنْ نُو طَرَفِ بِي اَمِّ بَجَبِ نَه
 يَا قَيْدَهُ دَوْمَ بَقَا يَه
 بَقَا يَه سَلَبِ لِحَوْقِ عَدَمِ
 ذَرَانِه كَانِه صِفَتِ سِيمِ

بقا، تکوین

سَنَانِي كُوْتِ اَوْتِ نَفْسِي
 لَهُ حَرْفُ لَمَ صَوْتِ بَاكُ حَجْرُ وَ
 رَاوِيَسِ حَوَالِه اَصْلِ سِيمِ بِي
 شَيْخِ اَبُو سَعْدِ وَ فَرَمُوْتِ كَوْنِ
 وَ صَفِ وَ جَوْدِيْنِ اَمَّا تُو شُشُو
 كَوْنِ لَمَ جَلَّ اِضَافِيَه
 لَكُوْنِ اَللّٰهُ لَيْسَ بِجَوْ هَرَه
 بَرَسِيْجِ زَانِه اَصْلِ كَشَانِه
 قِدَمِ تَلَبُّ سَبِي عَدَمِ مَعْنَاه
 وَ كَزَلِ اُو وَ كَزَلِ اَبْدِي اَمِّ
 خُوِي مَعْنَا وَ دِ سَا فِي كَمِّ

لنمانه

سهلبی هاومیسلی دهگه ن مهخلووقات ^(۱)	[الْمُخَالَفَةُ لِلْحَوَادِثَاتِ]
سهلبی ئیحتیاج مانایه یه قین ^(۲)	[قِيَامٌ بِنَفْسِهِ] وهسفی چاره مین
نه به مه حهللات نه موخه سیسات ^(۳)	موفته قیر نییه [رَبُّ الْكَائِنَاتِ]
سهلبی ته عه دود نه فیی که سره ته ^(۴)	په نجمه خوئی مه عنای وه حدانییه ته
لهه موو شه ئن و هه موو حالدا	له ذات له سیفات له نه فعالدا
ئه رچی مه شهوورهن به هزارو یهک ^(۵)	ئه سمای [خَالِقُ الْأَرْضِ وَالْفَلَكِ]
لاکین وهک سیفات غهیره مه حسوورهن	به شه رعیح یه کئی کهم سه د مه شهوورهن
ئیتلاقی وه سر خودادا ناوی	هه رئیسمی که شه رع ئیزنی نه داوی
پهس بینای ئه سا له سر ته وقیفه ^(۶)	ئه م قه وله موختار یه کجار زه ریفه
هه رخاسه سی شه رع هه نه دهب بزانی ^(۷)	ئیتلاق به عه قلیی کئی دهیتوانی
مه عنای ده رحه قی حه ق جائیز نه وی ^(۸)	هه رچی که زاهیر پینی وارید ده وی

- ۱-المخالفة للحوادث : واته خوا هاوویتهی غهیری خوئی نییه.
- ۲-یه قین : بیگومان. خودا پیوستی به کهس نییه.
- ۳-موفته قیر : واته موحتاج. ئه م بهیته وهسفی چواره م پوونده کاته وه. محهللات : شوین، موخه سیسات : المخصصات : تاییه تمه نده کان.
- ۴-که سره ته : الکثرة : زوری.
- ۵-ئه سما : ناوه کان. ناوه کانی خوا و امه شهووره که هزارو یه کن ، به لام به پینی شه رع ته نها نه وه دو ئون. سه د یه کئی کهم ، واته نه وه دو ئو.
- ۶-نه داوی : نه دابیته. ته وقیفه : واته ئه بن بیسترایته.
- ۷-واته هیزی عه قل ناگاته پایه یه ک که نه دهب له گه ن مه قامی خوی گه وردها به کار بیئیت.
- ۸-واته : هه رله فزیک له نایه ت و حه دیسدا ماتبن و مه عنا زاهیره که ی بوخوا په وا نه بیته.

التَّخَالُفَةُ لِلْحَوَادِثِ سَبَّ وَشَيْءٍ دُكُلٌ مَحْلُوقَاتُ
 بِنَامٍ بِنْتِيهِ وَمِنْ جَارِهِنَّ سَبَّ احْتِجَاجٍ مَعَايِرِ لِيَقِينَنَّ
 مَعْتَرِيهِ رَبُّ الْكَائِنَاتِ نَهْ بِجَلَّاتِ نَهْ مَحْتَصَاتِ
 بِحَمْدِ حَوِيٍّ مَعْنَايَ وَجِدَارِ سَيْتِهِ سَبَّ تَعَدُّوْنَ تَعْنِي كَثْرَةً
 لَهْ ذَاتِ كَهْ مَعْنَاتِ لَهْ اَلْفَاكُ لَهْ بَمُوتَانِ هُمُ خَالِدَا
 اَسْمَايَ خَالِقِ الْاَلَا رِضْوَانِ الْفَلَاحِ لَهْ حَسْبُ مَشْهُورِكُ بَهْ زَارِكِي
 اَبْسَحْ عَجْجِي كَمِ كَمْعَدَهْ مَذْكَوْرِكُ لَكِنْ اُوْتِكُ مَعْنَاتِ غَيْرِ مَحْضُورِكُ
 بِرِشْتِي كَهْ شَرِيحِ اِدُوْنِي نَهْ اُوِي اَطْلَانِي دَسْرُجْدَا دَا نَاوِي
 اَمْ قَوْلَهْ مَحْتَا رِي كِي طَبِي سَبَّ نِي اَسْمَا لَهْ سَرِ تَوَقِيْفِي
 اَطْلَاوْ بَعْلِي كَهْ دِي تَوَا سِي بِرِ خَاصَّةْ شَرِيحَهْ اَدَبِ بَرَانِي
 اَطْلَاوْ بَعْلِي كَهْ دِي تَوَا سِي مَعْنَايَ دَرِي حَقِّ جَا يَزُوِي

بجملہ زویاہی

بجملہ زویاہی

بجملہ زویاہی

- وھکو ئیستیواو وھجھو یەدو عەین
ئەمجار یاتە فویز دەکەین وھک سەلەف
ھەرچی ئەفعالی پەببو لعیززە تن
ئەمما پەر حیکمەت پەر مەنفعەتەن
ھەرچی وھوودی کە پیندیریاوی
مەرۆھا دەوی مەوقیعی خۆیە
"مالکُ الملکِ" ی بەھەققى بئى پەیب
قودرەتی کە دەس دەریئى لەجەیب
بەقەبز نەر بەبەست زەحمەت یارەحمەت
ھەمووی حیکمەتەو فەزلى و عەدالەت
زولم و ستەم و مالیکی عالم ؟!
- لەمە عنای زاهیر تەنزیهی دەکەین^(۱)
یاتە ئویل دەکەین ھەرۆکو خەلەف^(۲)
گشتی بئى غەرەز بیلا عیللەتن^(۳)
لەعەبەس خالی پەر مەسلەھەتن
لەھەرچی و ھەر تەرز ئەودا نریاوی
لەو بەدیعتەر نییە کەھەیە^(۴)
حەکیم و عەلیم "بلا نَقْصُ" و عەیب
تەسەپروف کا مولک شەھادەت و غەیب^(۵)
نەر لوتف و نعیمەت نەر عونف و نیقمەت
مۆنەزەھ لەزولم قوبح و جەھالەت
ھەي قسەي شەتەت کە دەردی لە دەم^(۶)

- ۱- نامازەییە بەئایەتی : "فاستوی علی العرش" - یدالھ - فثم وجھه - علی عینی : ئەبئ
واتاکەي وھک زاهیر لیك نەدریتەوھ ، چونکە مەعلومە کەخوئا ئەوشتانەي نییە .
- ۲- تەفویز : واتە ماناکەیان دەدەینە دەست عیلمی خوا . تەئویل : واتە بەجۆریک مانایان
ئەکەین کەشیاری زاتی خواییت .
- ۳- واتە کاروکردەوی خوا ھەموویان بئى غەرەزو بئى عیللەت دروستی کردوون و لەھەمان
کاتیشدا پەرن لەحیکمەت و بەرژەوھندی و سوود . عەبەس : بیھودە .
- ۴- نامازەییە بەوتەییەکی ئیمامی غەزالی کە دەئیت : "لیس فی الامکان ابداع مما کان" .
- ۵- واتە خواییە کە کە دەستی جیلوھداری خۆی لەبەرۆکی پەنھانی دەربەینئى و کار لەمولکی
دیارو نادیاردا بکات ، چ بە ((قبض)) دەستگرتنەوھ ، یان ((بسط)) بەخشش ، بەئازاردان
یان میھرەبانیئى ؛ ھەموو ئەوانە پەرن لەحیکمەت و فەزلى و عەدالەت ، دوورن لەستەم و
ناشیرینی و غەزەب و تۆلە .
- ۶- واتە شتی وا چۆن ئەبیت ..؟ چۆن مالیکی ھەموو عالم زولم ئەکات ..؟ ئەوھ قسەییەکی
دوور لەواقیعی و لە دەمی نەزانان دیتە دەر .

و کور استواو وجهه یو عین	له معای ظاهر تر مچی و کین
اجاز یا تفویض و کین و کسلف	یا تاویل و کین هر دو کو حذف
هر چی افعال رب العزت	گشتی بی عرض بلا علقن
اما چه حکمت پر شفق	له عبت عالی پر نصحن
هر چی وجودی بی دریاوی	له هر چی هر طرفه داره یاوی
هر دو مادی موقع خودیه	کوه به بقرینه که حسیه
مالک اللک سبحان به رب	حکیم عظیم بلا نقص عیب
قدرتی که نفس و پر له خبت	قدرت کامل شهادت عیب
پر قبضه به بسط رحمت	له لطف عمت له عطف نصرت
بموی حکمته فضل عدالت	منزه له ظلم قبح جهالت
ظلم ستم مالک نام	هی قصه شظیه که دردی له دلم

استغفار

شیر و شکر

نه‌ی وه‌همی غه‌له‌ت نه‌ی له‌فزی قه‌بیح^(۱)
 "بِاللّٰهِ عُدْنَا مِنْ كَيْدِ الرَّجِيمِ"^(۲)
 [نَسْتَغْفِرُ اللّٰهَ رَبَّنَا الْعَظِيمُ]
 مولکیج مولکی خوئی " لایفعل ما یشا"
 حوسن و قوبجی فیعل شه‌خسی موکه‌لله‌ف
 نه‌ویانه سه‌به‌ب زهمم و عیقا‌به
 شه‌رعه موسبیت و موبه‌یینیه^(۳)
 قبوولکردنی واجبه سه‌ریح
 عه‌قل بی عه‌قله تییدا شیته^(۴)
 نه‌ک هه‌ر له‌ویدا به‌ل له‌گشت جیدا
 حوکمی که‌سیچی وه‌سه‌ردا نییه^(۵)

قه‌بیح و "ذوالفعل" مه‌حموودو مه‌لیح
 غه‌یره نه‌بدعه و چه‌زده‌تی چه‌کیم
 وه‌زعی بی جینگه و جه‌نابی عه‌لیم
 [فِعْلًا وَ حُكْمًا] دووره له‌فه‌حشا
 به‌ر له‌و دروودی شه‌رعی موشه‌ره‌ف
 که‌ئه‌مه سه‌به‌ب مه‌دح و سه‌وابه
 نه‌و حوسن و قوبجه نازاینیه و نییه
 نه‌وه نه‌ر گیرای حوسن به‌قه‌بیح
 هه‌رگاه حوسن و قوبج به‌و مه‌عنا ویته
 غه‌یری چه‌ق نییه حاکم له‌ویدا
 هه‌ر چلوئی حوکم هه‌ر حوکمی نه‌ویه

- ۱- واته شتی وه‌ها چون نه‌بیته : کرده‌وه ناشیرین بیته ، به‌لام خاوه‌ن کرده‌وه مه‌دح
 کراوبی، دیاره نه‌وه قسه‌و وه‌همیکی غه‌له‌ته.
- ۲- غه‌یره نه‌بدعه : واته کارو کرده‌وه‌کان نایابتر نه‌بن.
- ۳- نازاینیه : نازانریته. واته : جوانی و ناشیرینی کاره‌کانی به‌نده به‌شه‌ریعه‌ت هه‌ر
 نه‌و دیاری نه‌کات ، چی‌باشه‌و چی‌خرابه. ((معتزله)) نه‌لین : جوان و ناشیرینی
 کاره‌کان عه‌قل‌بریاری نه‌دات نه‌ک شه‌رع.
- ۴- به‌و مه‌عنا ویته : به‌و واتایه بیته.
- ۵- واته چون نه‌بیته که‌شتی تازه په‌یدابوو حوکم بدا به‌سه‌ر قه‌دیمدا ...؟

آئی و عظیم ای لعلی قسح	قبح ذوالفعل محسود ملج
بائیه عدایه کید الرحمن	عبر ابداع حضرت حکیم
سعی ربنا العظم	و منبع به حکم جناب علیهم
ملکج باب محمد لغیر مالک	یعلا و حکما دوزده که فحش
حسن قبح فعل شخصی تکلف	بر که وزود شرح شرف
اویانه سبب دم عفا	که امه سبب شرح ثواب
شرخه نمیش مبتنی	اوحسن قبحه نازانیه دنی
قبول کردن واجب شرح	اودار کیرانی حسن به قبح
عقلی عطفه عیب اشیه	بر که حسن قبح به معنا و
نم هر کو بر را بر که کشت	عسیر حق سبب عالم کو بد
حکم کسچی و سردار	هر جوبی حکم هر حکم او

- ده شئی واجبگیر له سه ره حق کئی وئی
 واجب نییه هیچ له سه ره حق یه قین
 نه عیوه ز له سه ره دهر دو ئازاران
 نه زه جرو عیقاب فیرقهی عاسییان
 هه تتا بۆی هه یه عه زاب دا مویع
 ئازاردا نه تفال هه یوانی به وهی
 بهل ئهر سه واب دا به تاعه ت فه زله
 (وبالاتفاق) له هه موولایی
 "وَوَعِيدُهُ بِالْوَعْدِ مُلْحَقٌ"
 شه ئنو و حالاتی بی هه د شه ره فناک
 "يُهْدِي وَيُضِلُّ يَخْفِضُ وَيَرْفَعُ"
- وجوب مانای چی؟ بلئی گویم ئی وئی^(۱)
 نه چشتئی ئه سه له ح بو دنیا یا دین^(۲)
 نه ئه جرو سه واب تاعه تگوزاران
 نه هیچ کامی تر له باقی ئه شیان
 سه واب ته سلیم کا به عاسی و شه نیع
 مه ملوک به مالیک ده ئی : چی ده که ی؟^(۳)
 ئه گهر عیقاب دا به عسیان عه دله^(۴)
 خیلاف له وه عده ی خودا دا نایی
 "لَكِنْ ذَلِكُمْ لَدَى أَهْلِ الْحَقِّ"
 له نیسه به ت به حال مه خلوق پاک و چاک^(۵)
 "يُعَزِّزُ يُذِلُّ يُعْطِي وَ يَمْنَعُ"^(۶)

۱- واته چ که س بۆی هه یه که شتی له سه ره خوا واجب بکات ..؟

۲- له سه ره خوا پیویست نییه که باشترین شت دابین بکات ، ئه گینا نه ده بوو کافر دروست بکات.

۳- واته له به ره ئه وه ئه م شتانه جائین ، چونکه ئه مانه هه مووی کار له مولکی خودا کردنه ، هه رگیز نه بووه مه ملوک ره خنه له مالک بگریت.

۴- بهل : به لکو. ئهر : ئه گهر. عیسیان : یا خیبوون.

۵- واته حالاتی خوا وه ک حالاتی ئیمه نییه سنووردار بی.

۶- پینمایی و گومراکردن ، به رزی و نزمی ، گه ورهیی و سووکی ، پیدان و لیگرتنه وه ، هه مووی به ده ست خوایه.

دَشَّ وَرَجِبَ كَيْسَرِ عَرَبِ كَيْسَرِ
 وَجُوبِ بَعْنَايِ حِي بِلِي كُوبِمْ لِي وَي
 وَرَجِبَ نَبِي هَبْ مَجْمُوعِ حَرْقِ بَقِيَّتِ
 نَبِي حَشْتِي رَصْلِحْ بُو دِنَا يَادِنِ
 نَبِي حَرْقِ حَرْقِ سَرْدُورِ رَزَارِ رَانِ
 نَبِي حَرْقِ عَقَابِ فَرَقَةِ عَاصِيَانِ
 حَقِّي بُوِي مِيهَ عَدَابِ دَرِ مَلْسُجِ
 رَزَارِ دَرِ اَصْفَارِ حَيَوَانِ بِي وَنِ
 اَلِ اَلِ لَوَابِ اَلِ بِلَا عَتِ فُضَايَه
 وَبَلَا تَقَانِ لَهْ مَمُو لَ اَسِي
 وَقَعِيَا عِيَا بِالْوَعْدِ سَلْحَقِ
 شَانِ خَالَانِي مَجْمُوعِ شَرْقَانِ
 بَقْدِ وَبِضَلِ مَجْمُوعِ وَتَوَقِ
 لَكِنِ ذَالِكُمْ لَدُنَّ اَهْلِ اَلْحَقِ
 لَهْ نَشَبَتْ سَجَالِ مَخْلُوقِ بَاكِ عَاكِ
 نَبِي بَدَلِ بَعْطِي وَتَبَسَعِ

وہو دینا یاد دین

دہر

دهمی جه مالی دهمی جه لالی
 پوئیه تی دانای خه فی و ناشکار
 [في ذه النشأة] او [دار القرار]
 ئه رجائیز نییه چه زره تی موسا
 به ((لن ترانی)) جواوی داوه
 ئیساته تو توئی بهم وه سفه که هه ی
 پاوئیس ئه وه نشئه با ته شریف بیئری
 به چاوی فانی ناوینی باقی
 ئه گهر دهوینی بی موقابه له
 خه لاتی وقوع پوئیه تی باری
 دهس نادا بوک هس لهم دونیا یه دا

مه شغوولی ناکا ئه م حال لهو حالی^(۱)
 ئایا بو نائیم ئایا بو بیئدار^(۲)
 جائیزه له لای قه وله که ی موختار^(۳)
 له بهرچی قهرمووی : "ارنی" ئه وسای^(۴)
 نابینی تو من به ئه م ئیماوه^(۵)
 من قائیم به خووم سه رمه دیم و حه ی^(۶)
 ئیبقای حه ق خه لات به قات بنیئری
 باقی دهوینی باقی وه تاقی^(۷)
 بابوینی یه چه موجداه له^(۸)
 بهم چاوی سه ره حالی بیئداری
 هه ره شانی خه تم ئه نبیا یه دا^(۹)

- ۱- جه مالی : واته سبووتی ((ثبوتی)) وه ک لیشاوو بارانی ره حمهت. جه لالی : واته سه لبی وه ک نازار که یانندن و نیقمهت. خوا بهر پیکو پیکو ناگای له مه ردوولایه.
- ۲- دانای خه فی و ناشکار : واته ئه و خوا یه ی که ناگای له مه موو شتیکی ناشکار و نه نییه. نائیم : خه وتوو.
- ۳- فی ذه : واته چ له دنیا ی ئیستاماندا ، چ له قیامه تی نه پراوه دا.
- ۴- ئامازه یه به نایه تی ((ربّ ارنی أنظر اليك)).
- ۵- ئیماوه : واته له م بارو دوخه تدا من نابینی پراوه سته تاروژی قیامهت.
- ۶- سه رمه دی : ئه زه لی. حه ی : زیندوو. ئیساته : ئه م کاته.
- ۷- ناوینی : نابینی. باقی : خوا. باقی : دژی فانییه.
- وه تاقی : به ته حقیق. به راستی واته : به چاوی فانی ناتوانی خوا ببینی ، به لام به چاوی باقی به راستی ده توانی.
- ۸- دهوینی : واته خوا بی به رامبه ری ئیمه ده بینی. بابوینی یه : با ببینریت. چ موجداه له : واته کیشه ی ناوی با ئیمه ش بتوانین ببینین.
- ۹- واته ببینی خوا له م دنیا یه دا بو ک هس ناییت ته نها ئه و کاره شایانی پیغه مبه رو هه ره بوئه و بووه ، دیاره ئه ویش له و کاته دا له سنووری دنیا ده رجوو بوو.

بہارِ رُؤیۃ النہد

بہارِ رُؤیۃ النہد

بہارِ رُؤیۃ النہد

سُغُولِ نَاكَ اَمَّ حَالٍ لَوْ حَالِي	دَمِي جَبَلِي دَمِي جَبَلِي
اَيَا بُو نَائِمِ اَيَا بُو سَدَارِ	رُؤِيَّتِ اِنَاي حُضِي اَشْكَارِ
جَارِي لَه لَآي قَوْلَه اَصْحَابِ	بِي ذِي كَلَفًا اَوْ ذَا كَلَفِ
لَبَّرِحِي زُرِّي اَرِي اَرِي اَرِي	اَرَجَا زِي نِي حَضَرِي مَوْسِي
نَاوِي تُونِ وَا نِي اِي وَدِ	بِه لِن تَرَانِي جَوَاوِي دَا وَدِ
مَنْ قَايِمِ سَجُومِ سَتَرِي	اِي سَت تُو تُوِي بِي وَنَعْمَه كِه اَمِي
اَبَاي حِي خَلَا تَقَاتِ بِنِي	تَاوِي اَوِي سَتَا بَا تَرِي بِي
بَاقِي دُونِي بَاقِي وَتَا تِي	بِي جَاوِي فَا نِي نَاوِي بِنِي بَانِي
بَا بُو يَسِي بِي مَجَا وَ كِه	اَر دُونِي بِي مَجَا
بِي جَاوِي سَرِ حَالِي بِي اَرِي	خَلَا تِ دُقُوعِ رُؤِيَّتِ بَارِي
بَرِشَانِ خَتَمِ اِنِي اِي دَارِ	دَسَنَانِ دَا بُو كَس لِم دُنِي اِي دَارِ

صَلَّى عَلَى مُحَمَّدٍ

- ئەر وەلى ئىزھار دىنى فەرموۋگە
 مەستىيى گىجى داو خستىيە مەلە
 بەلىن بەنەقلى تەشكىك نەماگە
 وقووعى پوئىيەت پۇژى قىيامەت
 ئەمرى جەوازى شكى نەماوئ
 كەواقىع دەوئ پارسە بەتەحقىق
 بابەس بئ دەلىل عولەماي كامىل
 چەند كەس مەن دەرچوۋگ لەدەس نەفسانى
 ئارو دووى وجوود سۆزىياگ نەوئ
 بەھەشت جىيى سرور غەم لىئى ئەو دەرئ
- ئەو مەشھوودى غەلەبە بوۋگە^(۱)
 وتى پوئىيەتە يا موئەوولە
 بوژۇر بوزورگان بەخەو پووى داگە
 دەوئ بەدەلىل كىتاب و سوننەت
 موخبىرى سادىق خەبەرى داوئ^(۲)
 واجبە بەوہ گشت بکەين تەسدىق
 بىيىنە سەر دەلىل جەرگەي ئەھلى دل^(۳)
 موسەققا لەپرەنگ وەسقى ئىنسانى^(۴)
 نىيە لەلايان هىچ پۇژو شەوئ^(۵)
 دەردى ئىنتىزار مەوتى ئەحمەر وئ^(۶)

- ۱- فەرموۋگە : فەرموۋىيەتى. بوۋگە : بوۋە. دىنى : بىنى : واتە ئەگەر پىياوچاكيك بلىن : خوام
 دىوہ ئەوہ واقىعى نىيە ، بەلكو حزورو پرتەوى زاتى خوا هيرشى هىناوہتە سەر ، وای
 زانىوہ ئەوہ بىيىنە. يان ئەبىت قسەكەي تەئويل بكرئ.
- ۲- نەماگە : نەماوہ. داگە : داوہ. واتە بىيىنى لەپۇژى قىيامەتدا بەپىئى بەلگەي قورئان و
 حەدىس جائىزەو گومانى تيا نىيە.
- ۳- جەرگە : كۇپو كۇمەن. مەبەستى ئەھلى تەسەووفە.
- ۴- دەرچوۋگ : دەر بازبوو.
- ۵- ئار : ئاگر.
- ۶- مەوتى ئەحمەر : يەكيك بەتىغ كوژرابىت .. واتە چاۋەپوانى وەك مردن واىە..

منبت اولیٰ کہ نظر زینت برودہ است
سینہ خدایتیہ

اوو شہودی عبہ بو کہ	اوو لے اظہار دینی فرمود کہ
وے روئے با سو و	منبت کچی داو خستہ ملہ
بوز و بزہ کات سجو زوبہ	بلی سہ تکت مک کہ
دوی بہ لیل کت ب سکت	و فرج رویت رو قیامت
مخبر صادق خبی داوی	انرجواری شکے می وی
و جبہ پوہ کت بکین تصدیق	کہ و ارقم دوی رات جمعیت
بینہ دلیر خج کہ امیر	بابوی دلس عمای کا مل
مستقر کہ زانک صفت انے	جس کسی ہما ز جو کہ نہ در سننے
رینہ کہ لایان بیچ رو شوی	آرو دوی و جو سو یاک بو
مشتاق دیدار محبوب حق	بی دل نہ زنجیر ماسوی سطن
درد امینا بر سویت ا حردوی	مخبت جی سرورم لے او دردی

پئی پهحمی مهحبوب بهرحهق ناکهوی
 خوی له موشتاقان بشیریتتهوه^(۱)
 دامنه ی لایقه بهم پهراویزه^(۲)
 له فهرزیشاوی دهشئ هر مات وی
 نه له دنیا دا نه له عوقبا دا
 پوئیته موفیدی حهقیقهت نییه
 دهشئ عیلمی کهس چی لی زانیوی
 هر وجوده و سهلب ئیزافه و سیفته^(۳)
 [تَقَدَّسَ مَنْ لَيْسَ الْاَ هُوَ]^(۴)
 باوه پرکردنه بهمه لائیگان
 جیسم نورانی و له تیف سروشته

پاسه بیباکه و ئیستیغنا ی دهوی
 پهرده له جه مال نه دیریتتهوه
 پشتی ئەم ئەسله ئیستیفا بیزه
 وهسف ئه رجئ بیئئ تالیبی زات بی
 عیلمی کونهی زات بوکهس پوونادا
 ئه ر بلئی پوئیته بو دهلیل چیه
 زاتی نیشانه ی بی نیشانی وی
 ئەوه بیته زهبت زیهن و مهعریفته
 بی نهوع و جینسه ناگونجئ [ماهو]
 ئەسلی سانیمان له شهش ئەسله کان
 به فارسی پییان ده لئین فریشته

۱- نه دیریتتهوه : لانه دا. بشیریتتهوه : بشاریتتهوه.

۲- پشت: پووی پوژاکه. ئیستیفا بیز : ئیستیفا : ناوی قوماشیکی جوانه. واته:
 ئەوهنده جوانه شایانی ئەوهیه که پهراویزه که ی برازینریتتهوه پهراویزه که ش
 شیعه کانی دواوهن:

۳- ئەوهی بیته ناو دائیره ی زانین و هۆشی ئینسانه وه هر ئەوهیه که باوه پرت به بوونی
 هه بیته و باوه به سیفته ته کانی بکه ی ، چونکه زاتیک دروشمی ئەوه بیته که بی
 نیشانه بیته چون مروف دهرکی ئەکا ..؟

۴- ماهو : ئەوه چیه. ئەمهش بو شتیکه که نهوع و جینسی هه بیته خواش ئەوانه ی
 نییه.

راستے باکہ استغای دو ہی ہی جسم محبوبت حق ناگو ہی
 بردہ لہ جمال ند پر ی تو وہ خوی لہ مشتاقان لہ سپر شدہ
 پست ام اصلہ رستنا سپرہ دانشہ لایقہ بم بار و پرہ
 وصف رحیمی علی طالب ذات ہی لہ وضعی شاہ و بردشی مات ہی
 علم کنہ ذات بوکس رونا داہ نہ لہ دنیا دانہ لہ عقبی دا
 اربلی رویت بود لیس چہ ^{علم نہ زرت} رویت مفی حقیقت نہ
 دانے نشا نہ بے بن ہے وہی دش علم کس جی لے زانے وہی
 اوہ مہ صبط ذہنہ رست ہر وجود سبب اضافہ صفت
 بے نوح جنسہ نا کجھر ماہی نقل کس مہ لیس اولہ ہن
 اصدا نیک کہ شہی اصلکان
 بد کرد نہ عملا نکان
 بغا سپر پانہ دلین و شہتہ جہ نوزل نے لطیف و مستہ

پاک و بی گوناھ فرمان بهردارن	موتیع بو فرمان پهروهردگارن
هه ره ئه مرئ بکا و هه رچی فهرمووگه	نافه رمانییان ناوی و نه بووگه
مه لهك نهك له ته رز ئینسان و په رین	له ژن و شوویی و زاوو زو به رین ^(۱)
نه ئیر نه مینگه نه ساحیب مندال	به پیی پوتبه و حال ساحیب په روباال
بالیان به نایهت و هها دیاره	دوو دوویه و سئ سئ و چوار چواره ^(۲)
به ئی پیغه مبه ر که بو میعراج چوو	دیگیه جو بره ئیل شهش سه د با ئی بوو ^(۳)
گشت له سه ر فیعلی عه جیب قادرن	له هر شکلیکدا هه ز که ن زاهیرن
جو بره ئیل له شکل ((دوحیه)) دا ده هات	به خزمهت هه زهت ((علیه الصلاة)) ^(۴)
زۆرترن له گشت ئه نواعی عالم	[بأعدادهم الله اعلم] ^(۵)
هه رچی له عه ده م هاتوی و بیته ده ر	فریشته یه کی تایینه له سه ر ^(۶)
به ویفقی فرمان پادشای خه بیر	ته سه رپوفاتی تی ده کا و ته دبیر ^(۷)

۱- واته فریشته وهك ئینسان و جن نین له بهر ئه وه نیرومییان نییه و ژن و منال و وه چه یان نییه.

۲- ناماژه به نایه تی : ((جاعل الملائكة اولی اجنحة مثنی و ثلاث و رباع)).

۳- دیگیه : دیویه تی.

۴- دوحیه : پیاویکی ریکو پیک و شیوه جوانی عه ره ب بو.

۵- ناماژه یه به نایه تی : ((وما یعلم جنود ربك الا هو)).

۶- هاتوی : هاتبی. تایینه: ته عینه دیاریکراوه.

۷- ناماژه یه به نایه تی : ((فالمدبرات امرأ)) واته سویند ئه خۆم به و فریشتانه ی که له سه ر فرمانی من ته دبیری ئیش و کاری مه خلوقات ئه که ن.

ہاں ہاں کہ فہان ہزارن
 طبع بوفرتان پروردگار
 ہر امر بر بلا و ہر حق فرمود کہ
 تا زمانیان نانی و بند کہ
 ملک ملک کہ طہرین تہ پرت
 کہ دن شویں زاو زو بر پرت
 نہ نیز نہ ہر سکہ نہ حبیب نہ دل
 بہ پی رتبہ حال صاحب ربال
 بایان بایت و کا دیان
 صحرایہ سے سے چوڑا چوڑا
 بی بیغیر کہ بوبعراج چو
 کہ نہ سر نعل عجب کارن
 جبرئیل کہ شکل دخیہ دادمان
 زور ترن کہ کہت انور عالم
 ہر چیز کہ عدتم ما تو یومیہ و
 بوق فہان پارتی نمبر
 سجدت حضرت علیہ السلام
 یا علیا یدیم اللہ اعلم
 فرشتہ کہ تا پسرہ اسر
 تعارف تہ کا و تہ مہر

بہر نوا

بۆهر فهردیکی فیرقهی مؤمنین

سه دوشهست مهلهك حافیزه یه قین

به عزئی بۆ بههشت خهزینه داره

به عزئی خهزهنهی دۆزهخ و ناره

زه بانیه یانی نهسه قچی سه قهر

حهق فهرمووگیه ((تسعة عشر))

(حفظه) یانی که ته بهی کیرام

ئی راس خیر نویس ئی لای چهپ شرور

ده ئی تا هفت سات مهینویس جارئ

ئی راس چون که ره م حهق بی پایانه

فریشتهی سوئال عه زابی قهبران

به حه دیسی پاک [خیر النبیین]

((دفعاً لأختطاف رهط الشیاطین))^(۱)

له ناویاندا ریزوان سهرداره^(۲)

بۆئه و دهسته یچه مالیک سالاره

یائه و خهزهنه و تمان له گره و بهر

نۆزده سینفن یا نۆزده نه قهر

دوبه شه و دوو پۆژ پاس و چهپ مه قام^(۳)

ئی لای راس نه میر ئی لای چهپ مه ئموور^(۴)

بهل ته سبیحی کا یائیستغفارئ^(۵)

چاکه ده نویسی به ده چه ندانه

چ بۆ موسولمان چ بۆ کافران

۱- ئاماژه به نایه تی ((ان کل نفس لما علیها حافظ)).

۲- سهرداری فریشته کانی بههشت ناوی ((رضوان))ه.

۳- نایه تی: [وان علیکم لحافظین * کراماً کاتبین].

۴- خیرنویس: خیرنویس ئه و دوو فریشته یه یه کیکیان ئامر و ئهوی تریان

مه ئمووره.

۵- ئهوی لای راست بهوهی لای چهپ ده ئی تو خراپه ی بهنده که مه نووسه

تاهوت کات ژمیر. بهل: به لکو.

بهر فردی فیه مؤمنین
 منعت ملک خلیفه یقین
 بعضی خزانه داران
 بزبانیه یانیه نسجی
 حق فرسویه لشعه عشر
 حفظ یانیه کتبه کرارم
 ای رسوخ نوکس ای لاجب شرد
 دله ناموسات منور جری
 ای راجحوت گرم حق بی پایانه
 فرسته نعل خدای رب ان

سجد پیش پاک خیرالنسین
 دفعا لا اختلاف زهط النایین
 لداویاندار رضوان سدره
 بو اود سوجه مالک الاره
 یا اود خزانه و کتاب لکره
 نور دو صفت یا نوزده نفر
 دو بشه دور و دراز چپ مقام
 ای لاریس امیر ای لاجب شرد
 بل نسجی کاتب استغفاری
 چاکه دولیسه بده خدای
 چه بوسلمان چه بوالکافران

تعالیه
 ای لاریس امیر ای لاجب شرد
 چه بوسلمان چه بوالکافران

یا بۆ موسولمان موبه ششیر به شیر^(۱)
 به لئی ئه فزه لی گشت مه لائیکان^(۲)
 که چوار سینفن ده گهل چوارئه شخاس^(۳)
 نزیکه حه زره ت بارگهی بی چوون
 رووحانین مه له ک ره حمه ت و نیعمه ت
 عه رشی عه زیمیان هر له سه ر شان
 له قیامه تدا واده ی جه لاله
 [جل جلال الواحد القهار]
 ساحیبی وه حی و په یغام و ته نزیل
 بۆ ته عیینی رزق بووگه به ئه مین
 ئیسرافیل ساحیب ئه مری نه فخی سوور

دووشه خسن ناویان مونکه رو نه کیر
 به عزئی سه ر به عزئی هه یه شه ره قیان
 ئه واننه پییان ده وئژن خه واس
 چوار سینفه کان موقه پره بوون
 که پرۆبیین مه له ک عه زاب و نیقمه ت
 حه مه له ی عه رشن یانی ئه وان
 ئه مپۆ چوارن وه ختی جه ماله
 هه شت که سن یا هه شت سینفی بی شو مار
 چوار شه خسه کان یه کئی جیبرئیل
 میکائیل بۆ قه بز بۆ به ستی زه مین
 عیزرائیل بۆ قه بز رووح ساحیب دوستوور

- ۱- ئه و دوو فریشته یه ی که له کافران پرسیارده که ن ناویان : منکر - نکیره ، به لام هی موسولمانان ناویان : مبشر - بشیره .
 ۲- به عزئی : واته هه ندیکیان به سه ر هه ندیکئی تریاندا .
 ۳- گه وره ترینی فریشته چوار سینفن و چوار که سن :
 چوار سینفه که ئه مانه ن :
 ۱- المقربون . ۲- کروبین . ۳- روحانین . ۴- حملة العرش .
 چوار شه خسه کانیش ئه مانه ن :
 ۱- جبرئیل : وه حی بۆ پیغه مبه ران ده بات .
 ۲- میکائیل : فه رمانی دان و گرتنه وه ی رزق و پۆزی پی سپێردراوه .
 ۳- عیزرائیل : مه ئمووری گیانکیشانی گیانله به رانه .
 ۴- ئیسرافیل : فوو به ((صور)) دا ده کات ئه م شاخه به قه ده ر ژماره ی گیانله به ران کونی تیا به .

دو سخن باو بیان دگر کمر	یا بوسمان بشیر بشیر
نعنی نہ بعضیہ شرفیان	یا افسد کنت ملا لکان
آوا تہ پان دو زبان خالص	کہ چور صنف دگر چور شخص
چور صنفکان شہر بون	تر و یک حضرت با کہ پچون
آز دین ملک عذاب نعمت	زود صفت ملک صحت نعمت
حکم عرشین یانے آوا تہ	عرش عظیمین بر لہ شرفانہ
آر و چوارن وحت جانہ	لہ قیامت آوا تہ جلا لہ
بنت کین صنف بی شمار	جد جلال الورا جد القاسم
چو آرشہ کان یک جبرائیل	حساب وحی پیغام تشریح
یکایل بر قبض بول بیادین	بوعین شوق بو کہ با بیان
عسریل بوقض روح صبا و	رہنمای صاحب نفع صورت

صنف

- سوربچ شاخیکه فووی دهکا پیدئا
 دووچار فووی پیدئا دهکا حهواله
 بهنفخهی ئه ووهل بهزران دهون پهس
 کهنه فخهی دوهم ناکا و سه دای بی
 ئه ماما حه مه له و چوار شه خسه کان
 دهمرن و زیندگ ده بنه وه سه رجه م
 به عسییان وهک خهلق بهر له گشتانه
 خه واسی مه له ک هه یه فه زلییان
 عه وامی به شهر سوله حاو ئه ولیا
 عه وامی مه له ک فه زلی ههس وه سه ر
 [و فی مابین الخواص کلام]
- به عه ده د ئه رواح کونای واتیدئا^(۱)
 [بین النفختین] موددهی چل ساله^(۲)
 زی بووح گشت دهمرن نامینی هیچ کهس^(۳)
 دووباره هه موو گیانیان پیدئا تی^(۴)
 له هه ردوو نه فخه ئه وان موسته سنان^(۵)
 پاشتر له ئه وو هل پاشتر له دووهم
 مردنیچیان له دوای هه مووانه
 وه سه ر به شهر دا سیوای ئه نبییان^(۶)
 فه زلی ههس وه سه ر عه وام مه له کدا^(۷)
 گونا هکاراندا له فیرقهی به شهر^(۸)
 بهر نه بی و ئه وان سه لات و سه لام^(۹)

۱- سوربچ: واته ((صور)) یش شاخیکی کون کونه. کونا : کون.

۲- ماوهی نیوان ئه و دوو فوو پیا کردنه چل ساله.

۳- بهزران: شوینه بهرزه کان. دهون: دهبن. پهس : نزم.

۴- سه دای بی: دهنگی بیت. ناکا و: کتو پر

۵- موسته سنان : واته به دهرن و ئه وان نامرن و زیند و نابه وه به لکو ئه وان پاش

مردنی هه موو گیان له بهران ئه مرن و پیش هه مووشیان زیندوو ئه بنه وه.

۶- خه واسی مه له ک : فریشته پله بهرزه کان. سیوای ئه نبیان: بیجگه له پیغه مبه ران.

۷- عه وامی به شهر: مه به ست ئه ولیا و پیا و چا کانن.

۸- عه وامی مه له ک : مه به ست ئه وانن غه یری چوار سینف و چوار که سه که.

۹- بهر نه بی : له پیغه مبه ر. و فی مابین : واته له نیوان خه واسی فریشته دا خوا کامه یان

فه زلی زیاتره قسه ی زور هه یه ده توانی سه یری کتیبه دریزه کانی ئه م عیلمه بکه یت.

صَوِّحْ شَاحِبَكُ فَوِي دُكَا بَدَا
 دُو جَارُ فَوِي بَدَا دُكَا حَوَا لَه
 بِنَفْحَهٗ اَوَّلِ بَرِّ اَنْ قَبْتِ لَسِس
 كَه نَفْحَهٗ دَوْمِ نَا كَا وَا وَا ي بِي
 اَمَّا حَمَلُ حَوْلِ شَخْصَهٗ كَا ن
 دَمْرَن رَنْدَكِ وَا بِنَهٗ سَرِ حَسَم
 بَعِيَانِ وَا حَلِجِ رَهٗ كَشْتَا
 خَدِصَ مَلِكِ هَيَهٗ قَضِيَانِ
 عَوْلِمِ شَرِّ صَلِحَا وَا اَوِيَا
 عَوْلِمِ مَلِكِ قَضِيَانِ وَا
 وَا فَيَا بَيْنِ لِحْوَاتِي كَلَامُ
 بَرْنِي اَوَانِ صَلَوَاتِ سَلَامُ
 بَدَا دُكَا وَا حِ كُنَا ي وَا رَتَا
 بَيْنِ الْقَضِيَانِ مَدَهٗ حَلِجِ لَه
 ذِي رُوحِ كَشْتِ دَمْرَنِ نَا مَنِي حَسَم
 دُو بَارَهٗ بَمَوْنِ رِيَانِ بَدَا سَهٗ
 لَهٗ هَرُ وَا نَفْحَهٗ اَوَانِ سَكْتَانِ
 پَا شَتَهٗ لَهٗ اَوَّلِ شِيَرَهٗ لَهٗ دَوْمِ
 مَرُ وَا نَجِيَانِ لَهٗ دُوَا ي هَمُوَا نَهٗ
 وَا لَشَرِّ دَا بِيَا رَا نَبِيَا
 قَضِيَانِ وَا سَرِّ عَوْلِمِ مَلِكِ ر
 كَهٗ كَا رَا نَدَا لَهٗ فِرَقَهٗ لَشَرِّ
 بَرْنِي اَوَانِ صَلَوَاتِ سَلَامُ

- ته سدیقه به جمع ئه و کتیبانه^(۱)
- مه نقوش له روی ساف سه فحهی ته ختهی پاک^(۲)
- به زوبانی پاک فریشتهی بی غهش
- ناردگنی ئه سهر به عزئی ئه نبیان
- تۆله و عه ده ددا مه یانزان مه حسوور^(۳)
- سی نازل بووگه ئه سهری ئیدریس^(۴)
- ئه مانه هه رسد سو حوفیان ناوه^(۵)
- ئینجیل هاته سهر چه زره تی عیسا
- [علیه الصلاة علیه السلام]
- که لامی قه دیم حه قی مو تله قن^(۶)
- نییه ن له قه بیل جینسی حه رف و ده نگ
- ئه سلی سالیسمان تا قیق بزانه
- به نه قشی حادیس عه جه ب شه ره فناک
- یابه ئه لفازی مور ه تته به ی خو ه ش
- (رحمه) خالیق گشت عاله مییان
- سه دو چوارن به قه ولی مه شهوور
- ده ئه سهر ئاده م په نجا ئه سهر شیس
- ده سهر ئیبراهیم سه ده ته واوه
- زه بوور بو داوود ته ورات بو مووسا
- فورقان بو چه زره ت (سید الانام)
- ته سدیقت بوئی که هه موو حه قن
- سیفه تی قائیم به زاتی بی ره نگ

۱- تا قیق: ته حقیق - به راستی.

۲- خو ه ش: خو ش. واته : ئه و کتیبانه ی که به نه خشی [حادث] ی جوان له سهر پووی ساف و بیگه ردی ((لوح المحفوظ)) نه خش کراون. یابه له قزی ریزکراوی خو ش له سهر زوبانی فریشته ی ناسک سروشت به سهر هه ندیک ئه نبیادا خویندراوه ته وه.

۳- واته هه رچه نده و امه شهووره که ژماره یان سه دو چواره به لام تو و امه زانه که ئه وه نده ن ، چونکه خوا ئه قه رموی : ((وان من امة الا خلا فیها نذیر)).

۴- ده سهر ئاده م : له وانه ده یان هاتوون بو ئاده م. په نجا بو سهر ((شیت)). بووگه : بووه. ئه سهر: بو سهر.

۵- ئه م سه ده له قورئاندا به ((صحف)) ناو براون.

۶- واته بروات هه بیئت که ئه مانه هه موویان موافیقی واقیعن و که لامی قه دیمی زاتی خوان سیفه تیکی بی ره نگ ی به زاتی بی ره نگه وه ن وه ئیعتباری مه بده ئه که ی له بابه تی حه رف و ده نگ نین ، واته هه ر خوا خو ی ئه زانیئت چون چۆنی هاتوون ، ئیمه هه ره ئه وه مان له سهره که بر وایان پی بکه یین.

اصلاً نتمی تا به برانه
نصیقه بجمع ادکیب نه

مُقَوِّشْ لَه رُوْی صَافِ صَفْحَه شَمْسِ یَا کَر	نَبَقِشْ حَیْثُ عَجَبِ نَمَاکِ
زَبَانِ پَاکِ فَرِیْشَه بَعِیْشْ	یَا بِالْفَاظِ تَرْتَبَه خُوْشْ
نَاوِ کُنِی اَسْرَ لَعْنِی اَنْبِیَاکِ <small>عین بن علی</small>	رَحْمَه خَالِقِ کَشْتِ عَالَمِیَانِ
تُو لُو عَدُو دَا مِی زَلَمِ مَحْضُوْر	صَدِّ حَوَارِکِ بَقُوْلِ مَشْهُوْر
سَبِّ نَا زِلْ بِنِکِ رَسُوْلِ دَرِیْسِ	وَدَّ اَسْرَدَمِ بِنِجَا اَسْرَشِیْشِ
اَمَانَه هَر صَدِّ حَضْرَانِ نَاوَه	وَدَّ سَر اَبْر اَبْر اَبْر اَبْر اَبْر
اَسْجِلْ مَاتَه سَر حَضْرَتِ عِیْسِی	زَبُوْر یُو دَلُوْدِ تُو رَا بَتِ بُو مَوْنِی
عَلِی الصَّلَوَه عَلِیهِ السَّلَام	وَرَقَانِ بُو حَضْرَتِ سَیِّدِ الْاِنَامِ
کَلَامِ قَدِیْمِ حَقِّ مُطْلَقِ	لَقَدْ لَقِیْتُ بُو یِی کَه بَمُو حَقِّ
بَیْنِ نَمِ فِیْلِ جِنِیْ حَرْفِ وَرَدِ	صِفَتِ قَائِمِ بِنَدَاتِ بِنِ رَمَنْ

نه له دهر خو

نه له له قزو گوئی نه له به یاندا^(۱)
 باله وانیهج بی نه وه قامیتیان
 نه به ستهی نه بییان نه به ستهی مه له ک^(۲)
 مه مووراس ، له کیزب له خولفن بهری^(۳)
 له زاهیر ؛ ده شی ئیحتییات بکهی^(۴)
 ئیلحادو کوفری تیدا کامینه^(۵)
 له هه موو هه رمه جز زاهیری ده گری^(۶)
 له زور قوراوی تردا ده مینی^(۷)
 نه وه سه فوه تی دلی دیاره^(۸)
 جیلوهی حه قیقه ت نه سلئی ئیمانی^(۹)
 ره ددی ئی مه ده کوفرو زه لاله

نه له زیهنو و حیفز نه له زواندا
 له هیج کامیدا نییه حلولیان
 غهیره مه خلوقن به بی رهیب و شهک
 هه رچییان تیدا ههیه یه کسهری
 بی مانع هه رگیز نوسوس لانه دهی
 نه و موددهعی مه جز مه عنای باتینه
 نه و که سیج نه و ا هیج تی نافکری
 ته شبیه و ته جسیم مه لده گیر سینی
 قائل به زاهیر ده گهل ئیشاره
 هوو هیداس که مال وه سفی عیرفانی
 هه رچی له نه حکام شه رعیه دا له

- ۱- نه م کتیبانه نه له ذیهنی که سداو نه له حیقزی که سداو نه له زوبانیانو نه له گوئی یاو نه له به بیان و ته عیریا حلولیان نییه ، چونکه نه وانه نه وه نده به رزن که له ژور ئیدراکی به شهروهه. به لام ئیمه ته نها قابیلیه تی نه وه مان هیه لییان تی بگهین و واتا کانیان بزانیان.
- ۲- غهیره مه خلوقن: واته قه دیم. نه بوونیان پیش که وتوه. نه په یوه ندییان به پیغه مبه رانه وه ههیه و نه به فریشته وه ، که واته نه وانه هه لبه ستراونین.
- ۳- هه مووراس: راست. کیزب: درۆ.
- ۴- بی مانع: واته به بی نه وهی مانعیکی ناشکرا هه بیته هه رگیز ناییت له مانای ده قه کانی فهرموده ی خوا لابه دیت و مانای تریان بو لیک بده یته وه.
- ۵- نه و موددهعی: واته نه گه ر که سیک بلن : فهرموده کانی خوا مانای نهینییان ههیه و کهس نایانزانی ، نه وه له نایین لادان و کوفره. کامینه: تیا شاردراره وته وه.
- ۶- هه رکه سیکیش که هیج تی نافکری و له ده قه کان ته نها مانای زاهیریان وه رده گری نه و که سه دهیه وی ناگری فیتنه هه لبه گیر سینی.
- ۷- دهیه ویته خوا بباته سه ر وینه ی مه خلوقات نه و که سه خوئی له ناو قورولیتیه تی تیکداندا ده بینیته وه.
- ۸- واته نه وانه ی مانای زاهیری وه رده گرن و نامژهش به هه ندیک مانای ناسک ده که ن دیاره نه وانه دل سافو نورانین.
- ۹- هوو هیداس: ناشکرایه.

نہ کہ وہ نہ حفظ نہ کہ زبا نہ
 نہ ہیچکاب نہ نہ حلو نہ
 غیہ مخلوق نہ ہی رب نہ
 برجیا نہ نہ ہیہ کی نہ
 نہ مانع نہ کہ نہ لاندی
 او مدعی نہ معافی باطنہ
 او کیج اور ہیج نہ ناکری
 نہ ہیج نہ ہیج نہ ہیج
 فائل نہ ہیج نہ ہیج نہ
 ہوید نہ ہیج نہ ہیج نہ ہیج
 نہ ہیج نہ ہیج نہ ہیج نہ ہیج

نہ کہ لفظ کو ہی نہ کہ نہ
 نہ ہیچ وی او نہ ہیچ
 نہ ہیچ نہ ہیچ نہ ہیچ نہ
 نہ ہیچ نہ ہیچ نہ ہیچ نہ
 نہ ہیچ نہ ہیچ نہ ہیچ نہ
 نہ ہیچ نہ ہیچ نہ ہیچ نہ
 نہ ہیچ نہ ہیچ نہ ہیچ نہ
 نہ ہیچ نہ ہیچ نہ ہیچ نہ
 نہ ہیچ نہ ہیچ نہ ہیچ نہ
 نہ ہیچ نہ ہیچ نہ ہیچ نہ
 نہ ہیچ نہ ہیچ نہ ہیچ نہ
 نہ ہیچ نہ ہیچ نہ ہیچ نہ

دا
 نہ ہیچ نہ ہیچ نہ ہیچ نہ
 نہ ہیچ نہ ہیچ نہ ہیچ نہ
 نہ ہیچ نہ ہیچ نہ ہیچ نہ
 نہ ہیچ نہ ہیچ نہ ہیچ نہ
 نہ ہیچ نہ ہیچ نہ ہیچ نہ
 نہ ہیچ نہ ہیچ نہ ہیچ نہ
 نہ ہیچ نہ ہیچ نہ ہیچ نہ
 نہ ہیچ نہ ہیچ نہ ہیچ نہ
 نہ ہیچ نہ ہیچ نہ ہیچ نہ
 نہ ہیچ نہ ہیچ نہ ہیچ نہ
 نہ ہیچ نہ ہیچ نہ ہیچ نہ
 نہ ہیچ نہ ہیچ نہ ہیچ نہ

موتەشابیھیان سېرپی ئیلاھین
 به عزی ئاگامی حەق دەدا پییان
 ئیمان بیڕانە تۆبە گشتییان
 لە به عزی ئایات ئەو کتیباندا
 بۆخاتری چەند فائیدە و حیکمەت
 بە یەقین لە جەمەع باقی کتیبان
 ناسیخە بۆگشت تئیدایە یەقین
 گشت شەوی قەدری مانگی رەمەزان
 لەودا بەویفقی مەسلەحەتی حال
 ساحیبی ئایات موفەسسەلاتە
 ئەم تەرتیبەوا ئیسە مەلحووزە

لە مەعنایاندا مەخلوقات لاهین^(۱)
 بە عزی لەو سېرپە کەشف ئەکا لییان^(۲)
 بی دەنگ لە مەعنا و لە کەیفی یەتیان
 لە لەفز ، یالە حوکم ، یالە هەردواندا
 نەسخ جائیزە و واقیعە ئەلبەت^(۳)
 وەجھی ئیمتیاز بۆ قورئان بزبان
 عیلمی ئەو وەلین عیلمی ناخرین
 لە لەوح هاتۆتە ئەو وەل ئاسمان
 نازیل بوو وەخت وەخت بە بیست و سێ سال^(۴)
 بوزورگترینی گشت موعجیزاتە
 بەویفقی تەرتیب ((لوح المحفوظ)) ه

۱- مەندیك نایەت پییان ئەوتری ((متشابە)) وەك سەرەتای سوورەتەكان ، ئەوانە
 سېرپی ئیلاھین و خەلكی ناتوانن پوونیان بکەنەو. لاهی: سەرگەردان.

۲- مەندیك کەس خوا توانایان پی ئەداو ئەو نەینییە لای ئەوان ئاشکرا دەبیئت.

۳- جاری واهییە ئایەتیک ئایەتیک تر نەسخ دەکاتەو ، ئەو ش لەبەر چەند
 حیکەمتیک.

۴- قورئانی پیرۆز دوونازلبوونی هەیه :

ا/ لە لەوحەو بۆ ئاسمانی یەكەم لە شوئینیکدا کە مەشهورە بە ((بیت العزە)) دانراو ،
 ئەمە لە شەوی قەدری رەمەزاندا بوو.

ب/ لە ئاسمانی یەكەمەو بۆ سەر زەوی بەهوی ((جیبریل)) هەو لە ماوہی بیست و سێ
 سالدا.

تَشَابُهٌ بَيْنَ سِرِّ الْهَيْبِ	لَهُ مَعْنَا يَأْتِي دُونَ مَحْدُودَاتِ لَا يَهِي
بَعْضُ الْكَا هِيَ حَشٌّ وَدَلِيلِيَانِ	بَعْضِي لَيْسَ كَيْفُ الْكَا لَيْسَ
إِبَانٌ بِرَأْسِهِ تَوْ بَكْتَابِ	بِهِ كَيْفُ لَمْ تَعْنَى لَمْ كَيْفِيَانِ
لَهُ بَعْضُ آيَاتٍ أَوْ كَيْفِيَانِ	لَهُ لَفْظٌ يَأْتِي حَكْمٌ يَأْتِي بِرُؤُوسِ دَلِيلِ
بُؤُوفٌ بِرُحْبَةٍ فَايِرُ حِلْمَتِ	نَسْجٌ جَائِزُهُ وَارِقُهُ الْبَلَّتِ
بِرَبِّعِينَ لَمْ يَجْمَعُ بَاقِي كُنْ بَاكِ	وَجِبْرَانِيَانِ بُوُوفٌ أَنْ بَرَانِ
نَايِخُهُ بُوُوكْتَابِ تَيْدِيَانِ	عِلْمٌ أَوْلِيَانِ عِلْمِ آخِرَتِ
كَلْبٌ شَوْبِي قَدْ مَالِكُ مَضَانِ	لَهُ لَوْحٌ مَا تَوْتَهُ أَوْ آلِ اسْمَاءِ
لَوْ دَوَابُ بُوُوفِ مَعْلَمَتِ خَالِ	نَايِلُ بُوُوفِ وَجِبْرَانِيَانِ بَرِيَانِ
حَسَبِ آيَاتِ مُفَصَّلَاتِهِ	بُرُوكْتَابِ كَلْبُ مَعْجَزَاتِهِ
أَمْ تَرْمِيهِ وَالْبَيْتِ لَمْ يَطْ	بُوُوفِ تَرْمِيهِ لَوْحِ اسْمَاءِ

بنووا

نهقلی چه زه تی عوسمان و سائیل^(۱)
 هر مهیه و دهوی تابه قیامت^(۲)
 بی سهوو غه لهت ته غیرو نیسیان
 ئیجماع کهن میسلی نایه رنه زوهوور^(۳)
 ساحیب فه ساحه و به لاغی عه جه ب
 له موعاره زه هه موو عاجز بوون^(۴)
 [وَقُلْ إِنَّهُ بَشِيرٌ نَذِيرٌ]
 [لَأَقُولُ كَاهِنٌ لَّا شِعْرَ لَاهَزَلُ]
 [بَلْ لِلْعَالَمِينَ هُدًى وَنَذِيرٌ]
 موعاره زه و نه سخ مازی و ئیستیقبال
 شنه فتنیان کیتابه تیان^(۵)

بشنه و نه گهر هه ی به دهلیل مائیل
 به و تهوره بووگه له عه هدی چه زهت
 به بی ته حریف و زیاده و نوقسان
 ته مام ئینس و جن مه له ک به و دوستوور
 هه موو فوسه حاو بوله غای عه ره ب
 وه ک ئایه تیکیان نه دا نه و بیروون
 لابه عه قیده ی کافر ی بی پیر
 [قَوْلٌ مِنَ الْحَقِّ فَرَقَانٌ وَفَضْلٌ]
 [لَا تَقْوُلُ وَلَا اَسَاطِيرُ]
 نه گهر تو بلیی ته نزیل و ئینزال
 له بهر کردنیان ، تیلاوه تیان

- ۱- ناماژه به و بووداوه که له سه رده می ((عثمان)) - خ - دا یه کیک لیی پرسی :
- بوچی سووره تی (اخلاص) خراوته دوا ی سووره تی (لهب) ، نه ویش دهستی هیئا به چاویا بینی له (لوح المحفوظ) یشدا هه روه هایه ، بووگه : بووه .
- ۲- ناماژه به نایه تی : ((انا نحن نزلنا الذكر وانا له لحافظون)) ده کات .
- ۳- نایه رنه : ناهیننه . واته کهس ناتوانی نمونه ی قورفان دابنیت .
- ۴- نه دا نه و بیروون : دهرنه خست .
- ۵- شنه فتنیان : بیستنیان . دهیه ویت وه لامی ره خنه ی نه و که سانه بداته وه که ده لئین : سیفه تی "انزال" و ته نزیل و موعاره زه کردن و "نسخ و ناسخ و منسوخ" و باسی پابردوو و ئیستا و له مه و دوا و له بهر کردن و خویندنه وه و نووسین و بیستن نه مانه هه موو به لگه ن له سه ر نه وه ی که نه م که لامی خوایه حادیسه ئیتر تو چون نه لئی قه دیمه ؟

نشنوا کره هی به لیل نایل
 بو طوره بو که که که عه حضرت
 به به تحریف یاده نقصان
 تمام انس حیت ملک بود ستور
 صرفضا و بغای عیب
 وک آیکان ندا او پرون
 لابه حقیقه کازی بی سپه
 قول میت الحق قرغان وصل
 لا نقول ولا اساطیر
 اگر تو بی شرین انزال
 که بر گردیان یلا و تیان

نقد حضرت عثمان سا برب
 هر سه دوی تا یقیامت
 بی سحر غلط تعیب بر نشین
 اجماع کن مشا نازینه طهور
 صاحب فضا بلا غه عجب
 که معارضه بموعا جزه بون
 و قل ایما بشره فذ یو
 لا قول کاهین لا شعر لا هنک
 بل لیلنا لهن هدای و ند یو
 معارضه نسخ ماضی استقبال
 شفقین کت بیکان

این شعرها را در کتاب
 زبدهی عه قیده
 در باب اول
 در صفحه ۴۷
 در خط اول
 در خط دوم
 در خط سوم
 در خط چهارم
 در خط پنجم
 در خط ششم
 در خط هفتم
 در خط هشتم
 در خط نهم
 در خط دهم
 در خط یازدهم
 در خط بیستم

گشت له سهر حودوس وه جهی قه ویمهن
 ده لئین نه گهرچی هیچ سیفاتی حهق
 به لئی له لای خه لئق ته حقیق مانه
 بۆ سیفاتی حهق ری ددهن پیمان
 تۆهرگا بکهی قه سدی که لامی
 مه عنایه که هیه ویجدانی له لات
 به نه لغازی خۆت ته عبیری ددهی
 به و مه عنا ده لئین که لامی نه فسی
 به سیته و واحد نه کهم نه که سیر
 نه میچیان که لام تۆیه و له فزییه
 موخته لیف دهوی به لئی بیگومان

تۆچلۆن ده لئی که لام قه دیمهن؟^(۱)
 به سیفاته مه خلوق ناشوبهئ موتلهق^(۲)
 نموونه یان ههس نه و نموونانه
 به [وجه ما] یی مه علووم بن لیمان^(۳)
 خه به ری ، نه مرئ یا ئیستیفهامی
 غه یری عیلمته و سائیری سیفات
 له گوئی سامیعدا و زیهنی جئی ده که ی
 نه عه ره بییه و نه کوردی و فارسی
 قائیمه به زات تۆوه بی ته عبیر^(۴)
 موته عه ددیده و موته جه ززییه^(۵)
 ده لالهت ده کا له و مه عنا و تمان

۱- وه جهی : به لگهی ته واو.

۲- کورتهی وه لاهه که : نه گهرچی سیفه ته کانی خوا ناشوبهئینه سیفاتی خه لئق ،
 به لام لای ئیمهش نموونهی نه و سیفاتانه هیه بۆ نموونه : تۆ هه رکاتی ویستت
 که لامی دابنییت هه ر جوریک بییت به وشه و پسته کانت پای ده گه یه نییت نه و
 مه عنایه که لامی نه فسی یه ، واته که لامی له فزی نه سه ری که له که لامه نه فسی یه که وه
 په یدا ده بییت ، نه م جوره ده لاله ته پئی نه و ترئ ده لاله تی عه قلی.

۳- به و جه ما : واته به شیوه یه که له شیوه کان.

۴- به سیته : بسیط - واته که م و زۆری نییه . که سیر : کثیر.

۵- موته عه ددیده : متعدد - متجزی.

کُنْتُ سَرَّ حُدُوثٍ وَجِهٍ قَدِيمٍ ^{غایب} تُوْجُوْنَ دَلِي كَلَامٍ قَدِيمٍ
 دَلِيلٌ اَكْرَبُ بَعْضِ صِفَاتِ حَقِّ ^{جواب} بَصِيْفَتِ مَخْلُوْشِ نَاسِئِهِ طَلُوْشِ
 بَلِي لَه لَامِي حَقُّ سَخِيْفَتِمَا نَه نَمُوْنَه يَانِ هَسْ اَوْ مَوْنَا نَه
 بُوَصْفَاتِ حَقِّ رَبِّي دَدَنْ بِنَانِ بُوَجْهٍ نَايَه مَعْلُوْمِ رَبِّ لِيْمَانِ
 تَوْبَرِ كَا بَلِي قَصْدِي كَلَامِي خَبْرِ اَمْرِي يَا اِسْتِفْهَامِي
 مَعْيَايَكِ يَسِيْرٍ وَجِدَانِي لَه لَانِ غَيْرِ عِلْمَتِي سَا عِيْرِ صِفَاتِ
 بَالِيَا طِيْحُوْتِ تَعْبِيْرِي دَدُوِي لَه كُوِي سَا مَنَدُ لُوْذِيْنِي جِي دَا كِي
 بُوَمَعْنِي دَلِيْلِيْنِ كَلَامِي نَفْسِي نَه عَجِيْبِي نَه كُرْدِي فَا رَسِي
 سَبِيْطِي وَاجِدِي نَه كَمِ نَه كَشِيْرِي قَا ئِيَه بِيْرَاتِ تُوُوْنِ لِي تَعْبِيْرِي
 اَسْجِيْتِ كَلَامِ تُوُوِيَه لَفْظِيَه ^{بانه} مَعْدِيَه مَتَحْجَرِيَه
 مَخْتَلِفِ دُوِي بَلِي بِي كَا نِ دَلَالَتِ كَا لَوْ مَعْنِي دُوِي كَا نِ

بانه

<p>غه‌یری عیلمیه و باقی سیفاته^(۱) به‌زاتی حه‌قق و قه‌دیم و دائیم پاک له‌حرف و سه‌وت به‌ری له‌که‌سره‌ت نه‌یونانییه و نه‌عیبرانییه له‌هیچ شه‌یئیدا حلوولی نییه^(۲) موته‌که‌لیمه‌ نه‌زهل تائه‌به‌د عاری له‌توهمه‌ت خاموشی لاحیق^(۳) به‌لئی نیسه‌به‌تی غه‌یره مه‌حسووره^(۴) هه‌رده‌م به‌ته‌رزئی خوئی ده‌نوینئی ته‌وراتی ناوه له‌عیبرانیدا به‌موعجیزی گشت موعاریز مه‌وسووف</p>	<p>بئی ته‌شبییه که‌لام نه‌فسی حه‌ق واته غه‌یره مه‌خلووق و به‌سیت و قائیم مونافی لالی و سکوت و ئافه‌ت نه‌عه‌ره‌بییه و نه‌سوریانییه له‌له‌وازیما‌ت حادیس به‌رییه به‌و سیفه‌ته حه‌ق بئی حودود و حه‌د به‌ری له‌وه‌سمه‌ت سکوتی ساییق خوئی سیفه‌تی‌که له‌که‌سره‌ت دووره حوسنی ئاره‌زووی نومایش دینئی زه‌بووری ناوه له‌سوریانیدا نیسه‌به‌ت به‌نه‌زمی عه‌ره‌بی مه‌عرووف</p>
--	---

۱- بئی ته‌شبییه : بلا تشبییه که‌لامی نه‌فی خواش واته.

۲- له‌له‌وازیما‌ت : واته هیچ په‌یوه‌ندییه‌کی به (حادث) ه‌ره نییه.

۳- وه‌سمه‌ت : عه‌یب و عاری بیده‌نگی پیش و بیده‌نگی دوای که‌لامه‌که.

۴- که‌سره‌ت : کثرة : زووری ته‌عه‌ددود. غه‌یره : واته نیسه‌به‌ت و ته‌عه‌للوقاتی زوره.

ہے تشبیہ کلامِ نفسِ حق و شر
 غیرِ علیہ باقی صفا نہ
 خیر مخلوق بسطاً قائم
 عبادتِ حق قدیم و اقیم
 نہ ہے نہ لے سکوتِ رفت
 ہا کہ حرفِ صوتِ بری کہ کثرت
 نہ عربیہ نہ سربا پست
 نہ یونانیہ نہ عبرانیہ
 کہ لو ارناتِ حادثِ بریہ
 کہ بیچ شیبہ اطلو لے رنیہ
 کہ بویغہ حق ہے نہ وود حسہ
 مشککہ ازل تا ابد
 بری نہ دصمت سکوتِ سابق
 عربی نہ تہمتِ خاموشیِ لاحق
 غومی صفتیکہ کہ کثرتِ دورہ
 باریستے غیرہ محصورہ
 حسنے آرزویِ ناپائشِ دہنی
 ہر دم نظرِ برنیِ خمرِ دنو پنی
 کہ بویغہ ناوہ کہ سربا پست
 توریشی ناوہ کہ عبرانیہ
 نسبتِ بنیادِ عربیِ معروف
 بھجرتِ کثرتِ تعارضِ موخوف

ده لیلی شهرعه و ته مام ئه حکامان
 هاتووہ بو حه زرت پیی ده لاین قورئان^(۱)
 به غه یری مه حکمی به ئینشا مه وسووم^(۲)
 نیسبته به مه نهی به نه هی مه زکوور
 هه ربه لیباسی به ئیسمی بیناس
 که لامی له فزی و سوحف و ته وراته^(۳)
 موته شابیه مو حکم مازی و موسته قبل
 قیسه و ئه حکام ئه مسال عه قیده
 ناسخ و مه نسوخ ته سبیح و ته هلیل
 گشت له و سیفته ته تهنیا یه ک په له ن
 به م نیسبه ته وه و به م ته رکیبه وه

وا به ته و اتور که یشته که لامان
 مه سسی حه رامه له بو موحدیسان
 نیسبته به مه حکمی به خه بهر مه علووم
 ئه مری پیی ده لاین نیسبته به مه ئموور
 [والباقي كذا بهذا القياس]
 به ئیعتباری ئه م زوهووراته
 زه بووره و ئینجیل قورئانی مونزه ل
 مه ککی و مه دهنی و وه عدو وه عیده
 ئه خبار ئه مرو نه هی ته حریم و ته حلیل
 هه رچی کوتوب و سوحفی مونزه له ن
 به م هه موو لیباس زور عه جیبه وه

۱- مه سسی: واته ده ست لی دانی: ((لا یمسه الا المطهرون)).

۲- مه حکمی: شتی پابردوو ده گێرته وه ئه مه پیی ده لاین خه بهر.

۳- واته که لام له م حالی خو نواندنه دا ناوی که لامی له فزییه ئیتر له م بو وه وه: ته ورات.
 زه بوور .. قورئان و جو ره کانی ئه حکام و پابردوو پانه بردوو .. دهر ده که ون ...
 ئه مانه هه موویان په لیکن له که لامی نه فسی ئه زه لی له و بابه ته وه که هه موویان له و
 سیفته ته نه فسییه وه په یدا بوون.

کوا بوا اتر کیشکه لانا ن	دل شریعه تمام احکامان
مشیر لیمه لبو محمد ثانی	ما توده بو حضرت پیر دین قرآن
نسبت محلی بجه معلوم	بغیر محلی بان موسوم
آمری پیر دلین نسبت بامور	نسبت بجهی به نخی مذکور
و کلبانی کذا یطند الکفایس	برایک باسم پناش
به اعتبار رقم ظهور راته	کلام لفظی صحف توراتیه
زبورده ارجیل قرآن منزل	مثابه محکم ماضی مستقبل
یکی مدین وعده و عهد	قصه احکام امثال عقیه
اجرا امر نه سخریم تحلیل	نسخ منسوخ تصحیح تهلیل
هرچی کتب صحف منکر	کتب کو بصفه تینا کین بلن
بم همویان زور عجب بویه	بم بینه و بم تر کیبویه

مذکور است در

نه که سهرت ددها گهر د له وه حده تی
 له فزی وهک نه فسی بو حه ق سیفه ته
 ته فاوتی بهین هیه ئاشکار
 هه روه ها سیفه ت بو خودان هه ردوو
 له ئیزافه دا فه رقییان هیه
 که مه حزی ته ئلیف [ربّ البشر] ه
 ئیزافه ی که لام نه فسی مه عرووفه
 که نه فسی و له فزی لیّت بوو موحه ققه ق
 له مه دا ئه وو هل قه دیمه و ئه قده س
 به لئی خیلافیان هه س له دووه مدا
 به عزیّ تهک ئه ولای به داهه ت ددهن

نه ته رکیب توژی له به ساته تی^(۱)
 چون له سهر نه فسی [نو دلاله] ته^(۲)
 نه فسی (بالذات) ه ئه و به ئیعتیبار
 به (کلام الله) موسه ممان هه ردوو
 ئیزافه ی له فزی مه عنای ئه مه یه^(۳)
 له ته سه پرپوقی مه خلووق ئه و دهره
 ئیزافه ی سیفه ت ئه پال مه وسووفه
 بزبان ئیتیفاق هه س بوئه هلی حه ق
 جه وازی حودوس ته عه للوقی هه س^(۴)
 به عزیّ نه س دهنین وه سهر قیده مدا^(۵)
 حوکم به خه لقی و حودوسی دهکن

۱- واته: ئه م زوری و تیکه لیه به سهر که لامی له فزی دا دین نهک به سهر که لامی نه فسیدا.

۲- نو دلاله: واته که لامی له فزی ده لاله ت له سهر که لامه نه فسییه که ئه کات.

۳- واته ئه م دوو ئیزافیه جیا وازیان هیه ، ئه ویش له وه دا که ئه لئی (کلام الله) مه به ست له فزی بی واته که لامیکه له که لامه نه فسییه که وه سیفه تیکی را وه ستاو به زاتی خواوه.

۴- واته هه موو عوله مای ئه هلی سوننه ت له سهر ئه وه یهک پان که که لامی نه فسی قه دیمه و دروسته په یوه ندی هه بیّت له گهل: (واجب ممتنع ممکن).

۵- واته ئه گهر خیلافیک هه بیّ له نیوان زاناکاندا له سهر که لامی له فزییه ، (حه نبه لی) ده لین ئه ویش قه دیمه. ئه وانی تر لایان وایه که حودوسی ئه مه یان ئاشکرایه.

نه کثرت و ذرا کرد که وحدت است
 نه ترکب تو زهی که بس طبع
 لفظی و ک نفسی بوجوه صفتها
 چون که سر نفسی دو دلا کت
 تفاوت بین این آیه را نکار
 نقی بالذات او به رعیت
 هر دو کیفیت بو خداان هر دو
 به کلام که مسان هر دو
 نه اضافه در فرقیان - همه
 اضافه لفظی معنی آیه
 که محض تالیفات البشر
 نه تصرف مخلوق او در
 اضافه کلام نفسی معنوی
 اضافه صفت ابا ل مدصونه
 که نفسی لفظی است بوجوه
 بران ایفان پس نوا محرق
 لهذا اول قدمه را حدس
 بیا خانیان پس له دو مدار
 حوازی حدوت تعلیق پس
 بعضی نفسی نیست و سر قید مدار
 نفسی است اول لایزید است و دن
 حکم شجلی حدوت و کن

- به‌عزیزگیچیان ، حه‌ق بیانبه‌خشی
 غایه‌تی ئه‌ده‌ب پریعایه‌ت بکه‌ی
 نه‌ک له‌ده‌الله‌وه‌ زیهن‌ت لوول بدا
 ئه‌م هه‌م به‌قه‌دیم بگره‌ به‌مه‌حکه‌م
 بینا له‌ته‌فسیل ته‌قریری سایبق
 ئیمجار سازه‌ریف بتوی ئاگاهی
 یانی بهیستم نه‌زمی موئه‌لله‌ف
 یافامیم که‌لام ئه‌زه‌لی خوا
 له‌هه‌ردوو سووره‌ت وادیاریدا
 مومکینه‌ که‌لام حه‌ق بشنه‌وییه
 ده‌لیم سه‌ماعی بوئه‌و داگیه‌ پوو
- ئه‌لین له‌ته‌قدیر حدووسیچ ده‌شی^(١)
 ناوی به‌مه‌خلووق به‌حادیس نه‌به‌ی^(٢)
 نیسه‌به‌تی خودووث به‌مه‌دلوول بدا^(٣)
 [وهذا هو الأسلم الأقوم]^(٤)
 ناشنه‌وییه که‌لام ئه‌زه‌لی خالیق^(٥)
 مانای ((سَمِعْتُ كَلَامَ اللَّهِ)) ی^(٦)
 دال له‌که‌لامی ئه‌زه‌لی ئه‌شرف^(٧)
 له‌حرف و ئه‌سوات مه‌سمووعه‌ و سه‌دا
 بوگشت ئه‌نبییا و مه‌خلووقی دنیا
 ته‌خسیسی موسا به‌ته‌کلیم چییه‌؟^(٨)
 ئه‌وه‌ به‌ته‌ریق خه‌رقی عاده‌ت بوو^(٩)

- ١- پای سییه‌م ئه‌وه‌یه که‌حاله‌ته‌که‌یان ((تقرير الحدوث)) ه‌ نه‌ک حادیسى راسته‌قینه‌.
 ٢- واته‌ وه‌ک ئه‌ده‌بیک ، باش وایه‌ ناویان به‌ حادیس نه‌بات.
 ٣- هۆی ئه‌مه‌ش ئه‌وه‌یه نه‌وه‌ک زیهنی ئینسان گێژببێ و که‌لامه‌ نه‌فسییه‌که‌ش وا
 تیبگات.
 ٤- که‌واته‌ بائه‌م باوه‌رپه‌ رابگرین و که‌لامه‌ له‌فزییه‌که‌ش به‌قه‌دیم دابنن.
 ٥- له‌ده‌ست نووسه‌که‌دا نووسراوه‌ : بینا له‌ته‌قریر ته‌فسیلی سایبق. ناشنه‌وییه‌ :
 نابیسترئ. واته‌ که‌لامی نه‌فسی نابیسترئ.
 ٦- بتوی : بتبئ. ناگاهی : ناگاداری.
 ٧- بهیستم : بیستم.
 ٨- واته‌ مادام هه‌موکه‌س بتوانیت که‌لامه‌ له‌فزییه‌که‌ ببیستیت ئیتر جیاوازی موسا و
 غه‌یری موسا چییه‌؟
 ٩- وه‌لامی پرسیارى پیشوو ئه‌وه‌یه : ئه‌وه‌ی حه‌زه‌تی موسا خه‌رقی عاده‌ت بووه
 به‌هۆی پیت و وشه‌وه‌ نه‌بووه‌.

بَصِيحَاتُ حَقِّ بَيَانِ سَجِيحَةٍ دَلِيلٌ لِقَدْرِ حُدُوشِ سَجِيحَةٍ
 غَائِبَاتُ رِعَايَتِ بَاكَ نَادِيٌ بِمَخْلُوقِ سَجَاوِثِ نَبِيِّ
 كَمَلِ دَالَةِ وَهَيْتِ لَيْلِ بَدَلِ سَبَبِ حُدُوثِ مَبْدُؤِ لَبَدَلِ
 اَمِّ مَمْنُونَةٍ بِمَكْرَهٍ بِمَجْحَمِ وَهَذَا هُوَ الْاَسْلَمُ لَا اَقْوَمِ
 بِبَالِ الْفَضْلِ تَقْرِيرِ بَيْتِ نَاشِئِيهِ كَهَامِ اَزَلِ غَائِبِ
 اِعْجَازِ طَرْفِ سِيدِي اَكَايِ مَعْنَايِ سَمِعْتِ كَلَامِ اَللّٰهِ
 يَا نِي بِمَسْتَمِ نَظْمِ نُوْتَلَفِ دَالِلِ كَلَامِ اَزَلِي اَشْرَفِ
 يَا فَايِمِ كَلَامِ اَزَلِ خُذِ لِحَرْفِ اَسْمَاءِ سَمُوْعِهِ رَصْدِ
 كَهْرُؤِ وَصَوْتِ وَاوِيَايِ دُرِّ بُوْتِ مَخْلُوقِ دِيَا
 مَكْنَهْ كَلَامِ حَقِّ لَشْنُوِيَةِ تَخْيِيصِ نُوْتِ بِمَكْلِمِ چِيَةِ
 وَايِمِ اَعْمِي بُو اَوْدَالِيَةِ رُو اَوَّلِ بَطْنِ خُرْقِ عَاوْتِ بُو

بدهو

ههروه کو پوئیته پوژی قیامته^(۱)
 نه ماما به گشت [عضو] لهه موولاوه^(۲)
 که تییدا ده خن بوماسیوایی^(۳)
 ههرسیان به وه جهته خسیس حیساب^(۴)
 بو وه حیی حه زهت [رب العالمین]
 بو که لامی حه ق شه وه که ی میعراج^(۵)
 خص من یشاء بمرحمته
 علی النبئی والال الکرام
 ئیذعانه به جه مع نه بی یو ره سوول^(۶)
 ره سوول شه خسیکه راس فیعل و گو فتار
 قوه رای فطنه خلقا]

بیلا سهوت و حهرف بیلا که یفییهت
 یابیستی به حهرف ، سهوت و سه داوه
 یالهیه که لاوه نه که نه وه سه داوی
 وه که ته وسسوتی مه له کی کیتاب
 واته [تلقی] جبریلی نه مین
 وه هابوو سه ماع ساحیب تهخت و تاج
 "فالحمد لله علی نعمته
 ثم الصلاة مع سلام تام
 نه سلئی چواره م به بی قووله قوول
 له شه ریعه تدا به قه ولی موختار
 نه که مهل و نه فزهل [عقلاً و خلقاً]

- ۱- وه که چون له باسی روئیته تدا باسمان کرد که موسولمانان له و پوژدها چون خوای خوایان نه بینن.
- ۲- وه لامیکی تره.
- ۳- وه لامی سییه مه.
- ۴- ههرسی و وه لامه که ده ری نه خه ن که نه وه ی موسا چ جیا وازییه کی هه یه له گه ن خه لکانی تر دا.
- ۵- جبریلی فریشتهش به یه کی که له وسی شیوه یه که لامی له خوای گه وره وه رگرتوو ، ههروه ها پیغه مبه ر له شه وی میعراجدا. که واته ده رکهوت که بوچی به موسا دهوتریت ((که لیم)) و به که سی تر نه و تراوه.
- ۶- قووله قوول : شه ره قسه. ئیذعانه: پروا کردنه.

بِأَصْوَتِ حَرْفٍ بِكَيْفِيَّتِ
بِرُّو كُو رُو تِ رُو ثِرِ قِ ا سَمَتِ

بِأَسْمَى حَرْفٍ صَوْتِ صَدَلِ
أَمَّا كَثُتْ عَضُو لَهْ بِمُو لَ ا وَهْ

يَا لَهْ كَيْ لَ ا وَ كُنَّا كُ صَدَا وَ يِ
كَيْ تَ ا دَخَلِي بُو مَ ا سِي وَ يِ

وَكُ تَرُطِ نَكُ كِ كِتَابِ
بُرُ سِي ا بُو جِهْ سَخْطِ حَسَبِ

وَأَنَّهُ تَلَقَّى جِبْرِيْلَ ا مِّنْ
بُو وَ حِي حَضْرَتِ رَبِّ الْعَالَمِيْنَ

وَمَا يُوَسْمِعُ صَاحِبِ كِتَابِ
بُو كَلَامِ مِ حِي شُو كَهْ بَعْرُ لِحِ

فَاسْمُدِّ لِيْهِ عَلَى نَعْمَتِ
خُصْمِيْكَ بِمُرْ حَمِيْهِ

فَقَدْ لَوَّحَ بِسَلَامٍ تَامِ
عَلَى النَّبِيِّ وَاللَّيْلِ الْكِيَامِ

اصد جوارم و با قوله قول عليه السلام و زنده
اذي نرجع نبي رسول

لَهُ شَرِيْعَتِ وَاِبْقَوْلِ مَحْمُودِ
رَسُوْلِ شُكْرِكَ رَاسِ نِعْمِ كَفَا

اِحْلَ ا نَضَلْ عَقْدًا وَ خُلْفًا
وَوَجَّ رَا مِيْ قَطَنَةً خُلْفًا

عیففت و تهقواو خهشیهت له مهعبود^(۱)
 سیوای سنفی خوئی یانی نهنبیان
 دَنَاةُ الْاَبِ خَنَاةُ الْاُمِّ [
 تابه ئیستیقرار نهمری نوبوهت
 کهوا تهبعی خهک لیئی بکا نهفرهت
 لهدوونی سهنعت وهکو ههجامهت
 لهدوای نوبوهت لهویو بهریج هم^(۲)
 لَهُ كِتَابٌ اَنْزَلَ اَمْ لَا"
 بِتَبْلِيغِهِ الْمَوْحِي اِلَيْهِ"
 وهها بزانه نهوه نهبییه
 نهمریهتهبلیغ شهرته بو هردووان^(۳)

بهشهجاعت و بهحیکمهت وجود
 بهعیلم و بهحیلم لهگشت هاوعهسران
 [بَنَسَ بِهٖ قَطُّ لَمْ تَقُمْ
 پاک وئی هه لهوهخت ئیبتدای بهعسهت
 لهگولی و لالی و کویری و ههرفاههت
 بهری وئی لهعهب کهمی موروهت
 مهعسوم بی لهگشت گوناهان سهرجه
 "اوحی الیه شرعاً المولی
 "وقد صَدَرَ الْاَمْرُ عَلَيْهِ"
 ئهه بهگه یاندن پیی مهئمور نییه
 بهقهولی هردوو ههریهیهک مهعنان

- ۱- بهشهجاعت : نهمانه نهو سیفاتانهن که پیویسته له پیغه مبه راندا دهییت هه بن.
- ۲- لهویو بهریج : لهوه و پیش. پوختهی قسه لهه بارهیه وه نهوهیه : رهسول و نهبی هردوو خاوهن شهریعتن ، بهلام رهسول نهوهیه که نهمری پی کرابی ته بلیغ بکات ، بهلام (نهبی) نهو نهمری پی نهکراوه ، واته هه مو رهسولیک نهبییه ، بهلام هه مو نهبییه که رهسول نییه.
- ۳- واته رایهک دهلیت هردوو نهبی ته بلیغ بکهن ، که واته جیاوازیان نییه.

بَشَاعَتِ بَحْكَمَتِ وَ جَوْدِ وَ عَفَّتْ تَقْوَى خَشِيَّتْ لَمْ مَعُوذِ

يَعْلَمُ حَيْثُ لَمْ كُنْتُ كَوَعْرَانِ سِدَائِي صِنْفِ حُوتِ يَانِي اُنْبِيَا

بَشِيْرَةٌ لَمْ تَقْتَمِ وَ قَائِلَةٌ اَلَا بِخَانِ عَرَامُ

اَلْبَعْدِي بِرَلَمْ وَقْتِ اِسْتِيْدَائِي نَعِيْتِ ثَابِتُهُ اِسْتِقْرَارُ اَمْرٍ نَبُوْتِ

لَمْ كَلِي لَالِي كُوْبِي بِهَرَفْتِ كُو اَطْلَعِ خَلْقَ لِي بِكَا نَفَرْتِ

بَرِي وَبِي لَمْ عَيْبِ كَمِي مُرْتِ لَمْ دُوْنِي صُنْعَتِ وَ كُو حُجْمَتِ

مَعْصُوْمِ بِه لَمْ كُنْتُ كُنَا مَانِ سِرْمِ لَمْ دُو اِي نَبُوْتِ لُو يُوْرِي حُجْمِ

اَوْحِي اِلَيْهِ شَرْعًا اَلْوَلِي لَمْ كِتَابِ اَنْزَلِ اَوْ لَا

وَ قَدْ صَدَدَ اَلَا مَرَعَلَبِي بِبَلِيغِهِ لَوْ حِي اِلَيْهِ

اَرْكِي اَنْدُوْنِي بِه نَامُوْرِي نِيْهِ وَ كَا بَرَانَهُ اَوْه نَبِيْهِ

تَقُوْلِي بِهَرَمِ بِهَرِيْمِ مَعَانِ اَمْرِي بِه تَبْلِيغِ شَرْطِ بُوْمَرُوْرِي

نَدْوِي

بَلَدِ اَمْرِي

که سه دو بیست و چوار هزاره^(۱)
 که زیاترن له ئهم شوماره^(۲)
 لَا تَنْصَ عَلَى شَيْءٍ مِنْ عَدَدٍ [
 نه ویج عه ده دیان هه ربه و دوستوره^(۳)
 ئهر "ابو البشر" نه وی له گه ئیان^(۴)
 چه زه تی موسا مه وسووف به که لیم
 ((كَلِمَةُ اللَّهِ)) ، [رُوحُ اللَّهِ] له قه ب
 صَلَّى عَلَيْهِ رَبِّي وَسَلَّمْ [
 وعلی آل کل اجمعین
 باوه رپکه ی حه ق هه لی بژاردن
 بی سه به بی که سب قاعه ت ریازه ت^(۵)

عه ده دیان وهما "ذو الأشتهارة"
 به پروایه تی تر وهما دیاره
 [فَأُولَىٰ قَوْلِكَ لِكُلِّ أَحَدٍ
 موپسه ل سی سه دو سیزده مه شهوره
 عه ده دی جه معی "اولو العزمیان"
 مه شهور پینج که سن نوح و ئیبراهیم
 "عیسی ابن مریم" پهیدا "یلا اب"
 پینجهم [محمد سید العالم
 وعلی الباقي من النبیین
 واده بی پییان ئیمان ئاوردن
 هه موویان به مه حز فه زل و نوبووت

۱- ذو الأشتهارة : مه شهوره

۲- شوماره : ژماره

۳- نه ویج : نه ویش

۴- ابو البشر : ئاهم

۵- واته ئه مانه به مه حزی لوتفی خوا کراون به پیغه مبه ر نه که له پنی هه وئدان و
 ریازه تکیشانه وه.

عَدَدِيَانِ وَكَانُوا اِلَاشِيَهَارَه
که صد سبت چو در هزاره

بِرَوَاتِي تَرَوَا مَهْوِيَا رَه
که زیاترین که ام شما ره

فَا لَا وَجْهَ لَكَ لِكُلِّ اَحَدٍ
لَا تُنْصِ عَلَيَّ مِنْ عَدَدِيَا
لا انص علی منی من عدده

رَسَلْتَهُ مَدَسِيْرَه مُشْهُوْدَه
اَوْجِجْ عَدَدِيَانِ مَهْرُوْدُ شُورَه
او جج عددیان مهرود شوره

عَدَّ وَجَّعَ اَوْلُو الْعَرَبِيْنَ
اَبُو الْبَشَرِيْ دَكْلَانِ
او ابو البشری دکلان

شَهْوَرِيْجِ كَسْرُوْجِ اِبْرَاهِيْمَ
حَضْرَتِ مُنْسِي مُوْصُوْفِ كَلِمَه
حضرت منسی موصوف کلمه

عِيْسَى بِنِ مَرْيَمَ بِنْتِ اِيْلَا اَب
كَلِمَةُ اَللّٰهِ رُوْحُ اَللّٰهِ لِقَبْ
کلمه الله روح الله لقب

خَبْرٌ مَحْتَسِبِي الْعَالَمِ
مَعَ عِيْسَى رَقِي وَ سَمِ
مع عیسه رقی و سم

وَعَلَى الْبَاقِي مِنَ النَّبِيِّينَ
وَعَلَى اِلِ كَلِي اَجْمَعِيْنَ
و علی ال کل اجمعین

وَادِيْ بِيْ سِيَانِ اِيْمَانِ اَوْرُوْدُنِ
بَاوْرُكِي حَقِّ مَلِي بَرَارُوْدُنِ
باورکی حق ملی برارودن

مَهْوِيَانِ بِرَحْمَتِي فَضْلُ رُسُوْبَتِ
بِيْ سَبَبِ كُطَاعَتِي رِيْضَتِ
به سبب کطاعتی ریضت

بۆ دهفعی ئیشکال چه للی وه قائیع
 بۆ ئیتمامی ئەمر مه عاش و مه عاد
 کول موخبیر سادیق ناسیحی موتلهق
 به و ته رزه ئە ژیر باری ته بلیغ چوون
 ئە و ته عنه و لۆمه و ئە وشه پرو شوپه
 په یغامی خوا ئایهت به ئایهت
 [اصلاً و فرعاً] گشت ئە حکامی دین
 جزاهم الله عن امتهم [
 ته فاوت نییه له به ینیاندا^(۱)
 ئیمانی نییه به هیچ کامیکیان^(۲)
 دابه موعجیزات باهیره قووهت^(۳)

بۆ نوبوهت و وه حیی شه رائیع
 بۆ په هنومایی و ئیرشادی عیباد
 ((مبلغین عن الله الحق))
 بهمر ته رزی حق ئەمری پی فهرموون
 ده گه ل ئە و هه موو دوشمنی زۆره
 گه یان دیان به سه عی بی چه ددو غایهت
 به یان یان فهرموو به یانی مو بین
 [طابت الدنيا بدعوتهم
 له ئە سلی سو بوت نوبوه تیاندا
 هه رکه سی ته کزیب بکا یه کیکیان
 حق هه موو بۆ سیدق ده عوای نوبوهت

۱- ئاماژه یه به ئایهتی " لانفرق بین احد من رسله " .

۲- واته ئە گه ر یه کیکی ئیمانی به یه کیکیان نه بییت ، ئە وه وه ک ئە وه وایه
 که باوه ری به هیچ کامیکیان نه بییت .

۳- واته : خوا بۆ ئیسپاتی راستیی قسه یان پشتی گرتوون به هوئی ده رخستنی
 موعجیزه ی گه وره وه .

بُودُفِیغِ اِسْكَالِ حَلِّ وَ قَا بِیغِ	نُبُو بُو تِ وَ حِی شَرِّ بِیغِ
بُودِ اِتْمَامِ اَسْرِ نَعَا شِ رِیَا دِ	بُورِ سَخَا یِ اِ رِثِ دِ عِبَادِ
كُلِّ مَحْجَرِ صَادِقِ نَاصِحِ مُطْلَقِ	سَبْلِغِیْنِ عَمِ رِ شِیْهِ اسْتَحَقِ
بُودِ طَرَزِ اَرْ پَرِ بَارِ تَبْلِیغِ چُونِ	بَهْرِ طَرَزِی حَقِّ اَمْرِ یَا بَی فَرِیْنِ
اَوْ طَعْنِ لَوْمَةِ اَوْ شَرِّ سُوْرَةِ	دَكْلِ اَوْ اَمُو دِ سَنِّی زُوْرَةِ
بِیغَامِ حُذَا اَنْبِیَا بَیْتِ	كِیَا نِیْدِ یَا نِ بَسْمِی حَبِّه غَا یِ
اَصْلًا وُ وَا كُنْتُ اَحْكَامِ دِیْنِ	بِیَا نِیَا نِ فَرِ مُو یَا نِ بَسْمِی
حِرَا مِ اَللّٰهِ عَنِ اَتْمِیْمِ	طَا بَتِ اَللّٰهِ نَبَا یَدْعُو یَقِیْمِ
تَقَا وِتِ بِنَهْ لَهْ بِنِیَا نِ دَا	لَهْ اَصْدِ شِیُو تِ بُو یَا نِ دَا
اِنْمَا نِیْ نِیْهِ مَبِیجِ كَا مَبِیكِ	بِهْرِ كِ كَزِیْ پِ بَكَا یَكِ یَا نِ
دَا بَعِجْرَاتِ بَا بِرَهْ قُو تِ	حَقِّ اَمْرِی بُو صِدِّقِ دَعْوَا یِ بُو تِ

مخالوفیه

قابی عاریزهی نهوانیان نه بوو^(۱)
 که سبی موحته مهل بو عزل و نه سبه^(۲)
 مه نسبه بی نه بی بهری له عه زله
 له عهینی خه ودا گشت دل بیدارن^(۳)
 له گوپدا نه وعه حه یاتیکیان ههس^(۴)
 هیچ زهره ر نادا له ئیدراکیان^(۵)
 ته شریفیان وه حه ج (بیت الله) ده بهن
 نه گه یوه و ناگات نه و پوتبهی نه وان
 بو به عزئی به سه ر به عزیکیاندا
 به ئیستیقای ئه سل تایه فه و نه سبه
 غه له بهی عیلم و حیلم و مه عریفهت

موخالیف پنیان گشت له ناو ده رچوو
 راسه ویلایهت وه لی به که سبه
 به لئی نوبوهت به مه حزی فه زله
 دائیم مورا قیب پهروه ردگارن
 [ظاهرا] نه وعه مه ماتیکیان ههس
 خاک نارزینتی جیسمی پاکیان
 له حه دیسدا ههس که نویتز ده کهن
 هیچ کهس له مه له که له جن له ئینسان
 به لئی شهرف ههس له ناو خو یاندا
 "حسب از دیاد" ئاداب و حه سبه
 به ئیعتیباری عومومی ده عوهت

۱- له ده ست نووسه که دا نووسراوه: گشت له کار ده رچوو. واته موخالیفی نه و
 پیغه مبه رانه که نه و موعجیزانه یان بینی جم و جوولیان نه ما و هیزی به ربه ره کانینان
 نه ما.

۲- له ده ست نووسه که دا نووسراوه: (موحته میل) واته جیاوازی وه لی له گه ل پیغه مبه ر
 له وه دایه که وه لی ئیحتیمالی عه زلی هه یه ، به لام نه و وانیهه.

۳- پیغه مبه ران له کاتی نووستنیشدا دلیان خه به رداره.

۴- واته ده مرن ، به لام له ناو گوپدا جووره ژیانیکیان هه یه.

۵- ناماژیه به حه دیسی : ((ان الله حرم على الارض ان تاكل اجساد الانبياء)).
 ئیدراک : ههست و هوش.

مخالف بیان کہ نہ ناود در جو	ناہارضہ او ایان بنو
راستہ ولایت کے لیے مکسبہ	کسے محتمل ہو عزت نصبہ
مہی بنوت پچھن فتنہ	منسوب بنی بری کہ غنہ
دائیم مراقب پروردگار	کہ عین خود اکتہ دل پہان
طیبرا نوحہ مائیکیان پس	کہ کوردا نوحہ حیاتیان پس
خاک ناز زہنی جسم باکیان	ہج ضرر ناوا کہ اذراکیان
کہ نہ پشاندہ کس نو شرد کن	تشریفان و حج تپتہ دین
بچکے کہ ملک کہ چن کہ ان	لیکہ مالکات اربعہ او ان
مہی شرف ہنس کہ نا و خو یا ندا	بو بعضی تبریکیان دا
خبر از دایہ آداب حتب	بہ اصطنافی اصل طایفہ نسب
بہ اختیار نمودم دعوت	غلبہ علم علم و معرفت

له زۆری ئه حکام فرووعاتدا
 به مه تانهت و توولی شه ریعت
 مومتاز بی و ذیکرو شوهره تی بوله ند
 فه زلی ههس وه سه ره هه موو دا یه کسه ر^(۱)
 له غهیره مورسه ل بزانه به ئه فزه ل^(۲)
 له نوبوو ه تی قه له م ده دا ده م^(۳)
 [بالکتاب ان تدل الایات]
 وَلَا نَبِيَّ فِي زَمَانِهِ
 [کذا بالسنة وبالاجماع]
 کوفرو زه لالی یه کجار قایمه^(۴)
 [خیر المرشدين لخير السبل]^(۵)

له ئیستمراری موعجیزاتدا
 له جه یسییه تی که سه ره تی ئوممه ت
 به خه سائیس و که راماتی چه ند
 "قلذا" چه زره ت سه ییدی سه ره ره
 (اولو العزم) یان له غهیره مورسه ل
 ئه ووه ل له ئه ووه ل ئه نبیا ئاده م
 بو ئاده م هه یه نوبوو ه ئیسه پات
 علی انه قد امر نهي
 بهس بو غهیری وه حی هیج مه به ساعی
 ئینکاری مه که وه ک به پراهیمه
 دووه م له خاته م ئه نبیا و پوسول

- ۱- (فلذا) واته له بهر ئه و هۆیانه ی که له سه ره وه باسکران ده ر ئه که ویت (محمد - د.خ) له هه موان گه وره تره و پایه و پله ی به رز تره .
- ۲- واته ئه وانه ی له وه و پیش ناومان هینان که (اولو العزم) ن له وانی تر گه وره ترن، هه ره ها په سوول له نه بی گه وره تره .
- ۳- ئه ووه ل: واته به ر له هه موو شتیك. له ئه ووه ل : یه که م.
- ۴- واته ئینکاری پیغه مبه رایه تی مه که وه ک "بو ره هه نه کان" که ده ئین ئاده م پیغه مبه ر نییه ئه و قسه یه کوفرو گو مراهییه .
- ۵- دووه م : واته دووه م جار قه له م ده م له باسی ئاخری پیغه مبه ران ده دات ، که ئه ویش چه زره تی (محمد) ه د.خ.

کہ استمراہ معجزا ندا
 کہ زوری احکام فروعا ندا
 کہ حیثیت کثرت اتت
 کہ بتات طول شریعت
 بہ خصائص کرامات حینہ
 عتازہ پے و ذکر و شہرتہ بئہ
 فلہ احضرت سید سرور
 فضیلت ہر وسرہم و انکیہ
 اولو الغریب ان نہ غیر برسل
 لہ غیر برسل بیان بافضل
 اول لہ اول اپنا آدم
 بو آدم ہیمہ نبوت اثبات
 علی قدر فلہ اجر فہمہ
 پس بو غیر وحی ہیچ مہ شیخ
 انکار ہی مکہ و کربلا ہیمہ
 دووم نہ خاتم امپا و سل
 کذا بالکند و بالاجا خ
 کفر ضلالتی یجا رقا ہیمہ
 خیر المرشدین لخبیر التسلہ

آیہ توحید

ثایینهی وه سفهین جه لال و جه مال

بۆ ده ریای وه حدهت هیمهت ناری فولک

له هه رجی بۆی ههس ئیسمی موجه ددهد

"قمر لهُ المنازل قَدْرٌ"

مه ککه مه شریق و مه دینه مه غریب

دایک ئامینه که نیشکی وه هه ب

نه سه بی هه رتا عه دنان مه شهووره

زه روور ئه مه ته ده م له مه بدهین

بینا له ته حریر نیحریری "پازی"

((وقد وافق ذلك الأمام

ثابا و ئومه هات سه ییدی عالم

"بالغ بأقصى آيات الكمال"^(١)

زیبی سه رای غه یب مه له کووتی مولک^(٢)

[حکمه] ئه حمه د مه حموود موجه ممه د^(٣)

بَلْ شَمْسٌ تَجْرِي إِلَى مُسْتَقَرٍّ"^(٤)

باوک ((عبدالله عبدالمطلب))^(٥)

له (کلاب) دا [ملاقی النسب]^(٦)

ته عه دادی له گره غهیره زه رووره

ئیزهاری پاکی نه سه بی بکهین^(٧)

خودا و پیغه مبه ر ئی بی یه ن پازی^(٨)

جماعة من كرام اعلام))

هه رله والیدهین هه رتا به ئاده م

١- ثایینهی: واته ئه م زاته بۆته ئاوینه و سیفه تی جه لال و جه مالی تیا ده بینریت،

یه که میان به رامبه ر به کافران و دووه میان بۆ موسولمانان.

٢- فولک: که شتی. زینه ت: جوانی. واته: پیغه مبه ر (د.خ) له ده ریای وه حدهت دا

سووته مه نی که شتی یه که یه و زینه تی باره گای مولکی غه یبه.

٣- واته له هه ر شوینی ناویکی تایبه تی هه یه..

٤- ئیقتیباسه له ئایه تی "والقمر قدرناه منازل... والشمس تجری لمستقرلها"

٥- واته له مه ککه هه له هات و له مه دینه ئاوابوو.

٦- واته له کیلاب دا هه ردووکیان یه که ده گرنه وه.

٧- نه سه بی بکهین له چا په که دا نووسراوه (سیلسیله ی).

٨- ته حریر: نووسینی. نحریر: زانا. پازی: خاوه نی ته فسیری که بیره.

اینه و صفین جلال جمال بالغ باقصی غایب الکمال
 بود زبانی و حدت همت ناری ناکه تهنیب سزای غیب ملکوتی ملک
 له هرج بوی هوس بی محبه و حکمت راضی محمود محبت
 قر له المنازل فله ر بل شجر خیالی استغفر
 مکم مشرق مدینه معزب باو کعبه عب المطلب
 دایم مینه کنشک و بسب له کلابد املاتی النیب
 نسجه برتا عدنان مشهوره قعدادی لکه غیر ضروره
 ضرور انسه دم له بدین اظهاری پاکه نسجه بکین
 پناه سحر سحر رازی خدا و پیغمبر بی بین راضی
 وقد وافق ذلک الامام جماعتی کواچم اعلام
 ابوا و اعمات سید عالم بر له والیدین برتا باد ام

((بَادِلَةٌ كَالْقَصْرِ الْمَشِيدِ))

خوسوس والیدهین ماجیدهینی ئەو
 عه قیدهت بوئی "علی التحقیق" ه
 ئەووەل نەگەیشت ئەلایان دەعوەت
 دەگەل ئەمیچە جووان بوون مردن
 حوکمی کەسیکیچ پئی نەگەت دەعوەت
 دووهم بوون لەسەر دینی ئیبراهیم
 ثالث ئیحیای حەق مەرحەمەتی کرد
 بەپوتبەیی بۆلەند تابوون مۆتەحەف
 بوئی بۆئەوان فەرق و تەفاوت
 [والحاصل] ئەو بەدر زولمەت زەدای لەیل

بئی شیرک و ضەلال کول [علی التوحید]^(۱)
 ئەسلەینی نەجیب ناچی بەینی ئەو
 ئەهلی نەجاتن بەم سئی تەریقە^(۲)
 لەبەر بوونیان لەو هختی فیتەرەت
 ئیمکانیان نەبوو بۆ سەفەرکردن
 نەجاتە و داخیل بوونە بەجەننەت
 بوون لەسەر تەوحید بئی تەردید موقیم
 زیندەگ بوونەوہ ئیمانیان ئاورد
 بۆ زیادەیی فەزل کەمال و شەرەف
 دەگەل سائیرین لەئەهلی فیتەرەت
 ئەو میهری ئەیپام لەضیای ئەو کەیل^(۳)

۱- واتە: بەبەلگەیی زۆر بەهێز ئەوانە شیرک و گومرایییان نەدیوہ و کافرنبوون.

۲- واتە: سئی بەلگە ھەن کە دەری دەخەن ئەوانە کافرین:

ا/ دەعوەتی ئیسلامیان پئی نەگەیشتوہ، چونکە لەفیتەرەت واتە کاتی پێش
 پیغەمبەر وەفاتیان کردوہ.

ب/ لەسەر ئایینی حەزەرەتی ئیبراهیم بوون.

ج/ لەسەر دوای پیغەمبەر زیندوو بوونەوہ و ئیمانیان ھیناوە.

۳- بەکورتی ئەو مانگی بەشەوقە کە تاریکایی لابرە ئەو خۆرەیی کە ھەموو جیھان
 پربووہ لەپووناکی ئەو.

بیت اولی از قصه زینب علیها السلام

بَادِلَةٌ كَالْقَمَرِ الشَّهِيدِ بِبُرُوكِ ضَلَالٍ كُلِّ عَالٍ لِلنُّوحِ

بیت دوم

خُصَّصَ وَالِدَيْنِ مَا جَهَّزَ مِنْ أَوْلَادِهِمْ سَخِبَ نَابِجَاتٍ أَوْ

عَقِبَتْ بُوَيْ عَالِ التَّحْقِيقِ أَهْلُ سَخَانٍ بِمِ سَطْرٍ لِقِيهِ

أَوَّلُ كَمِيَّتِ الْإِيَانِ دَعَوَتْ لَهُ رَبُّ بُونِيَانِ كَهْ دَقِ فِثْرَتِ

وَكُلِّ أَمِجَّةِ جَوَانِ بُونِ مَرْدَانِ إِسْكَانِيَانِ بِنُو بُوَسْفَرُ كَرْدَانِ

حَكْمِي كَسِيكِي فِي نَكْتِ دَعَوَتْ سَخَانَةٌ دَاخِلُ بُونِ سَخِبَتِ

دَوَمَ بُونِ كَهْ سَرِينِ إِبْرَاهِيمِ بُونِ لَهْ سَرُوحِ بِنْدِ تَرْدِيدِ مَقِيمِ

تَالِيَتِ إِيَانِي حَقِ مَرَحَمِي كَرْدَانِ زِينْدَكِ بُونِ اِيَانِيَانِ أَوْرِدِ

بَرْتَبَةِ بَلْبَتِ بَابُونِ نَسَحَتِ بُونِ زِيَادَةُ فَعْلُ كَحَالِ شَرَفِ

بُوِي بُوَادَانِ وَوَقِ تَفَاوُتِ دَكَلِ سَارِيَتِ كَهْ لَهْرِ فِثْرَتِ

أَوْ عِبْرِ أَيَامِ كَهْ ضِيَايِ أَوْ كَيْلِ أَوْ سَحَابِيلِ أَوْ بَدْرِ ظِلْمَتِ زِيَادِي لَيْلِ

بیت اولی از قصه زینب علیها السلام
بیت دوم

بیت سوم

وه بورجی ئە صلاب ته ییباته دا
 تلووعی سهردا و غوروبی ئاورد
 تابه شنۆی بۆی نه سیمی ئە زهل
 به سه د نه زاكەت له تووی په رده وه
 شیوه و شیمه پاک په سم و پهویه چاک
 باتین له زاهیر چاکه عه جیبت
 کردار چه میده په سه ندیده حال
 خوم چه وسه له کرد ئه ربه عین بگهرد
 جام نیشته سه رده س ساقی هه لساوپی
 په شحهی نه وای ساز حیجازی ئاورد
 پاس نه ورۆزی بوو موخالیف چه زین

وه داره ی ئه رحام تاهیراته دا^(۱)

حه ره که و سه یرو دهوری ته و او کرد^(۲)

له وه ختی په بیع (ربیع الاول)^(۳)

خونچه ی وجودی خه نده ی که رده وه^(۴)

ئاوینه ی بی گهرد ئایین شه ره فناک

خه لوه ت له جه لوه ت ئه ده ب غه ریبت^(۵)

عومری شه ریفی گه یشته چل سال

مه ی ساف بوو بی دورد ئه هلی مه شره ب گهرد^(۶)

هه موو ئه جزای گوئی سه دای ده ی که ی تی

ئیه راهیمی نار ئاههنگی سه رد کرد

[بعث الی الخلق اجمعین]

۱- بورج: قه لات. ئە صلاب: پشت. داره: ئە و شوینه ی که به دائیره دهوره درایی.

تاهیرات: پاک.

۲- مهولهوی له م شیعره دا چه ند زار و هیه کی زانستی ئاسمان شوناسی کۆنی

به کارهیناوه، وهك: طلوع - غروب - حرکة - سیر - دور.

۳- شنۆ: شنه با. بۆ: بۆن. نه سیم: بای نه رم. په بیع: به هار.

۴- خه نده: پیکنه نین.

۵- جه لوه ت: ئاشکرا و دیار.

۶- خوم: کووپه ی شه راب. چه وسه له: سه یرو خوگرتن. ئه ربه عین: چله. بگهرد:

پابورد تیپه پی. بی دورد: بی خلته و ساف. ئه هلی مه شره ب: ئه هلی زه وق. گرد:

کۆبوونه وه. واته: کووپه ی شه راب کۆن بوو تا چله ی ته و او بوو، ئه هلی زه وق کۆ

بوونه وه چاوه پوان جام به ده سه ته وه. مه یگپ ئاماده بوو ته نها یه ک تکه عاره ق

له کاتی ئە و ئاوازه ی که له سازی حیجازی یه وه هات ئە و ئاگره ی سارد کرده وه

که وه ک ئاگره که ی ئیه راهیم بوو مرۆ چاکه کان که وتنه جه ژنه وه و خراپه کانیش

خه مبار، ئیتر (محمد) کرا به پیغه مبه ری هه موو عالم.

وَبَرِّجْ أَصْلَابَ لَيْبَا تَدَا
 وَدَارَةَ أَرْحَامِ طَيْبِ أَمْدَا
 طَلُو عَيْسَةَ وَأَوْخُرُو بِيْ أَوْرُو
 حَرَكَةُ سَيْمِ دُورِي تَوَاوَكُرُو
 تَابَشُورِي بُوبِي نَسِيمِ أَزَلْ
 فَمِنْ دَخْبِ رَيْبِ رَيْبِ رَيْبِ الْأَوَّلْ
 لَبَدُ نَزَاكَتِ لَوِي بِرُودُو
 غَيْبُهُ وَجُودِي حَنْزَلُهُ كَرُوهُ
 شَيْبُوهُ شَيْبُوهُ بَاكُ رَزْمِ رُودِي جَاوُو
 آيِنُهُ بِي كَرُو آيِنُ شَرْفَانُ
 بَابِطِنُ نَحَا بِرِجَاكُهُ عَجِيْبُ رُو
 خَلُوْتُ لَهْ جَلُوْتُ أَوْ عَرَبِيَّةُ
 عَمْرُ شَرْبِي كَيْتُهُ حَلَالُ
 كَرُوهُ رَحْمَتُ دُنْدِي جَالُ
 مِي صَاوُفِي بِي دَرُو أَهْلِ شَرْبِ كَرُو
 خَمُّ حَوْصَلُهُ كَرُو أَرْبَعِيْنَ بَكْرُو
 أَسْمَا جَزَائِي كُوبِي صَدَائِي دُؤِي كَيْ تِي
 جَامُ نَيْشَتُهُ سَرُو سَائِي بَلَسُ وَاوِي
 اِرَا بِي نَارُ أَهْنِكِي سَرُو كَرُو
 رَشُو نَوَائِي سَارُ جَزَائِي أَوْرُو
 لَبِيثُ إِلَى الْخَلْقِ أَجْمَعِيْنَ
 زَانُ نُوْرُو زِي بُوْ صَخَائِفِ خَرِيْنَ

بۆ سیدقی شاهید موعجیزه‌ی ئاورد
 مونکیری یه‌قین "ضال و کافر" ه^(۱)
 ئەو خولق و سیرت موتەهه‌ره‌ی ئەو
 ئەو مه‌عاریفه‌ و ئەو ده‌قائیه
 ئەو شه‌جاعه‌ته‌ ئەو موروه‌ته
 ئەو به‌قای ئاسار تاقیامه‌ته
 ئەو ته‌کمیلی نه‌فس ده‌ره‌ق عیباده
 ئەو ئال و ئەسحاب ئەو ئیستیر شاده
 به‌س بوو بۆ ئیسیات پیغه‌مبه‌ری ئەو^(۲)
 ئۆمی و عه‌لامه‌ هه‌تیو به‌ئەده‌و^(۳)
 حه‌ق نه‌بیی تر بکا په‌وانه

ئیدیعیای مه‌نسه‌ب نوبوه‌تی کرد
 ئیسیاتی هه‌ردوو به‌ته‌واتوره
 ئەو چیه‌ره‌ی سیمای مونه‌وه‌ره‌ی ئەو
 ئیزهارو به‌یان ئەو حه‌قائیه
 ئەو سه‌خاوه‌ته‌ ئەو فوتوه‌ته
 ئەو سه‌باته‌ و ئەو ئیستیقامه‌ته
 ئەو زوه‌دو وه‌رعه‌ نه‌وعه‌ عیباده
 ئەو ته‌سلیکه‌ و ئەو ته‌رزه‌ ئپرشاده
 به‌بێ موعجیزه‌ و ده‌رده‌ سه‌ری ئەو
 له‌مه‌ عه‌جیب تر موعجیزه‌ مه‌شنه‌و
 نه‌ما ئیحتییاچ ئەه‌لی زه‌مانه

- ۱- ته‌واتور: هه‌والیکه‌ که‌گومان له‌راستیدا نه‌ییت. هه‌ردوو: مه‌به‌ستی ئیدیعیای پیغه‌مبه‌رایه‌تی و نیشاندانی موعجیزه‌یه.
- ۲- واته‌ ئەو سیفات به‌رزانه‌ی که‌باسمان کردن هه‌رئه‌وانه‌ به‌س بوون بۆ ئیسیات کردنی ده‌عواکه‌ی ئیتر پیویستی به‌موعجیزه‌ نه‌بوو.
- ۳- هه‌رئه‌مه‌ش موعجیزه‌یه‌ که‌یه‌کیک نه‌خوینده‌وار بێ که‌چی هه‌موو شتیك بزانی. بێ باوک که‌چی زۆر به‌ئەده‌ب ییت.

بو صدق شایده معجزه آورد	ادعای منصب بکنی کرد
سنگری بقای صائر کافره	انبات هر دو بتوا اتره
او خلق سپت مظهر او	او چرب سپای مسوره او
او مبارکه او وفا بقیه	اظهار و بیان او حقا یسته
او شجاعه او مروته	او سخاوت او فتوته
او بقای آثار ثاباته	او ثباته او استقامته
او تکمیل نفس در حق عبادت	او زهد ورعه و نوعه عبادت
او ال اصحاب او شاده	او تکیه او طرز ارشاده
او بس بو اثبات سنبر او	او بی معجزه و دی سر او
او من علامه هتوبه او	او عجب تر معجزه شنو
او حق نبی تر بکار او	او احتیاج اهل زمانه

مصدر اولی

"محمد" بئى شك "ختم الانبیا" س
 بهرله موحه ممهد بووگه به نه بی^(۱)
 هه رتایبى شى رع موحه ممهدى یه
 خه لى فهى جه ناب ره سولوللا یه
 ئیلا ئه م دینى ئیسلامه كه هه س
 سه لیب ده شكینى لاده با خووگان
 ده لى ن ژن تیرى و وه له دی ده وى^(۲)
 ده كرى له خزمه ت حه زره تدا مه دفون
 [طوبى للشیخین بین النبیین]^(۳)
 ئیمان بی رانه به قیسسه ی میعراج^(۴)
 سبحان الذى اسرى بعبدہ]^(۵)

مه علوم بوو له لای هه ركه سى بیناس
 له ئه مری عیسا هیچ په شیو نه بی
 كه هاته خواریچ هیچ شو بهه ی نییه
 شى رعى خو ی مه نسووخ تازهى بو نایه
 هیچ دینى قوبول ناكا له هیچ كه س
 ئه هلى ئیمان گشت پى ی تیژن ئیمان
 له و عه سره خو شتر كه س نایشنه وى
 وه ختى كه ده مری به ئه مری بئى چون
 بوو به كرو عومهر ده كه ونه ئه به یین
 تى ی هه لده مه زه هب فه لسه فه ی خیداج
 [ماكان مابى یفى بحمده]

۱- واته نه گه ر یه كى ك بپرسیت تو چون ئه لى ی محمد دوا پیغه مبه ره كه چى به پى ی
 حه دیس له ناخر زه ماندا عیسا دیته خواره وه و فه رمان ره وا ده بی ت ؟ له وه لام دا
 ده لیم: ئه و تایی عى شى رعى "محمد" ه.

۲- خووگ: به راز.

۳- ئه به یین: له نیوان.

۴- خیداج: شتى ناته واو. منال كه پیش كاتى خو ی له دایك بییت. مه به ستى راپى ئه و
 فه یله سووفانه یه كه ده لى ن: جیسم به هیچ جوړى ك دران و پى كه وه لكان پووی تى
 ناكات، كه واته مه سه له ی میعراج نابیت پووبدات.

۵- واته من توانای ئه وه م نییه كه ستایشى خوا به ته واوی بكه م ته نها ئه وه نده ده لیم:
 پاكى بو ئه و خوا یه یه كه شه و ره وى به به نده كه ی خو ی كرد.

سَلَوْتُمْ بَوْلَهُ لَأَنْبِيَّ بَرَكْتَ مِنْهُ	مَحْسَبَتِ بِي شَكَّ خَمَّ الْأَنْبِيَّاسِ
لَهُ أَمْرٌ عَسَى أَنْ يَكُونَ بَشَرًا	بَرُّهُ مُحَمَّدٌ بَوْلُهُ بَشَرٌ
كَمَا تَبَى خَوْلًا رَجِيحًا بِيحِ شَهْرِيَّةٍ	بِهِر تَابِعِ شَرِيحٍ مَحْسَبَتِ بِيحِ
شَرِيحٍ خَوِيٍّ مَسْخُوحٍ تَارِدٌ بَوْلِيَّ	خَلْفَةِ جَابِ بُولِ تَهِيَّ
بِيحٍ وَبِي قَبُولِنَا كَالَهُ بَحْبَسِ	إِلَّا أُمَّ دِينِي إِسْلَامُهُ كَمَا بَسِ
أَجْرِكُنَا كُنْتُمْ فِي تَرْكِنَا كَاهِ	صَلَبِ دُشْكُنِي لِأَدْبَا خَوْكَاهِ
لَوْ عَصَرْتُ شُرُكُوسَ نَائِيَتُونِي	وَلَيْسَ تَنْ تِيرِي وَكَهِي دَوِي
وَحْتِي كَمَا دَمَرِي بَابِرِ جُورِنِ	وَكُرِي لَهُ خَدَمَتِ حَضْرَتِ اَهْلُ فُونِ
بَوْلُكُمْ عَمْرٌ وَكُونَهُ آهَاتِ	طَوْبُكَ لِلشَّخِيقِ بَيْنَ النَّبِيَّاتِ
بِي هَلْدِهِ مَذْهَبِ فَلَاسُفُهُ خَدْرَجِ	إِيمَانِ سِرَانِهِ لَقَبُهُ مَعْرَاجِ
مَأْكَانَ نَابِيٍّ يَفِي سِحْمِهِ	مُجَانِ لَدُنْكَ سَرِحِ بَيْدِ

میعراج [بالیقظة] و "بالشخص" نيسپات^(۱)
 نهوه زه عميکه بی مهزه و سه قهت
 باعيسى ئينكار بۆ عه وام ده بوو^(۲)
 ((مرة بالشخص كرة بالروح))^(۳)
 جئى رازو نیاز دهرده دارانه^(۴)
 ياژير پئى له وهخت ئيستيو داوئى
 [صار رحمه على العالمين]^(۵)
 سوللهی نهوه ولین سوللهی ئاخیرین
 الى المسجد الأقصى المقدس))^(۶)
 ئينكارى كوفره و دائيم عه زابه
 ماشاء الله من حلى العلى))^(۷)

زاهیری [اسرى بعبده] دهکات
 نهك بهخه و ياخير [بالروح فقط]
 چلۆن ئهر به پرووح يامه نام ده بوو
 موکه ره پ بووگه میعراج و فوتوح
 "ليلا" شهو خه لوهت به ينى يارانه
 نهك پوژ [ظل] بهم لا يابه و لا داوئى
 وهك مهوليد شهو بوو عوروجى يه قين
 بۆ ژير زمين و نه فلاكى به رين
 ((من المسجد الحرام الأنفس
 تائه گره قه تعى و نه سسى كيتابه
 ((منه لیسما و منه الى

- ۱- واته نایه ته که که ده لئیت (اسرى بعبده) ئاشکرایه به گیان و پرووح نه بووه به لکو به شه خسی خوی بووه.
- ۲- له وه لامی نه وانهی که ده لئین میعراج بهخه و یان به گیان بووه ده لئیت: جائه گهر وهها بوايه ئیتر بۆچی خه لکی دژی ده وهستان..؟
- ۳- واته میعراج چه ند جاریک بووه. جاری و ابووه هر به گیان بووه.
- ۴- مهولهوی لیزه دا شاعیرانه و سۆفی یانه باسی شهو ره وه که دهکات که نه مه له شه و دا بووه، چونکه شهو کاتی ئارامی و هیمنی یه، نهك پوژ که سیبهر بهم لاو به ولادا یان له ژیر پئى دایه.
- ۵- واته چۆن به شهو له دایک بوو میعراج که شهی هر به شه و بوو.
- ۶- واته بوو به به ره کهت بۆ هه موو کهس، چ نه وانهی پیشوو، چ نه وانهی دوایی.
- ۷- واته میعراج تا (بيت المقدس) ناییت ئینکار بکریت دهنه نه بییت به کوفر، به لام له ویوه بۆ ئاسمان و شوینی تر شهوه به حه دیسی (ناحاد) و تراوه و ئینکاری کوفر نییه.

مجلسه...
بسم الله الرحمن الرحيم

ظہیر: اَسْرُکِ بَعْبِیْهِ وَ کَاثُ	مِعْرَاجِ بِالْبَقْطِ وَ بِالْخُصْبِ اَنْبَا
نَمَتْ نَحْوَ یَا ضَرِّ بِالْوَجْجِ فَهَطَا	اَوَّ زَعْمِکَ بِ مَزْ سَقَطَا
حُجُوتِ اَرْبُ رُوحِ یَا مَنَامِ وَ بُو	بَاعِبِ الْخَارِ بُو عَوْلَامِ وَ بُو
کَرَّ بُو کَه مِعْرَاجِ فَتُو ح	مَرَّ بِالْخُصْبِ کَرَّ بِالرُّوحِ
لَهْلَا شَوَّطَتْ بِنِ یَا رَا نَه	جِی رَا رُو نِ یَا زِ دَرُو دَه دَا رَا نَه
مَکْرُ رُو زِ ظَلِ بَمَلَا یَا بَرَا دَا رُو ی	یَا زِرُّ یَ لَه وَ حَتِ اسْتَوَا دَا رُو ی
وَ کَه مَوْلِدِ شُو بُو عَرُو حِ یَعِیْنِ ه	صَا رَحْمَه عَلَی الْعَالَمِیْنِ
بُو زِرُّ زَمَیْنِ اَفْلَاکِ بَرِیْنِ	تَمَّ اَوَّلِیْنِ تَمَّ اَحْسِنِ
مَنْ سَجِدِ الْحَرَامِ اِلَّا لِنَفْسِ	اِلَ الْمَسْجِدِ الْاَقْصَى الْعَلَّاسِ
تَا کَرُو قَطْعِ نَفْسِ کِتَابِ	اِنْ کَا رِی کَفَرُو دَا لِمِ عَدَا بِیْ
مِیْنَه لِسْمَا وِ مِیْنَه اِلَی	مَا شَاءَه اللهُ فِی حِلَی الْعَلَّ

ناترک

- "ترتیباً" ئینکار بیدعه ته و قه ساد
 بیړه سهیری سهیر سهییدی سهروه
 حه ی کردو نه ی کرد په ی کردو ته ی کرد^(۱)
 دای له جیبره ئیل ((لو دنوت)) کهوت^(۲)
 [هات الکؤوس ای لاهوت ئه لای هات
 [مازاغ البصر وما طغی] بوو^(۳)
 هیچ له ناگاهی نه ی ده کرد لاهی^(۴)
 ذاتی حه ق که لام سوئال جه و ابات
 هاته وه حه لقه هر ئه له ریاوه^(۵)
 وه ک ماری زامدار هه ریپچ دا له خوئی^(۶)
 شه ونم له و هه وره له و ته وره ئه وشه و^(۷)
- سابیت به خه بهر مه شهووره و ئاحاد
 لاده له ریگه ی بیدعه ته و مونکه ر
 باره ی ناسووتی له مهیدان ئاورد
 له گهرمی سه مووم نزیک ی ئه و په وت
 پیئی ناسووتی سووت مه له کووتی مات
 فه له ک پر مه له ک سیدره غه و غا بوو
 ویسعه تی مه شره ب ناموته ناهی
 پیئی چند هه زار سال ته ی چند حیجابات
 چوو بوو دی بیستی کریا دریاوه
 هه ی ته ل هه ی تی گه ی پیئی گه ی هه ی نه ی خوئی
 شو له ی ئه و به دره له وده وره ئه و شه و

۱- باره: بههره. ناسووتی: عه کسی مه له کووتی یه. حه ی کرد: نه مری پیئی کرد. نه ی کرد: به قسه ی نه کرد. په ی کرد: ده ست و پیئی بریه وه. واته پیشان ویستی به بههره ی مرقایه تی یه وه بروات، به لام نه ی توانی ئیتر وازی له وه هیئا و به هیزی پووحانییه ت پووی کرده په روه رداگار.

۲- له گهرمی: واته گهرمای سۆزنده ی نزیک ی له پایه ی په روه رداگار دای له جبرئیل و ناچار وتی: "لو دنوت قدر انملة لاحترقت".

۳- پیئی: واته گه یشته شوئینیک که ئیتر پیئی ئینسانی سووتا دهنگی: (هات الکؤوس) له مه له کووته وه هات.

۴- ویسعه تی: ناسمانان وا جه نجال ببوون، به لام پیئغه مبه ر خوئی لی تیک نه چوو بیئی ناگانه بوو.

۵- له نیوان ئه م دوه یته دا له فو نه شری موره تته ب هه یه، واته به م شیوه: پیئی چند هه زار سال - چوو. ته ی حیجابات - بوو. ذاتی حه ق - دی که لام - بیستی. سوئال - کرا. جواب - دریاوه.

۶- پووئه کاته ته لی ته لگراف و ده ئی: تو چیت به رامبه ر به م میعراجه تی ی ناگه یت. پیئی ناگه یت..

۷- شووله: شعله. بدر: مانگی چوارده.

نایت سحر مشوره آحا و
 لاده له ریکه بدعت منکر
 باره ناسوتی له میدان آورد
 له گرمی هموم ترکی اوروت
 لپه ناسوتی سوت ملکوتی مات
 فلک بر ملک سدره خوفا بو
 وعتی شرب نانتا جی
 پی چند هزار ل طی چند جایش
 چو بودی پستی کرنا وریا وه
 بر تل بر تل یک بر یک
 شله او بدره لو دوره او شو

ریت انکار بدعتی و
 میسر سیر سیر سیر سرد
 حتی کردونی کردنی کردنی کرد
 دای له جبرئیل لو دوت کوت
 مات الکوس لاموت الای مات
 نالغ البصر و طاعنی بو
 بیج له آکا هی نیه کرد لاج
 دات حق کلام سوال جوابات
 ما تو حلقه هر دریا وه
 و کتب زاهدان هر چند اله خوی
 موم لو هموره بو طوره او شو

سحر مشوره آحا
 لاده له ریکه بدعت منکر
 باره ناسوتی له میدان آورد
 له گرمی هموم ترکی اوروت
 لپه ناسوتی سوت ملکوتی مات
 فلک بر ملک سدره خوفا بو
 وعتی شرب نانتا جی
 پی چند هزار ل طی چند جایش
 چو بودی پستی کرنا وریا وه
 بر تل بر تل یک بر یک
 شله او بدره لو دوره او شو

وهشت وه کیشتی سپر گشت نه ولیادا^(۱)
 له لات کهرامات نه ولیایچ حه قه^(۲)
 نزیک به زوهور موعجیزات چووگه^(۳)
 خوی نهی بوو توچی ههروهک خوی زانی ؟
 موشته بیه ناوی ده گهل موعجیزات^(۴)
 یا نیستیقلالی کهی به دل ئاورد^(۵)
 موعجیزهس نیسبهت به ره سوولی خوی
 له ئوممه تیدا شه خسیکی واههس
 تابییی نه حکام شه ریعته تی نهو
 زاهیر دهوی پیی نه مه وه لی یه
 به نیسبهت نه بال ساحیب نوبوهت

دای وه دهشتی دل گشت نه سفیادا
 موعجیزه ی نه بی نه ر موحه ققه قه
 شوهره تی زوهور کهرامات چووگه
 چ عه جهب ئینکار نه هلی نه فسانی
 له و شه خسه زوهور که شف و کهرامات
 وه لی کهی ده عوای نوبوه تی کرد
 نه و زوهوره نه ر مولا حه زه کهی
 نه و ره سووله چهند بلند مه رته بهس
 ئاخر یه کیکه له ئوممه تی نهو
 بوئه و شه خسیچه فه زلی جه لی یه
 [والحاصل] نه مری خاریق بو عادهت

- ۱- واته نهو شه و قه دای له دلی پیاوچاکان و شه ونمی که ره می خوا باری به سه ر
 کشت و کالی دهروونی سه رجه م نه ولیادا.
- ۲- نه ر: نه گهر. نه ولیایچ: نه ولیاش.
- ۳- واته چون موعجیزات مه شهورن ههروه ها کهراماتیش ههروهان.
- ۴- واته هه ندی هه وهس باز ئینکاری کهرامات ده کهن، چونکه خو یان هیچیان له باردا
 نی یه، خه لکیش وهک خو یان حیساب ده کهن.
- ۵- وه لامی نهو که سانه یه که ده ئین مادام نه ولیا کهراماتیان هه بیّت، نهی جیاوازیان
 له گهل پیغه مبه ران دا چی یه؟

- موعجیزهس ئایا له خۆی کا زوهوور
به نیسهت ئه بال وهلی کهرامهت
بهل ویلایه تیج ئیدیعا ناکا
به لکو وهلی ههس هیج شوبههه ی نییه
(یعرفونه) نهك بو ئهوانه
بو [وادی طوی] بی نهعلهین ئه پوون
به شهرعی له لای ئه هلی دیرایهت
شهرتی پاکیه له گشت ره دییه
بینی تهرازووی شهرع وه بی ئه ندیش
کافییه راس بوو که فقهی میزانی
(لِیْبُلُوکُمْ)) هه ر بو خوایه
- یاله ئوممه تی یه کئی به و دهستوور
نییه ده گه لی ده عوای نوبووه ت
ئیزهاری خاریق ته مه ننا ناکا
خوچی ئه زانی که خۆی وه لی یه
(لایعرفهم) لیباسی یانه^(۱)
چی پیکن که شفی که ونی که فشه کوون^(۲)
کهرامات نییه شهرتی ویلایهت
ئیتتیباعی شهرع موحه ممه دی یه
سه رناکا بی فیل دهستی راس هه لکیش^(۳)
خوت مه ده له سه نگ به ئیمتیحانی^(۴)
عهبدو ئیمتیحان [اصغَبُ الدَا] یه^(۵)

- ۱- یعرفونه: ئامارهیه به نایه تی ((والذین آتیناهم الكتاب یعرفونه)) واته ئه م وه لی یانه مه به ستیان ئه وه نییه بناسرین، به لکو چه زناکه ن کهس بزانی که وه لین.
- ۲- واته ئه م ئه ولیایانه به پی پی په تی به ره و شیوی پیروژ بانگ ده کرین چی له که شف و کهراماتی رازی ئه م دنیا که وشه کوئه بکه ن، ئامارهیه به نایه تی: ((انی انا ربك فاخلع نعلیک انک بالوادی المقدس طوی)).
- ۳- واته ئه ی ئه وه ی که ره خنه له وه لی ده گریت: وه ره ته رازووی شهرع بینه و بی ترس کرداری وه لی پی تاقی بکه ره وه دلنیا به ئه گه ر فیل نه که ی ئه م ته رازووه هه رگیز سه رناکات، که واته ده ستت راست هه لکیشه.
- ۴- ئیتر خوت مه ده له به ردی سه ختی تاقیکردنه وه، چونکه به رد ناشکیت.
- ۵- لیبلوکم: ئامارهیه به نایه تی ((لیبلوکم ایکم احسن عملا)) واته تاقیکردنه وه ئیشی توئییه ئیشی خوایه.

یالہ اٹھی بکی بو دستور	مغز بس ایانہ خوئی کا ظہور
نیہ دیکھ دعوائی نبوت	بیت اہل و لے کراست
اظہار خارق متنا کا	بل و لایحج ادعا نا کا
خوئی نازا نے کہ خوئی ولینہ	بلکو و لے ہر سبج شہینہ
لا تفرقہ لایسا نہ	تغیر فونکت بو اوانہ
چی لی کن کشف کو نے کشف کون	بو وادی طوحا بے نعلین ڈرون
کرامات نیہ شرط و لایت	بشرعی کہ لائی اہل دایت
اتباع شرع محمد <small>صلی اللہ علیہ وسلم</small> یہ	شرطی پاکیزہ کہ کشت روتیہ
سزنا کا بے فیل دست زائس ملکین	پہنی ترا زدی شرع دے اندس
خوت مرلہ سنگ بامتی ہے	کافیہ زائس کتہ میسنے
عبد امتحان اصعب اللہ الیہ	لبلو کمر بو خدا ییہ

توو خودا چی بکا تابلیی خوداس^(۱)
 ته دبیری بوئی تابه پیغه مبه^(۲)
 نائیبی نه بی له قهید موتله قن^(۳)
 سه ممی قاتیله ئیمتیحانیان^(۴)
 چهند دلئی له بهرد ره قتر نه رم که رد^(۵)
 نه دهب زیکرو فیکر دیتر چیت ته وئی!
 نه بی مه عسوومه وهلی مه حقووزه^(۶)
 ده فعی بو ده فعی ده کا ئیستیغفار
 توره ققیاتی که و چهند له پیداس^(۷)
 هه موو ((لایسأل عما یفعل)) ن
 بوچ وه بی جیههت خووم بکه م من که^(۸)

نه شود "خالق الأرض والسما" س
 نه شود موعجیزه ی [وانشق القمر]
 نه وئیایچ مه زهر سیفاتی هه قن
 هیممهت ته له ب که له رۆحانیان
 - نابینی کووره ی دین چهند گرم که رد
 - ئیحیای جه ماعات بیداری شه وئی
 نه م ته قریرته نه له بت مه لحووزه
 ((تقدیراً)) چشتی نه ر لی دا دییار
 نه و ته نه ززوله یچ حیکمه تی تیداس
 [فعلاً وقولاً] گشت بی خه له لن
 [فرضاً] نه ر لیان سادیر بوو مونکه ر

- ۱- نه شود: نه بوو. واته پاش تا قیکردنه وه نه گه ر نه وه ی تو ویستت نه هاته دی نه و داماره خو خالیقی زهوی و ناسمان نییه، نه و تاوانی چیه که تو به خوی بزانیته ..؟
- ۲- نه شود: نه و گریمان نه ی توانی مانگ له ت بکا چاری چیه تا ببیته پیغه مبه ..؟ واته وه لی نه خوی وه نه پیغه مبه ره.
- ۳- واته نه و لیا به هوی خوی رهستی یان بوونه ته جیلوه گاهی هیزو به ره که تی خوا.
- ۴- سه ممی قاتیله: زه هری کوشنده.
- ۵- نابینی: له چاپه که دا (ناوینی): واته ئیشی وه لی نه وه یه کووره ی ئابین گرم بکات و دلانی رهق نه رم بکات.
- ۶- جیاوازی نیوان نه بی و وه لی نه وه یه نه نبیا مه عسوومن له گونا، به لام نه و لیا مه عسووم نین ته نها پاریزراون.
- ۷- واته نه م نزم بوونه وه حیکمه تی تییا به تا ههست به نات ه وای خوی بکات.
- ۸- وه بی جیههت: بی سه به ب: واته: نه گه ر شتیکی نار ه و له وه لی ر و بدهات نابیت یه که سه ره خنه ی لی بگریته.

تَشَدُّ خَالِقِ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتِ
 تَشَدُّ مَعْجَرَةٍ وَأَنْشَقِ الْقَمَرِ
 أُولَئِكَ سَجَّ مَطْبُوعَاتِ مَعْقِنِ
 هَمَّتْ ظَلَمَ لَمْ رُدَّ حَايَا نِ
 نَابِئِي كَوْرَهُ دِهِنِي حَيْثُ كَرَمُ كَرْدِ
 أَحْيَايَ جَاعَاتِ سَهَابِي شَيْ
 أَمْ تَقَرَّرِي تَهَ الْبِتُّ لَمْ حَوْظِ
 تَقَدَّرَ أَحْسَبُ أَرِي لِي وَادِ يَارِ
 أَوْ تَنْزِيحِ حِكْمَتِي تَبْدَأِ
 فَعَلَا وَقَوْلَا كَتَبُ فِي خَلْقِ
 فَوْضَا رُ لِي يَانِ صَادِرِ فِي مُسْكَرِ
 لَوْ خَدَّ رَاحِي لِكَا تَابِي خَدَّ رَأْسِ
 تَدِيرِي بُوِي تَابِي بِغَيْبِ
 نَابِئِي لَمْ قِيدَ مَطْلَقِ
 سَمَّ قَاتِلِي اسْتَحْيَا يَانِ
 حَيْثُ دَلِي لَمْ بَرْدُ رُشِ تَبْرُمُ كَرْدِ
 أَدَبِي كَرْدِي دِيرِ حَيْثُ تَوِي
 نَبِي مَعْصُومِي وَلِي مَحْفُوظِ
 دَنْغِي بُو دَنْغِي دَكَا اسْتَعْفَا رُ
 تَرِيَانِي كُو حَيْثُ لَمْ پِدَ اسْ
 هَمُولَا اِسْتَلَّ عَمَّا يَفْعَلَنْ
 بُو جِ وَ لِي حَيْثُ خَوْمِ كِيمِ مَسْ كَرِ

مضمون کے ساتھ کہ ہرگز نہ اور وہاں نہ ہو
 مضمون کے ساتھ کہ ہرگز نہ اور وہاں نہ ہو
 مضمون کے ساتھ کہ ہرگز نہ اور وہاں نہ ہو
 مضمون کے ساتھ کہ ہرگز نہ اور وہاں نہ ہو

مدد

- ته ئویلی ده کهم ئه گهر توانیم
مورید بی و قالی بی تاقهت نهوی
که سه برت نه بوو بزبان وه تاقی
وه همی بی نالهت جلّه و بهرداگه
ئه گهرنه، دهی بوو ته ئسیری جهلی
ئاخیر ئه شه خسه ئه گهر وه لی یه
مه کرو کهیدی زور قسهی لوق و لهق
کوته ره ی داری پیوه ی دار نی یه ی
- یاحه ملی ده کهم ئه سهر نه زانیم^(۱)
یا حالیت ده کهن یا حالی دهوی^(۲)
میهمانی خوانی [هزا فراق] ی^(۳)
وه زه براند ئه هل، ته ئسیر نه ماگه^(۴)
منی به تاقی ده کرد به وه لی^(۵)
بزانی له دل فلان دا چی یه ؟
لا به کهر نی یه ی گوئی بکه له حهق^(۶)
له بهردو چه خماخ گله یی ده که ی؟!^(۷)

۱- واته تابتوانم ته ئویلی ده کهم یان ده ئیم من نایزانم.

۲- تۆ ئه گهر موریدی ئه و وه لی یه ی بی نارام مه به تاخوی حالیت ده کا یان بوخوت له و شته حالی ده بیت.

۳- وه تاقی: به ته حقیق: ئاماژه به چیرۆکی هه زه تی موسا له گه ل هه زه تی خدردا که نارامی نه گرت ئه ویش پی ی وت: ((هزا فراق بینی و بینک)).

۴- بی نال: ئه سپی بی نال. بهرداگه: بهرداوه. زبران: زهوی بهرده لان و سهخت، واته به وه همی خوت واده زانی ئه هلی خوا نه ماون به لام وانیه.

۵- ته و او کهری قسه ی ئه وانیه که پر خنه ده گرن. ده ئین: ئه گهر فلان وه لی یه ئه ی بوچ من ناکات به وه لی؟ یان بابزانی چ له دلمایه. یان پرسیار ی لی ئه کهم با وه لامم بداته وه.

۶- واته واز له وانه بینه و وه ره گوئی له حهق بگره.

۷- پیوه ی دار: پووشوو. ماده یه کی نه رمی وه ک لوکه وایه بو ئاگر کردنه وه به کار دیت، له گه ل بهردو ئه ستی. واته خه تا هی خوته تۆ کوته ره داری ته پری ئیتر بوچ گله یی له بهردو چه خماخ ده که ی؟

تَاوِیْلِی دَکْمِ اَکْرُ تَوَا سِیْمِ یَا حَمَلِی دَکْمِ اَسْرُ نَزَا سِیْمِ
 مَرِیْدِی بَی قَالِی بَیْجَلِ قَتُ نَوِی یَا حَالِی تَ دَکْنِ یَا حَالِی دَوِی
 کَ صَبْرَتِ بِنُوْرَا وَ تَا قِی مَہَا نِی حَوَانِی یَا فِرَا بِنِی

سوالات

وہم بے نالت جو بردا کہ وز بردا اہل تا شہرنا کہ
 اگر نہ دیتو تا شہر بے حلے سنی بتاے دگر دے بولے
 یا خیر ام شخصہ اگر و بیہ برانے لذل فلاندا چہ
 سوالی دکم آن بے یارق جوای بے بزا راس بے دستا بن
 ملکید زور قصہ کوش لوق لایہ کرینی کو بکہ کہ حق

جواب سوالا بہ ترتیب

گو ترہ داری پوہ دارہ بینی نہ برد چخاخ کلہی د کے

ئەم گشت حیجابەو ئارەزووی تەئسیر
 خوسووس کەسێ حەق بەشی نەداوئ
 خەتم و غیشاوەی دانشی کەرد گوم
 نەختی خۆت بدە ئەو پۆشنایی
 عەبدو بەر مومکین کول توانایی
 ئەرچی هەویری ئینسانی کامیل
 مەزھەرە بۆ وەسف جەلال و جەمال
 لاکین دەمێ بەست زوهوری هەیه
 ئیرادەو پەزای خۆی گشت وەبادە
 ئەر پێی نیشانداندا قەزڵ و پەحمەتە
 بۆی کیرواس چەند دوور دای لە دەماخی

بەئێ چی بلیم؟! [الله قدیر]^(۱)
 مەزھەری طەردو قەھری خوداوئ
 [انذرتهم ام لم تنذرهم]^(۲)
 نەبی یو وەئو و دەعوای خوایی؟^(۳)
 عەبدو ((بکل الاشیاء)) دانایی^(۴)
 بەھەردوو دەسان شلیاگە کەش دل^(۵)
 مەتلەعی ئەنوار ئاسارەو ئەفعال
 دەمی سەلتەنەت قەبزی نەوبەیه
 ئیرادەو پەزای [ربّ العباد]^(۶)
 ئەر ئێی پەنھان دا عەدل و حکمەتە
 زانینی وەنزیک دیت ئێی بوو یاخی^(۷)

- ۱- واتە تۆ بەم هەموو گروگرفتانهوه بهتەمای تەئسیر بئ ئەوه شتیکی دووره، بەلام خواش توانای زۆره لهوانهیه بەزهی پیتا بیتەوه.
 - ۲- واتە ئەوانەئێ دلێان پەرە گومانی بەد ئەوانە باوەر پوناکاتە دلێان.
 - ۳- ئەو پۆشنایی: بەر پۆشنایی. واتە بۆت دەرئەکەوئ کە دەعوای خوایی لەنەبی و وەئێیەوه دوورن.
 - ۴- بەر مومکین: لەسەر هەموو مومکینێک. واتە عەبدو بەندەئێ خوا ئەو کارەئێ لە دەست نایە کە توانای بەسەر هەموو شتیکیدا هەبیت و هەموو شتیکی بزانی.
 - ۵- واتە: هەرچەند راستە هەویری وجودی وەئێ بەھەر دوودەستی بەھیزی سیفەتی خوا شیلراوه، بەلام لەگەڵ ئەو هەموو تاییبەتمەندییانەدا ئەو وەئێیان دوو حالەتیان هەیه:
 - ۱- بەست: (بسط) لەم کاتەدا فتوحات و بەرەکەت بەسەریا ئەرژئ.
 - ۲- قەبز: (قبض) لەم کاتەدا شتەکانی ئێ دەگیریتەوه.
 - ۳- وەبادە: بئێ نرخە. فەوتاو.
 - ۷- لە دەست نووسە کەدا نووسراوه: (زانی لەنزیک) ناماژەیه بە چیرۆکی حەزرتی یەعقوب کە لە میسرەوه بۆنی کراسی (یوسف) سی کرد کە چی کە لەناو بیرە کەدا لەکەنعان مەستی پئێ نەکرد. شاعیریکی فارسی ئەئێ:
- گەھئ بەر تارومی ئەعلا نشینەم
گەھئ دەریوشتی پای خود نەبینەم

<p>مَلِي حِي يَلِيْمِ اَللهِ وَ قَدِ سَطَرِ قَرِيْبِهِ خُدَاوِي اَعَنْتَ لَهْمَ اَمَلِكُمْ تَنْدِي دَهْمِ نَبِيٍّ و لِي دَعْوَايِ هَذَا يَ عَبَّ بِكُلِّ الْاَلْسَانِ وَاَنَا خَ بِهَرِّ وُدِّ سَانِ يَنْدِي كَهْ كَشَلِ نَطَعِ اَنْوَارِ آثَارِ رَدِّ اَنْفَالِ وَمِ سَلْطَنَتِ قَبْضِي نُوْبِي يَ اِرَادَةِ رَضَايِ رَبِّ الْعِبَادَةِ اَرْبِي نَهَانِ وَاَعْدَالِ حِكْمَتِ زَانِيْنَ وِ زَنْكَبِ دِي لِي بُوِيَاخِي</p>	<p>اَمْ كُنْتُ حِجَابَهُ اَرْزُوِي تَائِيْرَهُ خُصُوْمِ كَسِ حَشِّ شَيْخِي اُوِي ضَمِّ غَشَاوِهِ وَاَنْشِي كَرُوْمِ كَمِ سَخْتِي خُوْتِ نَبِيٍّ اُوِي دَشْنَايِ عَبَّ بِرُبْمِكُنْ كَلِّ تَوَانَايِ اَرْجِي سُوِي پَرِي اِنْ كَا مَلِ سَطْرَهُ بُوُوْتِ سَفِّ صَلَالِ حِجَالِ لَكِنْ مِ سَلْطَنَتِ طُوْرِي هَمِيَه اِرَادَةِ رَضَايِ خُوِي كَشْتِ وَاَوَدِهِ اَرْبِي نَهَانِدَا فُضْلِ رَحْمَتِهِ بُوِي كَرُوْمِ اَوْ حَسْبِ وُدِّ دَاوِي دَمَاخِي</p>
--	--

جی ہوی

وهلیچ ناو دلی تۆی نه بی له بیر ^(۱)	نه بی خه بهری نه بوو له ناو بیر
موتابیق ناوی جوواوی یه قین ^(۲)	سونالی [وما رب العالمین]
جوواوت ده شی له پرسیمان وی ^(۳)	که تو سونالت له ئاسمان وی
(لایعنی) سونال بی مه عنی خیتاب ^(۴)	لابه له حوزوور ئه ربابی ئه لباب
نه فیی کهرامات ئه حراری ئه برار	ئینکاری ئه حوال ئه ولییای کیبار
[یودی الی سوء العاقبة]	به فهرموودهی چه ند شوه بی ثاقیبه
وارزقنا رضاك بهمَّتِهِمْ [[اعلیهم ربی برُمَّتِهِمْ]
واحشرنا طراً فی زُمَّتِهِمْ))	[امتنا علی محبَّتِهِمْ]
فیرقهی عه لی یه ی سه حبی کیرامه ^(۵)	خه یری ئه و زه وات (ذاتِ الكرامة)
(خیر امة اخرجت للناس)	ئه وانه ن ئه وان چاکیان بناس
په زامه ندی حه ق سو حبه تی په سوول	ئه ده س ئه وان که وت ده ره جه ی قوبول

- ۱- وهلیچ: وهلیش. واته کاتیک پیغه مبه ریکی وه کو یه عقووب ئاگای له ناو بیر نه بییت هیچ عه جه ب نییه ئه گهر وه لی نه زانی ناو دلی تۆ چی تیایه.
- ۲- ناوی: نابی. ئاماژه یه به نایه تی: (ومارب العالمین) که فیرعه ون له مووسای پرسی ئه ویش وه سفه کانی بو باسکرد.
- ۳- پرسیمان: گوریس. وه لآمی سونالی بی مانا نادریته وه.
- ۴- لایعنی سونال: پرسیری بی سوود. بی مه عنی خیتاب: قسه ی بی ری و جی.
- ۵- خه یری: چاکترین.

خبر خبری سؤله ناؤ	بیر	و لیچ ناؤ دله توی نی له بهر نکره
سؤال و ما رب العالمین		مطابق ناوی جو اوی یقین
که توست ک که آسمان بی		جواوت و شی له ریش ناوی
لایه له حضور ال باب الباب		لا یعنی سوال بی معنی خطاب
انکار احوال اولی ای کبا		لفی کرامات احسار ابرار
بفرموده چند شهب ثابته		پوئی علی سؤ کفایفه
اعلیهم دتیه جه تنهم		و اذ فاضا رضاک بهتیمه
امنا علی محبتهم		واحسرتنا طراف فی زمهرهم
خیر او ذوات ذات الکراره		وقت علیه صحه کرا ^{فرتنه غم}
اوان اوان چاکیان باش		خیراتیه اخرجت للناس
اوان کوش درجه قبول		رضانک حق صحبت رسول

ارادتمند و فخرتمند اید

مطالع عبد

له قورئانه دا مه دح و سه نایان	بکه به چاوی دل ته ماشایان
چلونه شه خسی خودا سه نای کرد	ئینسافت بوی نه زهر که ورد ورد
((دَوَّاجْتِهَادٍ كُلُّهُمْ عُدُولٌ)) ^(۱)	دهزانی نه که ی ئه ره له حق عودوول
ولما جری منهم محامل	((لیس لهم من احد معادل
بل كان للحق في الحق على الحق)) ^(۲)	((وبهوی النفس اصلاً مالتحق
له گول گه شتی دهشت سه حرای به هه شتدا	کوژیاگو و بکوژ وان له گول گه شتدا
ئه جری بؤ (مخطی ء) دووان بؤ موصیب	بوی ده بیئت هه ریه که به قه دهر نسیب
نایباتیری ته عن ئه ربابی جیننه ت ^(۳)	جوننه ی ئیجتیهاد ئه سحابی جهننه ت
یا کوفره ئه لبه ت یا فیسق و بیدعه ت	بوغزو شه تمیان سه ب ته عن و له عننه ت
ئیمان په نهانه و خاتیمه مه جهوول ^(۴)	له عنی یه زیدیچ به حسی نه دهین توول
به ئی چووزانی ئیمانی نه برد ؟	راسه ئه فعالی قه بیچی زورکرد

۱- عدول: یه کهم واته لادان. دووهم: مروقی راست.

۲- کوژیاگ: کوژراو. بکوژ: قاتل. واته ئه و شه په ی ناو سه حابه له سه ر شتی
دونیا نه بووه که واته هه موویان له به هه شت دان. له چاپه که دا (بهوی).

۳- جوننه: قه لغان. جهننه ت: به هه شت. جیننه: شیئی. واته تیروتانه ی شیطان
کار له قه لغانی ئیجتیهادی ئه و به هه شتی یانه ناکات.

۴- یه زیدیچ: "یه زید" یش. مه به ست یه زیدی کوری مه عاوییه یه، واته نابیت
له عننه ت له موسولمان بکریت، چونکه ئیمان شتیکی نهینی یه.

کبره بچاوی دل تماشایان له قرآنه مدح شایان

انصاف تویی نظر که ورد و بود چو نه شخصی خد اشای کرد

دزانی کنی ار نه حق ضرول ^{نجازت} ذوو اجتهاد کلمه ^{نویس} محمول

لیس لغز عین احد معادل ^{نویس} و با جوی منهد محامل

و مبروحا النفس اصلا ما الحق قبل کان الحق شاکن عا کسش

کرایک بکش وان نه کلکشتا له کلکشت دست جوی شستا

بویی و میت بر کی بقیه نیب ^د اجری بو محضی ذوا ابو منیب

جبه اجتهاد اصحاب جبه ^{بنت} تا چایه طعن اباب جبه

بعض شیمان سب طعن نعت یا کفر البتای نسق بدعت

لعن زید کج بجهتین طول اچان چخانه خایمه مجهول

راسه افعال قبیح زدر کرد ^{لغز} بلی جوزانی اچان سبره

عمر
بینه
مغنی
بیرا
درد
دربص
باده
اجرای
اصلا
ارباب
دست

لغز

له عهنت یانیهای طهر دیککی نه به د
 بئی بو پهان ده خیل که ی جائیز بوو که ی
 ئه ر قوبحی فیعلی زاهیر ده لیله
 نه له عنی یه زید بئی حوججه ت بکه یین
 چند که س هه ن باغیز بو زاتی یه زید
 مو حیبین بو زات حوسه یینی شه هید
 ته عنه له ئه سحاب سه ییدی سه ره ر
 ناخر ئه م دینی ئیسلامی پاکه
 له وان هه هات گه یشته ئیمه
 روواتی ثوقات عودوول ئه وانن
 خوداوو په سوول وان له مه دحیاندا

له په حمه تی حه ق په حیمی سه رمه د
 حوکم به له عنی خوسووسی بکه ی؟!
 سه د وه ک من و تو تی دا زه لیله ^(۱)
 نه لافی ئیخلاس بو حوسه یین بده یین
 مه وسووف به وه سفی یه زید (بل یزید) ^(۲)
 نوفور له سیفات حوسه یینی شه هید
 ته عنه له دینه نی یه ی باخه به ر؟
 باعیسی چاکه ی دونیا و عوقباکه
 به وان پارا و بوو ئه م زه وی دیمه
 موجته هیدینی فوحوول ئه وانن ^(۳)
 مونکیر وان له زه م له قه دحیاندا

- ۱- واته ئه گه ر مه سه له ناشیرینی کردار بئی ئیمه ش هه مانه . یا نیهانی : یانی .
- ۲- بل یزید : به لکو زیاتره .
- ۳- روواتی = رواة ثقاة

لَعْنَتُ يٰ سَيِّدِي لَمُرُوْبِي كَيْ اَبَهٗ لَهٗ رَحْمَتٍ حَسْبِ حَسِيْمٍ سَهْمَهٗ
 بِرَبِّ رَمَانٍ وَخَيْلٍ كَيْ جَارِ زُبُوْ كَهٗ حَكْمٌ مَّلْعَبِيْنَ خُصُوْسِيْ كَيْ
 اَرْقُجِحْ مَعْرِطُ بِيْرٍ وَّلِيْلَهٗ صَدُوْكَ مَسُوْمُوْنِيْ تِيْدَا وَّلِيْلَهٗ
 نَهٗ لَسِيْنَ زِيْدٍ جَهْمَتٍ بَكِيْنٍ نَهٗ لَوِ اِخْلَاصِ بُوْحَسِيْنٍ بِيْنِ
 حَيْثُ كَرِيْمٌ مَحْسُوْبٌ بُوْحَرِيْدٍ مَوْصُوْفٌ بُوْحَصِيْفٍ بُوْدِيْلٍ زِيْدٍ
 مَحْسُوْبٌ بُوْدُوْرَتِ حَسِيْنِ شَهِيْدٍ نَفُوْرَهٗ صِفَاتِ حَسِيْنِ شَهِيْدٍ
 طَعْنَهٗ لَهٗ اَصْحَابِ سَيِّدِي سِرُوْرٍ ^{رَفِيْقِيْنِيْمُ} ^{اَفْرَاقِيْنِيْمُ} ^{صَلَاتِهٖ عَدِيْمٌ}
 اَحْرَامِ دِيْنِ اِسْلَامِ يٰ اَبَا كَهٗ بَاعِثِ نَا كَهٗ دُنْيَا وَّعَقْبَا كَهٗ
 لَوَا نُوْهٗ نَا كَهٗ كَسِيْتَهٗ اِيْمِيَهٗ يُوَانِ يٰ اَبَا وَّلُوْ اُمُّ زُوْرٍ دِيْمِيَهٗ
 رُوَا تِ ثَقَاتِ عُدُوْلِ اُوَانِ مَجْتَهِيْدِيْنَ حُوْلِ اُوَانِ
 عَدَاوَةِ رَسُوْلٍ وَا لَهٗ مَدِيْحِيَا نَدَلِ مَكْرُوْرَا لَهٗ دَمٌ لَهٗ قَدْحِيَا نَدَلِ
^{عَبْدٌ عَظِيْمٌ}

فِي طَعْنِ دَاوُدَ عَلَيْهِ السَّلَامُ

- توخوا بئ بلی پیم وه پهنانی
لابه عه قیده ناپه سه ندیده
کافییه بومان سوننهت و کیتاب
((افضل تلك الفرقة العظام [
بهر له نادم بیت وه لای فه رشه وه
بوی پاس مهرنه وهخت بۆت ناموشوکا
حه ققه خه لافهت ئه ربه عه ی ئه شراف
[ان كفی الأجماع وهو معتمد
ده گهل ئه میچه نییه له ئوسول
ئيجماعه وجوب مه نسووبی ئیمام
له سهر حه ق یا خو له سهر به رییه
مه زه بی ئه هلی حه قه به قه تعی
- قسه ی کام لایان وه پاس ده زانی ؟
((نعوذ بالله من ذي العقيدة))
[امسکوا اذا ذکر الأصحاب]
چواره ی له پینج هه زار سال ته مام^(۱)
ئه نوار بوون له لای پاسی عه رشه وه
ده ماخت حه دیس توففاحه بؤکا^(۲)
(بأجماع الصَّحْبِ وبالاستخلاف)
لم یکن اجماعاً الا عن سنده^(۳)
ئیمامهت با (ظن) تیداوی مه عمول^(۴)
لاکین ئیختیلاف هه سی (بین الأنام)^(۵)
ده لیلی سه معی یا خو عه قلییه
واجیبه له سهر خه لقی به سه معی^(۶)

- ۱- چواره ی: مه بهستی چوار یاره که ی پیغه مبه ره. له پینج: ئاماره یه به حه دیسیک
که له (طبری) دا هه یه ده لیت: چه ند هه زار سال پیش ئه وه ی نادم دروست
بکریت ئه و چواره نور بوون له لای عه رشه وه.
- ۲- توففاحه: تفاح: سیو. گویا جبرئیل سیویکی به هه شتی گوشیه وه له هر
دلویه یه کی یه کیک له مانه دروست بووه.
- ۳- ان کفی: واته بؤ خه لافهتی ئه مانه ئیجماعی سه حابه هه یه که ئه وهش به سه،
چونکه ئه وه سه نه دی هه یه.
- ۴- واته دانانی خه لیفه مه سه له یه کی فه رع یه وه به لگه ی گومانیشی هه بی کافییه.
- ۵- واته ئیجماع هه یه که دانانی خه لیفه واجبه، به لام ئیختیلافی زانایان هه یه داخوا
له سهر خوا پیویسته یان له سهر خه لک. حه ق - خوا. به رییه: خه لک.
- ۶- جه ماوه ره له سهر ئه و رایه ن که واجبه له سهر خه لقی به ده لیلی بیستراو.

تَوَخَّأَ إِلَىٰ بَيْتِ أَبِيهِمْ وَبَنَاتِهِ

قصہ کام لایان وراثت نے

لا بہ عقیدہ ناپسندین

نَعُوذُ بِاللَّهِ مِنْ ذِي الْعُقَابِ

کافیہ بومان سنت کتاب
حدیث قرآن

امیکو اذا ذکر لا صحاب

افضل تلك لفقره العظام

چوارہ لہ بیچ ہزار سال نام

برکہ ملت ولای فر شوہ
بودی رانسراو وخت بورت آشدہ
حقہ خلافت اربعہ اشرف

انوار بون لہ لابی راس عشرہ کا
دماخت حدیث نقادہ بر کا
یا جماع الصحب وبالاستخلا

اذا كفى الا جماع وهو متعمدان

لہ نکلن اجماع الا عن سنان

وكل ابيحيه له اصول

امانت باطن تہ اعمود

اجماعہ وجود تصدیق امام

لکن اختلاف من الامام

لہ سحر یا خولہ سر بر تہ

ولیل سمعی یا خولہ غلیہ

مدبر اہل مرتضیٰ بہ قطعی

واجبہ لہ سر خلقی بسعی

خیر لایین

خهیر، لاجین له سهر ئه م گفتوگۆیه
 ئهر له سهر خودا واجبه وای کرد
 - ئهر ئیرادهی کرد خالیقی بیچوون
 عه قلت بو خودا ئه وه بوچ تیڕی
 یاکه سنی وه کوو چه زره تی عه لی
 به سه د چه ندانهی بووبه کری سیددیق
 "ولا سیما" اسد الله " وئی
 ئه و که سه چلۆن له که س ده ترسی
 بوچ ده گه ل ئه و سنی نهی کرد ده ست و برد
 خودای ته عالا ئه لبه ت خودایه
 که س ئیمام نه بوو بی ئه و به یه قین

یامه زه بهی من یا خیر ئی تو یه^(۱)
 وه ره له سهر خه لقه به جی یان ئاورد
 ئیمام عه لی بی و خه لقی مانع بوون^(۲)
 نه توانی واجب خو ی به جی بیڕی
 ساحیب عیززه ت و ریفعه تی جه لی
 ساحیب عه شره ت وئی و شه و که ت به ته حقیق
 موجته هیدی و او له نه ص ئاگاوی
 یاله ته قلیدی گه سنی ده پرسنی^(۳)
 بوچی ده گه لی مه عاوییهی کرد^(۴)
 چه زره تی عه لیچ (اسد الله) یه
 [کَرَمَ اللّٰهِ وَجْهَهُ] ئامین

۱- خهیر: یا خود. واته باواز له جیاوازی دوو بیرو باوه ره که بهینین.

۲- واته چون ده چیته عه قله وه خوا بییه وئی ئیمامی عه لی ببیته خه لیفه و خه لک نه هیلن؟!

۳- ده پرسیت چون ده چیته میشکه وه پیاویکی وه ک ئیمامی عه لی خاوه ن مه نسه ب و خزم و که س و کار شیڕی خوا و موجته هید ئاگاداری هه موو ده قه کان له ترسی خه لک نه ویڕی داوای حه قی خو ی بکات؟

۴- ئه و سنی: مه به ست: (ئه بو به کر - عمر - عثمان) ه.

بِأَمْرِ مَنِ يَصْرِفُ لِي	خَيْرَ لَاجِنٍ لَمْ يَسْرَمِ كَفْوُ كُيَه
وَرَلَهُ سَخْلَةً بِيَانٍ أَوْرِدُ	أَرَلَهُ سَخْرُ خُدَاوَجِبِهِ وَايَ كَرِدُ
إِمَامٌ عَلَى لِي خَلْقِي مَا لَيْعُ بُونَ	أَرَارَادُهُ كَرِدُ خَالِقِ بِيُون
تَتَوَانِي وَاجِبُ خُومِي كَجِي سِيرِي	عَقَلَتْ بُوخْدَاوُ بُوچِ تِيرِي
صَاحِبَةُ عَيْتِ رَفْعَتِ جَلَا	يَا لَيْسِي كُو حَضْرَتِ عَلِي
صَاحِبَةُ عَشْرَتِ مِي تَوَكُّتِ تَحْقِيقِ	بَصَدِّ حَيْدَانَهُ بُو بَكْرِ بَسَدِيقِ
مَجْتَهِدِ وَأَوَّلُهُ لُضْ آكَ وَدِي	وَلَا سَيَامَا سَدَّاهِ وَي
يَا لَيْسِي لَقِيْدِي كِي دَبْرِي	أَوَكِي جَلُونَ كَرَسِ وَرَسِي
بُو حِي دَكَا مَعَاوِيَه كَرِدُ	بُوچِ وَكَلِ أَوْتِ سِي كَرِدِ دَسْتِ بِي
حَضْرَتِ عَلِيچِ رَسَدِ رَلِيَه	خُدَايِ تَعَالَى أَلْبَتَّ حَذَايَه
كَرَمَاتِهِ وَجِهَهُ آ مِينِ	كَسِي نَامِ نَبُو بِي أَوُّ بَلَقِينِ

بئ قسه بکهین له "افضلیة"
 چونکه ده لائیل (من الجانبین)
 خوسوس نیمامت جانیز وئ و مهقبول
 بوچ؟ (افضلیة) ههروهکو عیسمهت
 به لکو شرووتی سه رکاری ئیمام
 وهک ته جهیزی جهیش بو ئه مری جیهاد
 ئیقامه ی خودود ئه خزی سه دهقات
 قه تعی عیرقی رهط موته نه ججیسه
 حهقی مه زلومان له زالم سینئ
 موسلم حورپ عاقل بالغ وئ و زه کهر
 نهک موخته فی وئ یاخو مونته زهر

ئه و به ته رتیبی خه لافهت نییه^(۱)
 (متعارض) ن به کام عه مهل کهین
 ده گه ل وجوودی "فاضل" و "مفضول"
 نی یه ن هیچ کامیان شه رتی ئیمامت
 قودرته له سهر ته نفیزی ئه حکام
 ئیقامه ی جومعه و جه ماعات ئه عیاد
 سه ددی تغورو قه تعی نیزاعات
 موته غه للیبه و موته له سیسه^(۲)
 به زه بت و ره بت هیچ دانه مینئ
 سائیس وئ و زاهیر مه رجیع بو به شه ر
 بیکیشتی ده گه ل عه دهم سه ره سه^(۳)

۱- واته: گه وره یی له نیوان ئه م چوار که سه وه کو ته رتیبی خه لافه تیان نییه
 له وانیه سه ئی یه م له دووهم گه وره تربیت، چونکه دروسته فاضل دوا ی
 مفضول بکه وئ.

۲- واته: پیویسته ئیمام بتوانئ ریگرو پیاو خراپان ریشه کیشت بکا دزو جه رده
 نه هیئئ.

۳- واته: نابیت ئیمام ون بیت یان چاوه پروان کراو بیئت و له گه ل نه بووا هاوشان
 بیئت.

بِحُصْنِ كَيْفٍ لَهٗ اَفْضَلِيَهٗ ۞ اَوْ تَبْتَرِبْ خَلَاْفَتْ رِيَهٗ
 چو كز دلائل منبر استجائين معارضين بكام عمل كين
 خصوص امانت جاري قبولي دكل وجودي فاضل بوضول
 بوج افضليت هر كوكو عصمت اين بحكاميان شرط امانت
 بلكو شروكي سر كار امانم قدرته له تغيب احكام
 وكن تحمير حشيش بوامر حاد اقامه صبه جماعات اعيان
 اقامه حدود اخذ صداقات سه نفور و قطع زناغات
 قطع عيون بيط كرده بيط كرفتن زفات مسموم
 حق سطلومان له في لم سنه بيط براط بيج و اكنه
 سلم حرقه قائل بالغوي و كركه سايه وي في هر مرجع بولتبره
 مكث منقفي وي يا خو منظره كل عدوم سر سبره

۶۰
 سنگه در زمانه حضرت زین العابدین
 مدینه منوره که خالو بود
 در آن زمانه

شماره ۱۰۵

خوا نه سلی عه لی خوا نه سلی عومه^(۱)
 وهک فیرقهی سه له ف سه فی سه ریره
 حوکمیان هه یه به نه فضه لییه ت^(۲)
 لولا سند لما حکموا
 وفوض الحق الی الحق وقل
 دای له ده ماخی بوئی (لایاتل)^(۳)
 ((وما طلعت له طلعت))^(۴)
 نویسییاگه له گست ناسمان
 نه وه سه بیی نه و سه بیی نیسلامه^(۵)
 نه کرم نه فزه له پایه ی نه عزمه
 به عده ز نبووه ت ته سدیقی سیدیق^(۶)

بهل قورپه شی وی پاكیزه سییه ر
 لاکین نه ئیممه فه حلی که سیره
 هه ر به ته رتیبی نه مری ئیمامه ت
 فاحکم ظاهراً بأنهم
 والزم دابهم بلا تعلل
 نه فزه ل نه و که سه ره وزه ی نه زه لی
 له نه وجی سه مای عالی نبووه ت
 نیسمی له گه ل نیسم گه وره ی نینس و جان
 نه وه که شوکری له سه ر نه نامه
 هه ر نه وه نه تقا و نه تقا و نه کره مه
 [ثانی اثنین] ده لی به ته حقیق

۱- واته: پیویسته ئیمام له قورپهیش بیئت، نیتر له نه وه ی عه لی یا عومه ربیئت نه وه هیهچ
 فه رق ناکات.

۲- واته: رای زوربه ی زانایان نه وه یه که گه وره یی یان به پیی ته رتیبی خه لافه تیانه.

۳- نه مه نامازه یه به نایه تی ((ولایاتل اولوا الفضل منکم والسعة)) نه م نایه ته
 ده رباره ی نه بوبه کره اتوو و لیزه دا به خاوون (فضل) ناوبراو.

۴- نامازه یه به حه دیسی ((ما طلعت الشمس ولا غربت علی احد افضل من ابی بکر)).

۵- سه بیی: سب: جنیو پیدان.

۶- ثانی اثنین: نامازه یه به نایه تی: ((ثانی اثنین انهما فی الغار اذ یقول لصاحبه
 لاتحزن ان الله معنا)). به عده ز: پاش.

عجب عالم وسیع و درندگی

زبان و دست و پایی ز نماند روی زمین

بل و شایسته با کس سیر ^{خوایه نسل} ^{خواه نسل} ^{خواه نسل} ^{خواه نسل} ^{خواه نسل}

لکن ائمه فحل کسیر ^{وک فرقه سف صفیر} ^{وک فرقه سف صفیر} ^{وک فرقه سف صفیر} ^{وک فرقه سف صفیر} ^{وک فرقه سف صفیر}

بزرگترین امر امانت ^{حکایت پیمانه با فضیلت} ^{حکایت پیمانه با فضیلت} ^{حکایت پیمانه با فضیلت} ^{حکایت پیمانه با فضیلت} ^{حکایت پیمانه با فضیلت}

فا حکم ظاهر ابا فسم ^{لولا سند لما حکموا} ^{لولا سند لما حکموا} ^{لولا سند لما حکموا} ^{لولا سند لما حکموا} ^{لولا سند لما حکموا}

والنوم و عبقهم بلا نعل ^{و فرض الحق الالحق و قل} ^{و فرض الحق الالحق و قل} ^{و فرض الحق الالحق و قل} ^{و فرض الحق الالحق و قل} ^{و فرض الحق الالحق و قل}

افضل اوک روضه آرز ^{دای که دماخی بونی لایا نل} ^{دای که دماخی بونی لایا نل} ^{دای که دماخی بونی لایا نل} ^{دای که دماخی بونی لایا نل} ^{دای که دماخی بونی لایا نل}

که اوج سمانی عالی بیوت ^{ما طلعت که طلعت} ^{ما طلعت که طلعت} ^{ما طلعت که طلعت} ^{ما طلعت که طلعت} ^{ما طلعت که طلعت}

استی کل اسم گوره انجان ^{نویسیا که که کشت آسمان} ^{نویسیا که که کشت آسمان} ^{نویسیا که که کشت آسمان} ^{نویسیا که که کشت آسمان} ^{نویسیا که که کشت آسمان}

آوه که شگری که سانه ^{آوه است اولت اسلامه} ^{آوه است اولت اسلامه} ^{آوه است اولت اسلامه} ^{آوه است اولت اسلامه} ^{آوه است اولت اسلامه}

برآوه اتقی و اتقی اگر سه ^{ارم افضله پایه ار عظمه} ^{ارم افضله پایه ار عظمه} ^{ارم افضله پایه ار عظمه} ^{ارم افضله پایه ار عظمه} ^{ارم افضله پایه ار عظمه}

نایه اشین دلی به تحقیق ^{بغداد نبوت تصدیق صدیق} ^{بغداد نبوت تصدیق صدیق} ^{بغداد نبوت تصدیق صدیق} ^{بغداد نبوت تصدیق صدیق} ^{بغداد نبوت تصدیق صدیق}

Handwritten notes and signatures at the bottom of the page, including 'القلمی' and other illegible text.

- من له کوئی مه دحی سیددیقی له کوئی؟! (۱)
سه لای ((حیهل بعمر)) ده دهین (۲)
یصافح الحق اولاً معه (۳)
سنن الرسول کذاک التوراة
هل غیره من وافق الآیات
به نایهت له بهر جبریل ئاوردن
ئه و ده بوو چه دیس ده لئی پو و به پوو
(ولو لم یکن شمساً ساریة
وجوودی وجوودی به حری خیضه م بوو
به س نییه خه بهر "یاخیر البشر"
فاروق مرد زولمهت داگرت خافیهین
شه بیهی دوو شه خس چه بیبی جه لیل
- هر خاسسهی ئه وه ته له فوز که ردهن (۴)
به عدهز پیغه مبهر ئه رنه بی ده بوو (۵)
خفاش این هو؟ این ساریة؟ (۶)
بووه له و توغیان نیلی حیکه م بوو (۷)
"لیبک الاسلام" بو مه وتی عومه ر (۸)
پئی ده وی ضیای چرای (ذی النورین) (۹)
[ختم النبیین] جه نابی جه لیل (۱۰)

- ۱- په حمه تی واپئ: په حمه تی خوای پی ئه. واته: که ی ئه م کاره له ووزه ی من دایه؟
۲- نامارژه یه به وته یه کی (ابن مسعود) که فه رموویه: ((اذا ذکر الصالحون فحیهل بعمر)).
۳- له پوژئی قیامهت دا بهرله هه موو هاوړیکانی به دیداری خوا شه ره قیاب ده بی.
۴- واته زورجار پیش ئه وه ی جبریل وه حیی بینیت ئیمامی عومه ر باسی ئه و شته ی کردووه.
۵- نامارژه یه به چه دیسی ((لوکان بعدی نبی لکان عمر)).
۶- خفاش: شه مشه مه کویره مه به سستی ئه وانیه که ئینکاری فه زلی ئه و ئه که ن، ئه لئ
ئه گه ر خاوه ن فه زل نه بوو چو ن ساریه له نه هاوه ند گوئی له قسه که ی ئه بوو
که فه رمووی: (یاساریة الجبل الجبل).
۷- واته حیکمهت له وه وه وه ک پوو باری نیل هه لده قولاً نامارژه یه به وه ی که سالیکیان نیل
هه لئه سابوو کاغه زیکئی نووسی به و کاغه زه فه یه زانی کرد.
۸- ده لئین جبریل عه رزی پیغه مبه ری کرد: ((یاخیر البشر لیبک الاسلام لموت عمر)).
۹- خافقین: پوژمه لات و پوژئاوا.
۱۰- واته له دوکه س ده چوو یه که م پیغه مبه ر (د.خ) دووه م: چه زه تی ئیبراهیم.

ذکری صالحان رحمتی و ا پی
 ذکری صالحان دختی ماته پنه
 نانی الا فضلین منس الاربعه
 هل غیر ممن و افن الایات
 بایت له بر جبریل آوردن
 او د بو حدیث د لے روبرو
 ولول له بان شمسار به
 فوجودی و جو در کج خضم بو
 ابیس خبر یا خیر البشره
 فاروق مر د لمت و اکثر خافین
 شد و شخص حب حبیل
 من کوی مدح صدیق کوی
 صدای حیل نمبر دین
 نصافح الخ او لا معه
 سنن الرسول کذا کالتوریه
 بهر خاتمه اوه تلفظ کر دن
 بعد از بغیر ار بنی د بو
 خفاش این هم این سار به
 بوده لوطیان نیل حکم بو بو
 لبیک الاسلام بو موت عمر
 بے دوی ضیانی چرا می ذبی التورین
 ختم البیت جناب حیل

منصفه عه قیده

منصفه عه قیده

زوج

نهر دهبوون تاچل بوی دهبوون بهیهک ^(۱)	((زَوْجُ نَيْرِي اَوْجِ ذَا الْفَلَكِ))
وهو مرتین اشتری الجنان ^(۲)	((له کرتین ماعلی عثمان
مِنْهُ الْمَلَائِكُ طُرًا تَسْتَحِي)) ^(۳)	((يَدُهُ يَدُ النَّبِيِّ الْاَبْطَحِي
ان یدخل النار وان یعذب))	((سبعون الفا کل استوجب
داخلو الجنة بغير حساب))	((بشفاعة من ذاك الجناب
لِذَا مَا خَلَعُ ذَاكَ الْقَمِيصَا)) ^(۴)	((كان لِلِقَا النَّبِيِّ خَمِيصَا
ذا مرتبة اسنی شهیدا))	((حتى لقي النبي سعیدا
پالده چارنییه وهلای دهرگاوه ^(۵)	چرای [ذي النورين] نهوا کوژیاوه
قالیعی بابی خهیهبری عیدا	بابی مه دینهی عولوم و هودا
((مَنْ كُنْتُ مَوْلَاهُ مَوْلَاهُ عَلِيَّ))	چلون فهزلیکه وازیح و جهلی
ان رُدَّتِ الشَّمْسُ لِكَيِّ يُصَلِّي ^(۶)	[وعن شأنه العليُّ يُجَلِّي]

۱- ناماژهیه بهوهی که پیغهمبهر دووکچی خووی لی ماره کردووه (رقیه - ام کلثوم) ههروهها فهرموویه: نهگهر چل کچم بوایه یهک له دوای یهک لیّم ماره دهکردی.

۲- کرتین: دووجار. نهلین پیغهمبهر دووجار پیی فهرمووه: ((ماعلی عثمان ماعمل بعد هذه)) ههروهها دووجار بهههشتی کریوه بهکرینی بیری ناو لهکاتی شهبری تهبووک دا.

۳- مه بهستی موبایه عه که ی پروودای پهیمانی حوده ییبیییه.

۴- القمیصا: کراسی خه لافهت.

۵- پالده: یالبده.

۶- نهلین جاریکیان نیمامی عه لی نویژی عه سری دوا که وتبوو، پیغهمبهر دووعای بوکرد که روژ بگه ریته وه تانویژه که ی نهچیت.

زَوْجِ بَيْتِي أَوْجِ ذَا الْفَلَكَ
 لَهُ كَرَمٌ مَا عَا عَمَّانَ
 بَدَّ بَدَّ النَّبِيِّ لَا تَطْحَى
 سَعُونَ الْفَا كُلُّ اسْوَجِبْ
 لِشَفَاعَتِهِ ذَاكَ الْجَنَابِ
 كَانَ لِلْفَالِقِ الْبَيْ حَمِيصَا
 حَتَّى لَقِيَ النَّبِيَّ سَعِيدَا
 جَبْرِي ذِي النُّورِ أَوْ الْكُرْدِ
 بَابُ بَيْتِ عُلُومٍ بَدِي
 خَيْرٌ نَفْسِكَ وَأَضْحَى حَلِي
 وَعَنْ شَاهِدِهِ لَعَالِي جَلِي

أَرْدُونَ تَأْجِلُ بُوِي دُونَ كَيْدِ
 وَهُوَ سَرَّ مَنِ اسْتَشْرَى سِيْنِ
 مِنْهُ لَمَّا لَطَمَ تَسْتَحِي
 أَنْ بَدَّ خَلَّتْ زَوَانُ بَدِي
 دَاخِلُ الْجَنَّةِ بِفَرْحَتِنَا
 لِيَا مَا خَلَعَ ذَاكَ الْفَيْصَا
 ذَا مَرْبِيَةِ أَسْنَى شَهِيدَا
 بَالِدَةٌ جَارِيَةٌ وَلَا أَيْ دَرَكَا وَهْ
 قَالِعُ بَابِ خَيْرِ عِيدِي
 مَنْ كُنْتُ مَوْلَا مَوْلَا عَلِي
 أَنْ رَدَيْتُ لِمَنْ عَلِيَّ بَعْلَا

این بیت در وصف
 حضرت علی است

نوری حه ده قه ی عیرقان و وه فا ^(۱)	نوری حه دیکه ی گولشه نی سه فا
ئه سه دی بی شه ی نعوتی جه لال	که و که بی بروج ئه وسافی جه مال
حُبُّهُ عِنْوَانُ كِتَابِ الْمُؤْمِنِ	اَخُ حَبِيبِ الرَّبِّ الْمُهَيْمِنِ
اَنْتَ قَسِيمُ الْجَنَّةِ وَالنَّارِ	خُصَّ بِهِ مِنْ حَضْرَةِ الْمُخْتَارِ
حَتَّى يُرَقَّنَ لَهُ الْجَوَازَا	مَا أَحَدٌ عَنِ الصَّرَاطِ جَا زَا
وَبَايَنَهَا قَلْبًا ثَلَاثَا	أَجِثْتُ مِنَ الدُّنْيَا اجْتِثَاثَا
غَاصَتْ نَفْسُهُ فِي بَحْرِ الشُّهُودِ ^(۲)	جَادَ بِالْوُجُودِ فِي الرَّبِّ الْمَعْبُودِ
مورادی قازی بو مورادی بوو ^(۳)	مورادی موراد ره بی هادی بوو
[فَكَرَّمُ اللَّهُ تَعَالَى وَجْهَهُ]	اسلم وجهه لما جبهه
دیپاره له فهرعی نه ورو سه مه ردا ^(۴)	هرچی په نهان کرد حق له شه جه ردا
ئه ولا تاج له ولا ئه م لا عه لی بوو ^(۵)	ئه ولاد که ئه ولا و فه زلی جه لی بوو

۱- نه ورو: گولآله ی درهخت له سه ره تای بهر گرتنیدا. حه ده قه: گلینه ی چاو.

۲- واته: گیانی خوئی له پیناوی خوادا به خشی و له ده ریای بی بنی (شهود) دا نو قوم ببوو.

۳- له م به یته دا چوار جار وشه ی موراد هاتوو هه که م و دوو هم واته مه به ست، ده لیت: موراد و مه به ستی ئه و موراد و مه به ستی خوابوو. سئیه م: مه به ست ئه و که سه یه ئیمامی عه لی شه هید کرد که ناوی (عبدالرحمن بن ملجم المرادی) بوو. واته ئه و تا وانباره ناره زووی ئیمامی به جئ هیئا که شه هاده ت بوو.

۴- واته: ئه و پایه به رزی یه ی که خوا له (عه لی و فاطمه) دا شار دبووی هه، هه مووی له مناله کانیا نداده رکوت که (حسن و حسین) بوون.

۵- ئه و منالانه سه رنکیان پیغه مبه ر بوو، سه ره که ی تریان علی بوو. سه یری ئه م هه موو سه نعه ته ئه ده بییه بکه؟

نورِ حقیقه کشفِ صفا	نورِ حقیقه کشفِ صفا
لو کتب رُوح اوصافِ جمال	لو کتب رُوح اوصافِ جمال
اخ حبابِ آبِ المبین	اخ حبابِ آبِ المبین
خس بر من خضرِ اُختاد	خس بر من خضرِ اُختاد
ما احدثه الصراطِ جا زا	ما احدثه الصراطِ جا زا
اجتنب من الدنيا اجتنابا	اجتنب من الدنيا اجتنابا
جاد بال جود في الرب العبود	جاد بال جود في الرب العبود
سرادی سراد رب ما دی بو	سرادی سراد رب ما دی بو
اسلو وجهه لما جبهه	اسلو وجهه لما جبهه
هر چه پنهان کرد و حق له شجره	هر چه پنهان کرد و حق له شجره
اولا که اولی و فصیح	اولا که اولی و فصیح

باز من زینب

فاصت بفسحه في بحر الشهود
 سراد قاضی بو سرادی
 بر طلبی

فكروم الله تقا وجهه
 دياره كرفع نور مشر و ار
 اولا تاج لولا آملا عی بو

نوازی

ئاینه که ی ساف چه سەن و حوسەین
 زوان کام که لام؟ خامه کام ته حریر؟
 له نه خشی و به خشی مه رته به ی شاهی^(۱)
 (احیاهم احیاه الله آمین)^(۲)
 فه رمان فه رما بوو وه سه ر ئه رواح دا^(۳)
 (تمّ الخلافة بعدی ثلاثون)
 بورجی سه یری میهر سه ییدی جه لیل^(۴)
 فیدای پی ده ویست چلۆن؟ حوسەین ته ور
 من به دەل نه یکه ی وه ختی خۆی ده خیل
 ده دوت به دەل بو ی نه کیره ی لی هات
 وفدیناه بذبح عظیم^(۵)

نواندی ئه و ساف که مالی ئه سه لەین
 ئه خلاق ی چه سەن نایه ته ته قریر
 له ورده ی هیمه ته ئه و ئه رنا گاهی
 ئیسه لاهی چه سەن (بین المؤمنین)
 گوزه شت له شاهی وه سه ر ئه شباح دا
 بو مودده ی شه ش مانگ ئه و ساحیب فنون
 قوربان ی که عبه ی وه فا ئیسماعیل
 به قای لازم بوو تاته مام بی ده ور
 پوو حی حوسەین هات فه رمووی های خه لیل
 چون نیسه بت به فه زل مه عرفه ی ئه وزات
 [قال واصفاً حضرة العليم

- ۱- نه خشی و به خشی: به رق و بریسکه ی پاشایه تی و خه لیفایه تی.
- ۲- ئاماژه به وه ده کات که ئیمامی چه سەن له پیناوی پاراستنی خوینی موسولمانان وازی له خه لافه ت هیئا بو مه عاویه.
- ۳- واته چه سەن وازی له وه هیئا که بیته گه وره به سه ر تارماییه کاندای، بو یه خوا کردی به سه ر کرده ی جیهانی گیانه نه مره کان.
- ۴- واته: ئه و ئیسماعیله ی که خۆی کرد به قوربان ی و ئه و که سه ی که هو ی مانه وه خۆری پیغه مبه ربوو ده بوو سه ر نه بپر ی تا ده وره که ته واو ببی. به لام پیویستی به فیدا بوو حوسەین بوو به و فیدایه.
- ۵- ئاماژه یه به یاسایه کی زمانی عه ربه ی ئه ویش ئه وه یه که وشه ی (ذبح) نه کیره یه و نابیته به دەل بو ئیسماعیل که مه عرفه یه، به لام ئه وه تا به وشه ی (عظیم) ته وسیف کراوه تاکه میک له و نه کیره یه ی که م بکاته وه.

نولندی اوصاف کمال اصلین	آینہ کہ صاف حسن حین
اخلاق حسن نابتہ تفسیر	زوان کلام کلام فائزہ کلام سحر
کہ وردہ ہمت او آرا کا ہی	نمخشہ نمخشہ مرتبہ شہی
اصلاح حسن بن المؤمنین	اجاہدہ اجاہدہ اللہ آہن
کہ نشلے شہی و سر اشبا حد	فرمان فرما بوب و سر اولاد
بومد و شش ما کماک صاحب زون	مکمل خلافہ بعدی فلا ثون
قربانی کعبہ وفا اسماعیل	برج سیر مہر سید ^{عندہ اللہ علیہ السلام} جلیل
بقای لازم بوب تا تمام بے دور	فدای بے دولت چلون حین بکور
روح صبر کات فرسوی کی خیل	سندیل سگی و خنوی رخیل
چون نسبت بفضل معرفہ او دست	دووت بدل بوی سکرہ لے نکات
فال و اصفاحہ العالم	و فدایا مدیح عظیم

- په ز نه رچی چهرای په وزه ی نه عیم بی
 نه لبت نه و زه بجه حوسه ین بوو پاسه
 گوزه شتی زامیر باتین هاته به ین
 که شه ره فناک بوون (مقدمتین)
 بو پاکی عیتره ت مورید نه ک مه رید
 غه یری زاتی حق [جل تقدس]
 خو سه رکاری حق (باری البریه)
 په س له لای فامین هه رکه سی که سه
 نه وانه ت له بهر چاکه گه رکه
 ناشی ویجدانت نه وه نه زانی
 هه س نه م مه سه له که س له بهری وی
- ده شتی بوچ لایق وه سفی عه زیم بی؟^(۱)
 نه سفیا هه رچی ده فه رموون پاسه
 نه و خاسه ی حه سه ن نه م خاسه ی حوسه ین^(۲)
 حاجه ت هه س باسی نه تیجه بکه ین؟^(۳)
 (هل یرید غیر انما یرید)؟^(۴)
 سیوای پیغه مبه ر بوزورگته ری هه س ؟
 له ره بتو نیسه بت فرزه ند به ری یه
 وتت نه ولادی پیغه مبه ر به سه^(۵)
 مه عره که ی ناوی نه و موشته ره که
 نیسه به تی خاسه ی پیغه مبه ر کوانی
 فه رعی بی عه مه ل له به ش به ری وی؟^(۶)

- ۱- په ز: مه ر. چهرای په وه ز: له به هه شت دا له وه پابیت. واته: هه ر چه ند نه و مه ره
 له به هه شتیش دا له وه پابیت به لام نه گه ر مه به ست (حسین) نه بوایه چون به وشه ی (عظیم)
 ته وسیف ده کرا؟
- ۲- واته حه سه ن وازی له پاشایه تی و حوکمداری هیئا حسینیش وازی له گیانی هیئا نه ویان
 زامیر نه میان باتین.
- ۳- مقدمتین: ناماژه به زار او ده یه کی عیلمی (منطق) ده کات کاتیک دوو (مقدمه) راست بن بی
 گومان نه نجام راست ده ره چی ت، لی ره مه به سستی پیغه مبه رو نیمامی عه لی یه، چونکه نه م
 سه ییدانه ده چنه وه سه ر نه و دووانه.
- ۴- مورید: دوست. مه رید: شه یتان. هل یرید غیر انما: ناماژه یه به نایه تی ((انما یرید الله
 لیذهب عنکم الرجس (هل البیت)).
- ۵- واته گه وره ترین که س له کائینات دوا ی خوا پیغه مبه ره، خوا نه ولادی نییه، به لام نه و
 هه یه تی که واته نه بیت ری زیان بگیری ت.
- ۶- ناماژه بو مه سه له یه کی (فرائض) ده کات ده لیت: نایا دابه شکر دنی میرات له سه ر نه ساسی
 چاکه و خراپه یه؟ دیاره نه.

بزار چرخِ امانی روضہ نعیم ہے	دشمن بوج لائق وصفِ حطیم ہے
البت اود سجدہ حسین بوسے	اصفیا ہر چہ درون و بیرون و سوسے
کہ شہ ظہر باطن کا تہ پائے	اوغاشہ حسن ام غاشہ حسین
کہ شرفا ک بون نقہ مشین	حاجت ہر کس تہہ کین
بویا کے حضرت مرید ک مرید	ہل پو بد غمہ امانا ہر بد
غیر وایت حق جل تقدس	سوا ہی پیغمبر بزرگتری پس
خوسر کار حق باری البر ^{اللطیف}	کہ ربط نسبت فرزند بر تہ
پس لای فایں ہر کس کتہ	دست اولاد پیغمبر بستہ
اوانت کہ بر جا کہ کر کہ	مگر کہ ناوی او نشتر کہ
ناشی وجدانت امہ نزا نے	نسبت غاشہ پیغمبر کو رانے
پس کہ کس لہری وی	فرع ہے عمل کہ لہری وی

ربلاضی

(رب لا احصي ثناءً عليك

له سهر زمان شوكرى تو بى حيسابه

فرمانيان وهدهس سه قيرى دين دا

چ موجته هيدىن نه سحابى نه قوال

وهكو مه شاخ هه موو ته پرائيق

باوه پمان هه يه ته سديعيان كيشا

درنغيان نه كرد له شهرع وه له وهرع

كول نه هلى كه مال به ته كميل خهريك

به وان ئيحيا بوو نه سلى فهرع و دين

له نه سلى دىندا دو كه سن مه شهوور

له فهرعى دىندا هه ر چهار ئيمام

البدء والعود منك واليك)

بوئه م نه بى يه و نال و نه سحابه

وه تابعين داو موجته هيدىن دا^(١)

چ موجته هيدىن نه ربابى نه حوال

(جزاهم الله باجر لائق)

له پرى دىنه دا گشت سه ريان ئيشا^(٢)

چه زاهيرى شهرع چه باتينى شهرع

كول ساحيب سلوك مه شغوولى ته سليك

(احياهم الله رب العالمين)

شيخى نه شعهرى و شيخ نه بوو مه نسوور^(٣)

مه شهوورن له بهين ته مام خاس و عام

١- وهدهس دا يانه دهست سه قيرى دين. وه تابعين: دا يانه دهست تابعين.

٢- ته سديعيان: واته خو يان ماندوو كرد.

٣- شيخى نه شعهرى: ناوى على كورى ئيسماعيله، سالى ٢٧٠ ك له به صره

له دايك بووه و ٣٢٤ ك له به غدا كوچى دوايى كردوو.

شيخ نه بوو مه نسوور: ناوى محمد كورى محمد، له گه په كى ماتوريدى شارى

سه مه رقه ند سالى (٣٣٣) له دايك بووه و هه ر له وئيش وه فاتی كردوو.

<p>ابن اُحسبنا علیک لہ مارن پیکر توبے صاحب فرمایان و دس سحر دین دا چہ مجتہدین اصحابِ اقبال و کوشا سنج ہمو طہ این باورغان ایہ تصدیق کیت در بیان کردہ شرح کدر شرح کل اہل کمال بہ تکمیل خیرا بوان اجابو اصل فرج دین لہ اصل دیندا دو گس مشہور کفرج دیندا ہر جا رہا م</p>	<p>البت واللہ و لک و الیک بولام نبیہ آل اصحابہ و ما یبینہ او مجتہدین دا چہ مجتہدین ارباب احوال خواہم اللہ باجر لا یق آری دیندا کتیران لبت چہ فی ہر شرح چہ باطن شرح کل صاحب کور مشغول تسلیک احیاء اللہ رب العالمین شیخ اشعری شیخ ابی منصور مشہورن لہ ہن تمام خاص عام</p>
--	---

ئیمامی ئەعزەم ئەووەل سەرمەزەب
 بەئیمامی حەدیس سەبیدی سەرور
 سەییەمین مالیک فەزلی ئەکەمەلە
 چونکە مەزەبیان مودووەن بووگە
 ئەر نەلەسایەیی (سید البشر)
 ئەرچی ئیختیلاف ئوممەت رەحمەتە
 [طریقة القوم کل منها حق]
 وەک موحتەمیدین زامیر ئیجتیهاد
 چی بۆ موحتەمید هەس بەر موقەللید
 ئەرچی ئەهلی حەق فەرموو گیانە
 لاکین بزانه هیچ شوپەهەیی نییە

دووهم شافیعی قورەشی نەسەب^(۱)
 عالەم بەعیلمی ئەو بوو مونهووهر
 چەهارەم ئەحمەد نەجلی حەنبەلە
 تەقلید هەر بۆ ریی لای ئەوان چووگە
 موحتەمید زۆرن هەموو پیر هونەر
 تەقلیدی غەیری ئەوان زەحمەتە
 کول عەینی شەرەن بەل لوببی موتەلق
 سابیتە تاقی بۆ شیخی ئیرشاد
 لەسەر مورید هەس نەسبەت بە مورشید
 ئەسبابی عیلمی مەخلوق سییانە^(۲)
 ئەو بە نەسبەت عاممەیی خەلقىیە

۱- ئیمامی: ناوی نعمان کوری ثابت، لەشاری کووفە سالی ۸۰ کۆچی لەدایک
 بوو، لە ۱۵۰ کۆچی لەبەغدا وەفاتی کردوو.

شافیعی: ناوی محمد کوری ئیدریس، لەشاری غەزە سالی ۱۵۰ کۆچی لەدایک
 بوو، سالی ۲۰۴ کۆچی لەمیسر وەفاتی کردوو.

۲- سە شتەکان بریتین لە:

ا/ پینچ هیژە هەستکارەکه [لامسە - شامە - سامعە - ذائقة - باصرە] .

ب/ خەبەری پیغەمبەران.

ج/ عەقل بەهەموو جوورەکانیەو: [بدیهیات... عیلمی استدلالی] .

دوم شافعی قسه شمی نسب	امام اعظم اقل سرمدی
عالم علم او بود سنه ز	با کاشی حدیث سید ^{صالحه} نور
چهارم احمد بن محمد حنبله	سیدین مالک فضل اکلمه
تقی زبور لای او آن جو که	چونکه مذہب آن مدون بود که
مجتهد زورن همو بر استر	ارنه که سید البشر
تقی غیر او آن رحمة	ارچهر اختلاف است رحمة
کل عنین سخن بک سطلن	طریقه کل بنما حون
نایب تاج بوشج ارشاد	و ک مجتهدی فی ہر اجہد
کہ سر زید ہنس نبی ہر شد	چی بو مجتہد ہنس بر نقلہ
اسباعیم مخلوق سیدانہ	ارچہر امر حق و مؤکبانہ
اوه پیر نبی عامہ . خلقیہ	لیکن زور نہ بیچ شبہہ

تصویر

(۱) ئیلزامی غهیری پی ناتوانی	((خصوصا)) ئیلهام مهروهک ووجدانی
بده به حه دیس [الهمنی] دل ^(۲)	ئهگه نه، عیلمی پی دهوی حاسیل
جامی "استفتت عن قلبك" بوین ^(۳)	(قلب المؤمن عرش الله) بخوین
((خذ طریقهم اذ فيه شفا)) ^(۴)	حوججه ته له لای ئه سحابی سه فا
من عليه جناب ذي المن [ولا سيما طريقة من
بأدب الشرع فيه دابوا))	((بأنهم قد تادبوا
لمن طاب من طيبه طابه)) ^(۵)	((دابهم للشيخ داب الصحابة
((وراء كل مسلم بخاري)) ^(۶)	ته به عه میشکات میسباحی باری
سه رکاری عالی شاهی نه قشبه ند	ئوهیسی به نه قش بی نه قشی په یوه ند
افاض علی المؤمنین بره)) ^(۷)	((قدس الله تعالى سره
ئه حلاو ئه جمهل و ئه جهللو ئه جل ^(۸)	ته ریقی ئه نفهس ئه قدسهس و ئه علا

- ۱- ئیلهام: که وتنه دل. واته ئه م جوړه زانینه جوړیکی تایبه تی یه، ناتوانی وهک هویه کانی تر خه لکیان پی رازی بکهیت.
- ۲- ناماژه به حه دیسی: (الهمنی ربی).
- ۳- قلب: ئه مهش ناماژه یه به حه دیسی: ((قلب المؤمن عرش الرحمن) مهروهها (استفتت قلبك)).
- ۴- حوججه ته: به لگه یه.
- ۵- طابه: مه دینه ی مونه ووه ره.
- ۶- ته به عه: دواکه وتوو. میشکاتی باری: تاقیکی وا که چرایه کی خوای تیا یه، چرایه که دواکه وتوو ئه هلی حه دیسی موسلم و بوخارین.
- ۷- واته زاتیکه پایه ی وهک وهیسی قهره نی یه، که نه خشی ئه و بی نه خشی یه، ئه وهش بوته نه خشی بو ی و به شاهی نه قشبه ند ناسراوه.
- ۸- ته ریقی: واته ته ریقی شاهی نه قشبه ند. وشه کانی تر هه موویان له وه سفی ته ریقی ته که دا فهرموونی.

خصوصاً الحیام ہر کوئی جہ اپنے
 اگر نہ حکم ہے دوی حاصل
 قلب اللہ من عرشہ سبحون
 حجہ لہ لای اصحاب صفا
 ولا سیماطریقہ من
 بانہم قد تادوا
 دابیرہ للشیخ دار الصحاب
 تبعہ شکرہ سبحان باری
 اویس نقشب نقشب سوبہ
 قدس اللہ من سہ
 طریق النفس اتہ س با عل

الزام خیری ہے ناتوا نے
 بدہ سجدت الہمی دل
 جام استغفرت عنہ قلبہ بون
 خذ طریقہم اذ فیہ سفا
 من علیہ جناب ذکرت
 بادب الشرح فیہ دابوا
 لہ طاریہ طیبہ طابہ
 وماوکل من بخاری
 سرکار کاش نقشب
 افاض علی المؤمنین
 اعلیٰ واجد خبر اعلیٰ

بجانبہ

تخلتوا

عطفہ علیہ لکن

بجانبہ

ئه نفه ع و ئه رفه ع ئه فزه ل و ئه قه ربه	ئه طه هه رو ئه نوهر ئه طیه ب و ئه نسه ب
ابن حجر به رد ده دا پیته دا ^(۱)	مه کتووبات نه گری ئه ر له گویتته دا
چونکه نیسه به ت و حالی سیددیقه ^(۲)	بوچ ئه م ته ریه هه س به م ته ریه
((افضل النسب افضل الأحوال))	نیسه به ت و حاله ت ((افضل الأمثال))
((في الفيض العام من خير الأنام))	ئه رچی شه ریکی ئه سحابی کیرام
کلهم مرید)) خه لیه ی ئه ووه ل	(لكن في الفيض الخاص المحول
علی کلهم له اتباع))	((وهو ظاهراً باطناً مطاع
ومن نوره كل ملتمس))	((ومن ناره كل مقتبس
هه ریه ک له جئی خوی [كل من الوصفين)) ^(۳)	ته سدیق به رزه خه (بين الطرفين)
له شوهو دی شه رع شه ریفدا غه رقه ^(۴)	روتبه ی فارووقی مائیل به فه رقه
روتبه ی سیددیقین شوهه دا بیه	ئه گه ر ده بینی ((بعد النبیین))

۱- مه کتووبات: ناوی کتیبیکه که ئیمامی ره بیانی له مه دحی ریباری نه قشبه ندییا دای ناوه. ابن حجر: زاناییکی گه وره ی ئیسلامه که پشتگیری ئه و کتیبه ی کردووه و ئی رازی بووه.

۲- واته هوی چاکی ئه م ته ریه ته ئه وه یه که ئه مه ته ریه ته ئه بو به کری سدیقه.

۳- به رزه خ: شوینی نیوان به هه شت و دۆزه خ. واته ئه بو به کر به رزه خ بوو بو نوری نوبووه ت و نووری ویلیه ت.

۴- واته که حه زه ته ی عومه ر بوو به خه لیه جیاوازی په یدا بوو له نیوان ئه و دوو نووره دا ئه و زۆرتر گرنگی ئه دا به حوکمی زاهیری شه ریه ت.

انفع ارفع افضل اقرب	اظهر النور اظيب النسب
ابن حجر برد دوا پت ا	مکتوبات نگری ارله کوی پت ا
چونکه نسبت و حال صد لیه	بوج لام طریقہ محسن م طریقہ
افضل النیب افضل الاعوال	نسبت خالت افضل الاث ل
في الفيض العام ضم خير الانام	ارچه شریکین اصحاب کرام
کلمه سید خلیفه اول	لکن فی الفيض اسخاص المحم ل
على کلمه له ایتاخ	وهو باطن مطا ح
ومنه نوره کل تمس	ومنه ناره کل تمس
هریکه له عی خوبی کلمه الوصفین	تصه ش برزخه باطن لطیفین
له شعور شرع شریفه اخره	رشته فاروقی نایر بفرقه
رشته صدیقین شهدا بیان	اگر دینی بعد از نبین

مکتوبات

- مودده‌ی سنی‌یه‌میچ تانه‌کسهری چوو
 نمجار نواندی که‌منی گوشه‌ی عه‌ین
 چون له‌چاره‌مدا جئی گرت خۆر دوستوو
 ویلایه‌ت په‌رده‌ی نه‌کرد ریعایه‌ت
 زاهیر بوو ته‌ریق سیددیقی وه‌ک خۆی
 سیلسیله‌ی ریجال نه‌م شیمه‌ی پا‌که
 قه‌ف قه‌ف مات وه‌ک پم تاشیری هیندی
 هه‌رکه‌س خه‌سته‌ی زه‌هر گه‌سته‌ی هه‌وابوو
 له‌فه‌یزی قه‌دیم لوتفی په‌ببانی
 خه‌بیس له‌ته‌یبب به‌و کریا ته‌میز
 موحتاج به‌ئه‌لفیت نه‌ر نه‌وی عاتی
- ویلایه‌ت هه‌ر به‌رگ نوبوو‌ته‌ی بوو^(۱)
 مه‌رته‌به‌ی سنی‌یه‌م بووبه (ذی النورین)^(۲)
 بئ په‌رده‌ی عالم کرد به‌ده‌ریای نوور^(۳)
 بووه ناو نریا (باب الولایات)
 عالی و پر مه‌غزه بوچی پووچ ده‌که‌ی؟
 لایق به‌گه‌ردن شیریی بئ با‌که
 (قد قد کل لی عندی)^(۴)
 فاروقی تریاک بوئه‌و ده‌وا بوو^(۵)
 بووبه موچه‌ددید بوئ ئه‌لفی سانی^(۶)
 (قدس الله سره‌ العزیز)
 نه‌ر عه‌شه‌راتی نه‌گه‌ر میئاتی^(۷)

- ۱- سنی‌یه‌میچ: مه‌به‌ستی خه‌لیفه‌ی سنی‌یه‌م حه‌زره‌تی عوسمانه.
 ۲- واته له‌به‌شیککی تری خه‌لافه‌تی عوسماندا دوو نووری نوبوو‌ته‌ت و ویلایه‌ت ده‌رکه‌وتن.
 ۳- خۆر ده‌ستووور: وه‌ک خۆر. واته له‌سه‌رده‌می ئیمامی علی دا دنیا هه‌موو به‌نووری ویلایه‌ت داگیرا.. حه‌زره‌تی عه‌لی ناوئرا (باب الولایه).
 ۴- شیریی هیندی: مه‌به‌ست ئیمامی په‌بانی‌یه ۹۷۱ - ۱۰۳۴ ک. قد: به‌پراستی. قد:
 دووله‌تی کرد. قد: بالآ. لی: هه‌مه. عندی: لامه واته کاروباری نه‌ینی و پووچی.
 ۵- واته هه‌رکه‌س خه‌سته‌ی ژاری ماری نه‌فسی نه‌هماره بوایه نه‌م بوئی ده‌بوو به‌ده‌رمان و چاکی ده‌کرده‌وه.
 ۶- ئه‌لفی سانی: هه‌زاره‌ی دووه‌م.
 ۷- واته نه‌گه‌ر خۆت به‌گه‌وره بزانی نه‌وه بزانه هه‌ر پایه‌یه‌کت هه‌بئ موحتاجی به‌ مورشید که‌تازه‌که‌روه‌ی هه‌زاره‌ی دووه‌مه.

مہر بی بیچ تا اکثری چو
 ولایت ہر برگ بنوتے بو
 ہجارت نوا ندی کمی کوشہ عین
 مرتبہ سیم بو بندی النورین
 چون نہ جارہا سچی کر خورہ دستور
 بے پردہ عالم کرد ہڈریا بی نور
 ولایت پردہ کمزور غایت
 بیوفہ ناوزیا باب الولات
 طہر بو طریق صستی و کخوی
 عالی پر سفرہ بوجی پوج دکنے
 سلسلہ رجال ام شیعہ پاکہ
 قفقہ کات دکم تا شیری
 ہر خستہ زہر گتہ ہوی بو
 فاروقی زریاک بو اودوا بو
 لہ فیض قدیم لطیف ربانی
 بو بہ مجدد بو الف ثانی
 جناب لہ طیب بو کربا تمیہ
 قدس اللہ سرہ العنہا
 محتاج بہ الفیت ارنوی غایت
 ارضہ اے اگر میا تے

سرنگی دی مراد
 ۵۲

(منبع الأنهار) مه زرهه عی عیباد^(۱)
 غهوس و شاهباز ساحیب جه ناحهین^(۲)
 باره گای جه لال شیخی جه یلانی
 اولاه الاله آلاه آمین^(۳)
 ته مام له خزمهت نه ودا دهوی جه م
 وه کیلی (ذو رای) سائی بی نه وه
 ته سلیم به سه رکار موجه دید دهوی
 چارنی یه ده شی به وته شه بوس که ی
 له نایب غایب نه لبهت خایبیه
 (رضی الله الهادی عنها)^(۴)
 (لمطلعها الف تحیه)^(۵)

نه گه رچی دیجله ی به غدادی ئیرشاد
 مه ئوای نیسه به تهین بن شهینی سیبطهین
 مه رجیعی فوتوح پهیدا و نیهانی
 (الله ارضاه بالرضا المبین
 فیووزات یه کسه ر نه زوره نه رکه م
 لاکین موجه دید نائی بی نه وه
 هه رچی که وتمان جه م بووگه له وی
 له سه ر هه ر شیمه و شیوه یه که هه ی
 چونکه وه کیلی نه وه و نایبیه
 بابیننه سیوره نه م هه ردوو هوما
 شوعله ی نه و نیسه بهت موجه دید یه

۱- مهولهوی دهیه ویته وه لاهی نه وه بداته وه که چون ئیمامی ره بانی بوته مه رجیع
 له کاتیکدا که ده بیته دوا ی گه یلانی به وه کالهت بیته؟ دیجله ی: مه بهستی هه زره تی
 غهوسه.

۲- سبتهین: واته هه سه ن و حوسهین. مه شهووره هه زره تی غهوس له دایکه وه
 نه چیتته وه سه ر حوسهین و له باوکیشه وه ده چیتته وه سه ر هه سه ن.

۳- الاله: نعه واته چاکه کانی خوا.

۴- سیوره: سیبه ر. دووهوماکه: غهوس و ره بانی مه بهسته.

۵- مهولهوی لیره وه دیتته سه ر باسی شیخه که ی خوی که پایه بهرز (شیخ عثمان سراج
 الدین) هه ۱۱۹۵ - ۱۲۸۳ کوچی، ئیستا مه رقه ده که ی له شاروچکه ی ته ویته ی سه ر
 به پاریزگای سلیمانی کوردستانی عیراقه.

عجیب

اگر چه در جلد نبه ادراش و
 منبع الا نحر سر حشر عیب و
 ماوای سببین بی شین سببین
 عونت شهاب از صاحب خا حین
 مرجع فتوح پیدا او مخانی
 بار کای شلیخ جیلانی
 اللهم ارضاه بالرضا لکین
 اولاد الا له الا له اهل
 فیوضات کبیره زوره ارد کم
 نام له خدمت او در دوی جسم
 لکن خجده و نایب او و
 و کل ذورای صاحب او و
 بهرچی که دومان جسم که لوی
 تسلیم به کار محبه و دوی
 که سر بر شیمه شیونیه که هی
 چو که و کل او و نایب
 چارینه دشمنی بولشت گے
 نایب غائب البت خا حیه
 با بیسته سیوره ام بهر همها
 رضی الله له دی عنهما
 شعله اولت محبه و نیه
 لطلعت الف سحیه

هر
 علاه که بود که در حدیث
 بر علیه نایب زکریا
 عبد الله بن علی
 در کتب
 نام و بی نایب آن
 در کتب
 در کتب

لکاظف الحقیق
 بلند بی نفعی خوزه
 و تا اسم زکریا
 در کتب
 در کتب

- سهره یانی کرد بلوور ئەو بلوور^(۱)
 شارەزای سارای ئەتواری ههفته^(۲)
 مه نزلگهی سهر بهرز سهر مه له کووتی^(۳)
 پیی ههردی به قا یا تاخگه کردگ^(۴)
 سیراوی سهر او لاهووتی ماوا^(۵)
 وه سیلهی وثقای فهزیلهی وسوول
 واریسی حائیز حه یای (ذی النورین)
 دل وهدهس ته سلیم وه سفی ره زاوه
 سه رمایه ی ره و اج کالای حه قیقهت
 مِنْهُ اسْتَضَى قَلْبُ التَّقْلِيْنِ
 ئەمانى زه مان ئەوان و ئەمان^(۶)
- بۆ ده فعی زولمهت له نزیک و دور
 تادای له بلوور (أدن) شنه فته
 پیری پاک له گهرد خاکی ناسووتی
 له شه و هه وارگهی فه نا بگردگ
 دل به نه وای به زم جه به رووت ئاوا
 پی له ده ره جه ی ره فیعه ی قبوول
 واسیته ی رینگه ی به ینی عیلم و عه ین
 چاوپریگه ی حوکم ئەمری قه زاوه
 سیراجی وه هه اج شهرع و ته ریه قهت
 [نوره الساری ملا الکونین
 قوتبی زه مان و زه مانى ئەمان

۱- سهره یانی کرد: گه یشته لایان. بلوور ئەو بلوور: جام بۆ جام شیشه بۆ شیشه. واته دهست به دهست.

۲- واته: ئەو نووره دهست به دهست هات تادای له شیشه ی دلی ئەو پیره مان که به پوهانیهت ئاوازی [ادن منی] بیست. ئەو پیره شارەزای هه رحهوت ته وه ره که یه له ته سه ووف دا باوه ((ورع - زهد - صبر - توکل - جوع - عزله - قناعه).

۳- ناسووتی: دنیا یی. گهرد: تۆز. مه له کووتی: جیهانی بالآ.

۴- واته ئەو پیره فه نای به جی هیشتوو له پایه ی به قادا ماوه ته وه. شه و هه وارگه: شوینی حه سانه وه ی شه و. بگردگ: تیپه پر کرد. پیی ههرد: دامینه ی کیو. یا تاخگه کردگ: به مه نزل کرد.

۵- جه به رووت: دهست پویشتن. ئاوا: ئاوه دان. سیراو: تیراو. سهر او.

۶- ئەو زاته گه وره یه قوتبی زه مانه به هو ی ئەو ته ربییه وه که ئەه ی کا ناسایشی ههر دوو جیهانی بۆ په پیره وانی مسوگهر کردوو، هو ی هیمنی و ناسایشی هه میشه یی یان جاچ (جن) چ (انس). ئەمان: هیمنی. ئەوان: جن. ئەمان: ئینس. له نوسخه ی چاپه که نووسراوه: ئەمانى ئەوانى ئەوان و ئەمان.

بود فتحِ ظلمتِ له زینبِ دُور
 تا دای که بلورِ اَدَمِ شیشه
 سیرانکِ که کرد خاکِ ناسوت
 نه شو هوا که فن بگردک
 دل بنوای بزمِ حیرتِ آوا
 بچه درجه رفیعهِ قبول
 واسطه ریکه بپنِ علمِ عین
 جاو بر کیم حکم امر قفا و ه
 سراج و تاج شرح طهرت
 نوره السادی کلا الکواکب
 قطبانِ صمانِ امان

سیرانی کرد بلورِ او بلور
 شاد زای ساری احوارِ سینه
 منزلکه سه بر سر ملکوت
 بچه بردجا با تا خله کردک
 سیر و سر او لا هوتی ماوا
 وسپه دقتای ضلله قبول
 وارثِ خائزِ حیاتی ذی النور
 دل دستِ سلیم و صفِ ضاوه
 سرمایه رواج کالای حقیقت
 من استغنی قلب الفلین
 امان زمان اوان امان

مایه نیت و نفع
 مایه نیت و نفع

- دائیم پووبه پرووی نیشان بی گومان
 بی ته لوین له بورج ته مکن دا مه کین
 ناخرهات به زیکر ئەم بوزورگانه
 (حمداً له) به و یاد ده پوت به ئەمین
 (دار العمل) ه نه شنه ی ئوله وی
 نه و به ی ئەو پووی نه و به ی ئەمیچ تی
 -یه کیکیان به عسی نه بی خومان بوو
 خوروجی مه هدی له وه لدی حه سه ن
 حه زه تی عیسا هم ده ییته خوار
 (اظهاراً لذا) بو خه واس و عام
 ئه ر به عده ز چه ندی لیان بوو تاقی
- تیر ئەندەر که مان پیری ما عوسمان^(۱)
 (روح الله روحه آمین)^(۲)
 نیشانه ی حوسنی خاتیمه مانه
 یهومی ناخریچ ئەسلی پینجه مین^(۳)
 (دار الجزا) یه نه شنه ی ئوخره وی
 عه لاماتی هه ن ده شی یه ک یه ک بی
 ناخیر پیغه مبه ر ناخیر زه مان بوو
 سه رزه مین ده کا پر عه دل و مه ئمه ن
 چون تابعه بو سه ییدی موختار
 (قد یقتدی والمهدی امام)^(۴)
 تابعه و هه رشه ر خومانه باقی

- ۱- تیر ئەندەر که مانی: ته عبیریکی فارسی یه واته تیری له که وان دایه مه به ست
 ئاماده یی یه تی. واته: پیره که م که هه میشه تیری ئاماده ی خسته که وان ه وه
 پووبه پرووی نیشانه یه تی که دلی موریدانیه تی، ناوی عثمانه و ده یه وی دلی
 موریده کانی پاک بکاته وه.
- ۲- بی ته لوین: به یه ک پهنگی و نه گوپان. مه کین: دامه زراوه. واته: به یه ک پهنگی
 له قه لای به خته وه ری دا دامه زراوه.
- ۳- سوپاس بوخوا به یادی ئەو زاتانه وه ترسی پوژی دوا یی به ئەمینی
 به سه رماندا ده روات.
- ۴- اظهاراً لذا: واته کاتیک که عیسا دیته خوار، چونکه تابعی دینی محمده
 له بهر ئەوه نوێژ له دوا ی مه هدی یه وه ده کات.
- ۵- ئه ر به عده ز: دوا ی ئەوه. تاقی: به ته حقیق.

دائم روبروی نشان بے کمان
 تیر اندر کمان پیر ما عنک
 بے تموتی کہ رُج مکین داکین
 مَرَوَّحَ اللّٰهُ مَرُوَّحًا مَہِیْن
 آخریات بذکر ام بزرگانہ
 نَفْثُ حَسَنِ خَاتَمَ نَانَه

تمہا سے جو یہ درویش بہ زمین

دارالعلم نشاہ اولوئی
 پیدم از خیرہ اصل چھایت
 دار کسجرا یہ نَفْثُ اخروی
 نوٹہ او روپے نوٹہ اصیج
 علامتہ ہن یک دیشے بے

لیکین بعث نبی خومان بو
 آخر پیغمبر آخر زمان بو

خروج عہدی کہ دلہ حسن
 سر زمین دکا پر عدل مائیں
 حضرت عیسیٰ ہم ذبیحہ خوار
 جون تابعہ بوسیہ حصار

اظہاراً لینا ابو خوارص عام
 قد یقصدی و لہدی تام

اربعہ از چندی لے یاک بو تاتے
 تابعہ ہر شرع خومانہ باتے

بنا بر تقیم

- بينا بهر ته قديم فازيل له مه نزول
 "مامكن" له لای ئەهالی كه مال
 خورجی ده ججال مه سیحی ئەعوور
 -یه ئجوج و مه ئجوج هم (دابة الارض)
 له مه غریبه وه هه لاتنی خۆر
 یهك له لای مه غریب له لای مه شریق یهك
 ئاری له یه من هم ده بیته دهر
 عه لامات زۆرن قسه ی لی ناکه یین
 كه مردین دیتر نامینئ مه جال
 مردگ باز رووحی پییا دیته وه
 به د راکشیاگه وهك ده فنی ده که ی
 باری یاریدهر غهیری توی نییه
 (ما فی قلبکم وما فی فیکم)
- عیسا ئیمام بی جه معیکه مه قبول^(۱)
 یه قین چاکتره ئیعمال له ئیهمال
 تیت به دنیا دا به سواریی کهر
 دوخان تی دنیا ده گری توول و عهرز
 سی خوسوف دهن بابت بی خه بهر
 یهك له جزیره ی عه ره بدا بی شهك
 خه لقی ده پیچئ بو ته رهف مه حشه^(۲)
 به یان ئەحوال به رزه خ بیته به یین^(۳)
 نه وبه ی مونکه رو نه کیره و سوئال
 (کما فی الدنيا) وا ده ویته وه^(۴)
 چاک تیته سه رچۆک زه ریف له سه رخوی^(۵)
 ده لئین ره بیت کیس؟ دینی تو چی یه؟^(۶)
 (فی هذا الرجل المبعوث فیکم))

۱- واته به پیی عاده تی که ده بیئ فاضل پیش مفضول بکه وی عیسا ده بیته
 ئیمام، چونکه ئەو پیغه مبه ربووه گه وره تره. جه معیکه: واته کو کردنه وه ی
 هه ردو پایه ته که یه.

۲- ئاری: ئاگریک.

۳- به رزه خ: نیوانی دنیا و قیامه ت.

۴- مردگ: مردوو. باز: دووباره. ده ویته وه: ده بیته وه.

۵- به د: خراب. راکشیاگه: راکشاوه.

۶- باری: خوا. واته: ئەهی خوا ی گه وره له و کاته دا کی هه یه بیجگه له تو
 که فریامان بکه ویت.

بنا بر تقدیم فاضل له مفضل له
 ما آمنن له لای امان له کمال
 خردج دجال سج اهور
 یا جوج ماجوج هم دابته الارض
 له مغربوه هلاکین خور
 لای له لای شرق له لای مغرب کی
 آری له یمن هم و بیته در
 علامات زورن قصه لای کین
 که سرورین و پیر نامی مجال
 سرورک باز روحی پیدا آیتوه
 بدر اکتسا که وک و نفی که
 خدایه باری یاری در خیر تو
 مانع قلم و مانع قلم
 ز فرزند ز فرزند

عیسی امام بی جمعیکه مقبول
 یقین جا کتره اعمال له امان
 نبت بدینا و ابوباری کره
 دغان ته و نسا ذکر می طول عرض
 سه خونک بن با پت به خبر
 یک له جزیره عربده ای شک
 خلقی دومی بو طرف محشر
 بیان احوال رزخ حقیقه هین
 نوبه نکره نکره سوال
 کما فی الدن و ادد
 چاک بره سرچونک طرف له سرخوی
 دلین بت کین دین یوحیه
 ز بلال الرجل المبعوث فیکم

در اینجا نیز به غیب
 در اینجا نیز به غیب
 در اینجا نیز به غیب
 در اینجا نیز به غیب

حوسنی خاتیمه مه جهووله بگری
 ته ماشای (کما تموتون) بکهی
 وهک سوئال ته عزیزب فیرقهی کافرین
 ته نعیمی موتیع له گوردادا دهوی
 ته عزیزب و ته نعیم له حهق لامه ده
 له لای ئه هلی حهق پاسه تاقی یه
 وابزان ئه سهح خه بهری داوی
 قول له ئه مری پوچ هه ل نه که ی بی بهس
 ئه ر له ئه دیله ی سه معی گوئی بکهی
 ئه شرات و ئومور به رزه خی سابیق
 ئیمکانیان شکی تیدا نه ماگه
 سه له ف باوه ریان بووگه به هه موو
 ئه ر ئوموری یه وم ناخیر ده که ی یاد

واوه یلا له حال هاها لانه دری^(۱)
 ده لئی چلوئن بووی وا جاووده ده ی^(۲)
 ته عزیزبی به عزئی عاسی موئمنین
 گشت حه قن ئیمان (بالغیب) ی ته وی
 پیکه وه له سه ر پوچ و جه سه ده
 پوچ به عده ز مه وتی به دن باقی یه
 وهک عه جبی زه نه ب فه نای بوئاوی^(۳)
 ((قل الروح من امر ربي)) بهس^(۴)
 له قی ده لیلان هه موو ده که ی په ی
 واقیعاتی یه وم ناخیری لاحیق
 به وقوع سادیق خه بهری داگه
 ((فلنقتدین نحن بهم))
 ((رم تفصیلها فمنها المعاد))

- ۱- واته: مادام ئاخیر خیری کهس مه علووم نییه چاک وایه بوخوت بگریت، ئه گه ر که سیک وه لامی به هاها ولا ادری بیئت واته بلئی نازانم، ئه وه هاوار بوئی، چونکه توشی سزا ده بی.
- ۲- ته ماشای.. ناماژه یه به حه دیسی پیغه مبه ر که فه رموویه تی: (کما تحیون تموتون وکما تموتون تبعثون)
- ۳- عجبی زه نه ب: سه ری کلینچکه له ئاخیر زنجیره ی برپه ری پشت و امه شهووره ئه مه نارزیت و ده مینیتته وه.
- ۴- قول: قاچ واته: نه که ی وابزانی گیان بریتی یه له خوین یان شتی تر باشت وایه بلئی گیان و حه قیقته تی هه رخوا ئه ی زانیت.

حَسَنَةً جَهَنَّمَ كَبْرِي
 تَأْتِي كَأَنَّكَ كَيْ
 وَكَرَسَل تَعْدِي قَوْمِ كَأَوْفِي
 تَغِيْمِ نَطِيْعٍ لَمْ كُوْرُوا دَوِي
 تَعْبِي تَغِيْمِ لَمْ حَمَلٌ لَمْ مَدَه
 كَلَامِي اَهْلِي عَمْرٍ اَسْمَاءِيَه
 وَابْرَانِ اصْحَحْ خَبْرِي دَاوِي
 قَلْبِي اَمْرِي رُوْحِي اَهْلِي بِي بَس
 اَرَلَمْ اَوَّلُهُ سَمْعِي كُوِي كَع
 اَشْرَاهُ اَسُوْرِي رِزْخَانِي
 اِسْكَانِي اَنْ شَكِي بَدَا اَمَّا كَه
 سَلَفِي اَقْرَبِي اَنْ تُوِي كَه بِي بِي
 اَرَا اَسُوْرِي اَمْرِي اَخْرَجِي كِي يَا

این بیت از کتب معتبره است
 این بیت از کتب معتبره است
 این بیت از کتب معتبره است

وَ اَوَّلِيَا لَمْ خَالِيَا كَمَا لَمْ اَوْرِي
 دَلِيْلِي خَلُوْنِي نُوِي وَاِحْوَاوِي
 تَعْبِي لِي عَصِي نُوْمِي
 كَلْبِي حَقِي اِيْمَانِي لِي نُوِي
 يَكُوِي لَمْ سِرُّ رُوْحِي حَبَدَه
 رُوْحِي تَعْبِي اَرْزَمُوْتِي بِي اَبِيَه
 وَ كَعْبِي نَبِي اِيْمَانِي بُوِي
 قَلْبِي رُوْحِي مِنْ اَمْرِي بَس
 لَقِي دَلِيْلَانِي بِي دَكِي بِي
 وَ اَقْعَابِي نُوْمِي اَخْرِي لَاجِي
 بُوْرُوْعِي صَادِقِي خَبْرِي وَا كَه
 فَلْيَقْدِي بِي اَخْرِي بِي
 مَرْمُ قَضِي اَفِي اَلْعَا

این بیت از کتب معتبره است
 این بیت از کتب معتبره است

- موراد نەمەعاد پوۋحانى يەيە
ئىجادى ئەجزاى ئەسلى يەي ئەجسام
ياخەير لەدواي تەفەپوقيان
جەمعى دووبارەو بەھەم ضەم كردن
وہا شەرعو عورف ئەگەر ھەلکەون
زەيد نەر ئىمسالىچ زەيد نىيە چى يە؟
تەشەخوسىكى جگىچ دەوينن
شيعەيى وتى خۇ يەقىنى يە
بەدەنى ترە (خالق العباد)
وتم: لاشەي كىس بۇلاي نەجەف چوو
(منها المجازة) حىساب و كىتاب
- بەل موراد مەعاد جىسمانى يەيە^(۱)
دووبارە ((بعد الافنا و الأعدام))
پەريشانى يان تەمەزوقى يان
وہك ئەووەل ئەپواح پىدا ئاوردن^(۲)
پىياندا بلىن ئەمانە ئەون^(۳)
گشت كەس دەزانى پارىنە نىيە^(۴)
حەقى پارىچى ھەر لى دەسينن
لەلامان مەعاد جىسمانى نى يە
دەيكاتەوہ وەك ئەووەل جار ئىجاد
بەو بۇي خۇشەوہ؟ خۇشى مەبھوت بوو^(۵)
نەر دەكەي تەلەب حىكمەتى حىساب

۱- واتە مەبەست لەمەعاد گەرانەوہى پۇحانى نىيە، بەلكو مەعاد جىسمانى يە.

۲- بەھەم ضەم كرد: خستنه پال يەك.

۳- واتە ئىنسانىكى وا پەيدا ئەبىتەوہ كەبەشەرعو عورف بلىن ئەمە فلان كەسە كە
لەدنيدا بووہ. ھەلكەون پىياندا: لووتيان بتەقى بەلووتيانەوہ.

۴- ئىمسالىچ: ئەمسالىش. جگىچ: جىاش. دەوينن: دەبينن. پارىچى: پارىشى.
مەولەۋى لىرەوہ وەلامى رەخنەي ئەو كەسانە ئەداتەوہ كەدەلىن ئەوہى كەدروست
دەكرىتە وە ھەمان كەس نىيە لەوہلام دا دەلى: تۆ ئەگەر سالى پار قەرزىكت دابى
بەيەكىك و ئەمسال داواي بەكەيتەوہ كارىكى رەوايە، ھەرچەند ئەو پىاوە
گۇرپانىشى بەسەردا ھاتووە، واتە گۇرپانى لەش نابىتە ھۆي گۇرپانى شەخس.
پارىنە: گۆيرەكە.

۵- شيعە پىيان وايە مەعاد جىسمانى نىيە بەلكو وىنەي لەشە پىشووہ كە دروست
دەكاتەوہ، جاكە وابىت چ پىويست مردوو بەبۇنى غەترەوہ بىرىت بۇ نەجەف؟
مەبھوت: بى دەنگ.

مراونہ سعاد روضہ نیشہ نیہ
بل براد سعاد جسمانیہ نیہ

اچھا و اجرائی اصدیہ رجب م
دوبارہ نبی اللہ فنا والا علم

یا خیر لہ و وائی تفریق ان
پریشیاں تفریق ان

جمع دوبارہ بہم ضم کردن
و کاتر شرح عرف اگر ہلکون

زیدار این بیچ زیدنیہ چہ
پیاندا بلین امانہ اون

کشت کس زانی پارنہ نیہ
زیدار این بیچ زیدنیہ چہ

تختیہ چکچ دو پن
حق پارچی ہرے دستین

شعبہ و تے خو یقینیہ
کہ لاناں سعاد جسمانیہ

بہ نے ترہ خالیق العباد
دیکھتے و کراڈل عاڑ اچھا

و تم لہ نشہ کس بولای کتب جو
بولوبوی خوشہ خوشی شہوت بود

سہا لہا زات حجاب کتاب
ارد کے لطیف حکایت حساب

صفت

فهزلی مۆتته قین فه زیحه ی عوصات^(۱)
 بۆ ته ئه سسوف و چه سره تی ئه مان
 لایغرب عنه مثقال ذرة]
 جارئ نه و به تی صیراته بیزان
 (احد من السيف ادق من الشعر)
 نمونه ی ریگه ی شه رع ی ئه نوهره
 وابهم دا ده پۆی به ودا یچ واده پۆی^(۲)
 مومکینه (بالذات) قودره ت له ماله^(۳)
 چاکان و پاکان په کیان ناکه وئ
 ته ناف بازی چاک ریگه ی چه ق ئه ون
 تا ناخر ده پۆن شادو موسته ریح

تا بزانن گشت ئه هلی عه ره صات
 ته تمیم بئ له بۆ مه سه پره ی ئه وان
 وه رنه [عالم الأشيا بالمره
] ومنها الصراط وكذا الميزان]
 جیسریکه به سه ر دۆزه خدا تاسه ر
 بۆ ته مامی خه لق یه كسه ر مه عبه ره
 توولی پئ نه ده یین دیتر گفنگۆی
 گوزه ر به عاده ت ئه رچی مه حاله
 ناخر بۆ ته عزیب نا پاکان ده وئ
 ته ناف باز ئیسته كه س بۆچ ناکه ون
 (فمنهم كالبرق ومنهم كالريح)

۱- ئه هلی عه ره صات: خه لکی ده شتی مه حشه ر. عوصات: تا وانباران.

۲- به ودا یچ: به وئشدا.

۳- واته: ئه گه رچی په رینه وه به سه ر پر دیکی وادا به عاده ت مه حاله، به لام خۆی
 له خۆی دا مومکینه و توانای خوا هه ر له جئ ی خۆیه تی.

تأثران گشت اهل عرصات
فضل شقیق فصیح عبات

تیمیم که بوسه او ان
بویاقف حسرت امان

دوره عالم الاشیا با لره
لا یغریب عنه مثقال ذره

و صیبا الصراط و کذا الیزان
جاری نوبت صراطه پیران

جبه کله و سر زخارا ناسر
احد سبک کفایت من شعر

بویاقمی خلق کسیر تعبیه
نمونه ریکه شرح آ لوره

لمولے پی ندین دیر کفکونی
وا بجا درومی بود ایچ وادری

که ز بعاتت ارچه صحانه
مکنه بالذات قدرت له مانه

اخر بو تعبیب ناپاکان دوی
چاکان پاکان پیکان ناکوی

طن زبان است که برنج ناکون
طن زبان چاکر ریکه حق اون

فینهم کاکورق و صیمم کاکورج
تا آخر درون شاندر سترج

الله

اما المیزان فله لسان

يعرف به مقدار الأعمال

فلا تبحث عن كفيته

وقيل يوزن صحف العمل

حه سونات به جيسم پاك و نوورانی

(وعلى هذا بلا قيل و قال)

سوئال له حيكمةت بكه ی بۆ جواب

وايان فەرمووگه میزانی عوقبا

دهرۆت له وهختی كیشانهی كردار

(منها سؤال الرب المهيمن

یه کئ تریچ ههوز مه دحی عهرزو توول

وكفتان وله ساقان

فوض امره الى ذي الجلال

على ما يريد صدقن به

به و لدی قول قد يجعل))

سه بیئات به جيسم به دو زولمانی

مه دفوعه شو بهه ی ئه هلی ئیعتیزال^(۱)

(حساب الحكمة كما في الحساب)^(۲)

عه كسه به نیسبهت ته رازووی دنیا^(۳)

لا ی سهنگی بۆ ژوور لای سه بوك بۆ خوار

حين ما يدني عبده المؤمن

ته له ب كه له قهول هه زره تی په سوول

۱- ئه هلی ئیعتیزال: واته گرۆی "معتزله" كه وتوو یانه كرده وه كه لكی وه زن و

كیشانهی پێوه نییه.

۲- واته: ئه گه ر پیرسیت حيكمةت له م كیشانه چیه؟ ئه ئین: هه مان حيكمةته

له باسی حيساب و كیتابدا باسمان كرد.

۳- زانایان ده ئین: ئه م ته رازووه به پێچه وانه ی ته رازووی دنیا یه.

أَمَّا الْبُرْءَانُ فَلَهُ لِيَانٌ

تَعْرِفُهُ بِمُطَادُ كَلَامِ عَمَالٍ

فَلَا تُبَحِّثُ عَنْ كَيْفِيَّتِهِ

وَقَبْلِ بَعْدَ صَحْحِ الْعَمَلِ

حَسَنَاتِ حَيْثُ بِرُكْ نُورَانِ

وَعَلَىٰ هَذَا بِمَا قَبْلُ قَالُ

سُؤَالَ لَمْ يَكُنْ كَمَا بُو جَوَابِ

وَأَيَّانَ وَرَسُو كَمَا مِيزَانِ عَقْبِ

وَرَسُو كَمَا رُو خْتِي كَمَا كَرْدَارِ

سَهَابِ سُؤَالَ الرَّبِّ لَمْ يَهِينِ

كَمَا تَرَجُّحِ حَوْضِ مَدْحِ عَرْضِ طُولِ

وَكُنَّانِ فَ لَهُ سَائِقَانِ

فَوَضَّحَ مَرَّةً إِلَىٰ كُنَّ الْجَدَالِ

عَلَىٰ أَوْ بَدَّ صِدْقَانِ بِهِ

بِهِ فَلَمَّا قَوْلِ فَلَمَّا جَبَلِ

سَيَّاتِ بِجِسْمِ بَدَّ وَفَلَّانِ

مَدْفُوعَهُ شَبَّهَ أَهْلَ ارْتِعَالِ

حَسَبِ كَمَا كَمَا كَمَا حَسَابِ

عَلَىٰ سَبَبِ رَسَبِ تَرَارُزِي دِيَانِ

لَا يَسْتَكْبِرُ بُو نُورِ لَا يَسْتَكْبِرُ خَوَارِ

حَابِ نَابِدُ فِي عِبَادَةِ كَمَا كَمَا

طَلَبُ كَمَا قَوْلِ حَزْبِ رَسُولِ

Handwritten marginal notes in Persian script, including phrases like 'و کلماتی که در این کتاب آمده است' and 'در این کتاب آمده است'.

Handwritten note at the bottom left: 'مدا از قلم...'.

[ومن تلکم الجنة والنار]

مهخلووقن ئەلئان خوۆت مهکه نادان

هیچ مهبه وهتەنگ تیری کهسهوه

نهسیکی سهریچ هیچ نییه دیار

-حهق واته دهسی هیچ لی نهدری

بهههشت و دۆزهخ ههروهک ئەهلیمان

(منها الشفاعة وتستبان)

من الأنبياء من المؤمنین

لهوسه وهختی سهخت ههشرو داروگیر

-ئهنبیای عیزام پیش و پهس یهکسهه

-ههه زهلههیه و وهلههیه وهی وهی

ئهو لهبو ئەپراپ ئەم لهبو فوججار

وهبی زهروورهت لهزاهیر لادان

(اعدت) قهئخان وابه دهسهوه^(۱)

لهبو تهعینی جئی جهننهت و نار

تهسلیم بهحهزهت عیلمی ههق کری

[باقیتان ولا تفنیان]

لمن اذن له الرحمان

رزقنا الله منها اجمعین

پیر وهسه مندال مندال دهوی پیر^(۲)کهس بوی دهس نادا پی بنیته ئهوبه^(۳)

نهفسی نهفسی یه ههکهسی بوخوی

۱- تیری کهسهوه: واته رهخنهی ئهو کهسانهی که دهلین: بهههشت و جهههننه

لهمه دوا دروست دهکرین، بهلام نایهتی: [اعدت للمتقین] و نایهتی (اعدت

للكافرين) بهلگهه لهسهه ئهوه که ئیستا نامادهن.

۲- وهسه: وهک ئهوهیه. دهوی: دهبیئت. لهسهه وهخت: لهوکاته دا. دارو گیر:

بگهه بهرده.

۳- پیش و پهس: بهرو دوا.

وَمِنْ نِعْمَةِ رَبِّكَ الَّتِي لَا تُحِصَىٰ ۚ اذْ لَبَّوْا اَبْرَارًا اُمُّ لَبُو فُخَارٍ

مخلوقن الان خوت مکه نادان و بے ضرورت له ظاہر لا دان

مَسْجِدًا مَّسْبُورًا وَتِلْكَ بَيْتَ كَثُورٍ اَعْدَدْتَ قُلُوبِنَا وَاَبَدَسُوهُ

تسا صرح مسج نیه دیار لبوتین چی خت و نار

تَحْرُوقًا وَاِنَّهٗ لَیْسَ بِمَسْجِدٍ لَّی نَدْرُی تَدْمِخْتُمْ بِعِلْمِ عَمْرٍو

بافشان و لا نقیان بافتن روزخ بروک ایلان

مِنَ الشَّافِئِ وَتَبَّانِ لَمِنَ اَذِنَ لَهُ الرَّحْمٰنُ

میں لایبا میں المؤمنین کور و خت سخت خشر وارد کیر

وَرَفَعْنَا لَهٗ مِنَّا اَجْمَعِينَ کَلْبًا وَاَنْتَ اَبْرَارٌ

پروته من ال نال دوی پر کون و سن دایه بنیه روبره

نَفْسٍ بِرُحْمٰی رَبِّهِ یُخَوِّیْ نَفْسِیْ بِرُحْمٰی رَبِّیْ

میں لایبا میں المؤمنین کور و خت سخت خشر وارد کیر

نفسی به رحمتی ربی

((سەر ئەندەر سوچود دل ئەندەر شوھود))

اشفع تشفع سل تعط یرفع))

ئەوھەر (امتی امتی) دەلی

مؤمنین و کافر تەمام خاس و عام

تەخفیفی سەختی ئەوپۆژو تەھویل

بۆ زیادى و پەفە دەرجەھى جەننات

مەقامى مەحمود ئەعزەم یانى وا

ئەذانی ئیزن شەفاعەت دەدری^(۱)

وکل شیخ لشیعته))

(ھاکذا) تەسدىق واجیبە تەحقیق

نۆگەھى پەحمەتى حەق تەعالایى^(۲)

تاساحیب روتبەھى مەقامى مەحمود

(یسمع ارفع راسک قل تسمع

دیته ئەو دیار چلۆن خۆر هەلی

[یشفع یشفع فی کل الأنام]

بۆکافر بۆ فەسل قەزابە تەعجیل

بۆ مؤمنین لەبۆ پەفە سەییئات

پەحمەت بۆ ھەموو عالەم یانى وا

لەو دوا جەھو مورەخخەس دەکری

(کل نبی لأمته

برا بۆبرا سەدیق بۆ سەدیق

وہختى دەست پریا لەھەموو لایى

۱- ئەذانی: بانگ ئەدری.

۲- نۆگەھى: نۆبەھى.

نامہ بیستہ تمام محمود و سراندر سجود دل اندر شجر و
 بسبح ارفع راسک فل تسبح اشفع تسفع سل تعط برفع
 دینہ او دیا رچون خور ہے او ہر اتنی اتنی د ہے
 بسفع بسفع فی کل لانا م مؤمن کا فرمتا م خاص عام
 بوکا و بوفصل قبا بہ تعجل تخفیف سختی اور روز و تہو ملی
 بوستہ من بو عفو سیات بو زیاری رنغ در جہ حیات
 رحمہ بو ہمو عالم یانی و ا سقام محمود اعظمیانی و ا
 لودوا جلو مرضی و زری اذان اذان شفاعت و زری
 کل نیج لا منیہ و کل شیخ لشبعیہ
 برا بو برا صدیق بو صدیق بکذا تقدیر و ارجہ تحقیق
 و حتی دسین یا لہ ہمو لایے نوکہ جہت حق تعالیٰ ہے

بۆ که بیره وهك سه غیره مهقبوول
 ده پۆنه بهههشت (فنع المآب)
 جومهوور ده فهرموون (فی النار) خالیده^(۱)
 خالید (فی الجنة) و پوتبهی ره فیعه
 یاعه فوو بکری و به جهننهت بیری^(۲)
 مهوید بی بۆ فهیز سووری و مهعنهوی
 (فنع المولی رب العالمین)^(۳)
 گه وره عه فوکا هیچ نه دا عه زاب
 بابی ته و به یچ بی [لمن؟ من یشا]
 ههروه کو کاسب گونای سه غیره^(۴)
 یاخیر داخل وی به کو فرو حیرمان

ره جاو شه فاعهت چه زره تی ره سوول
 - زور کهس هه ن وه بی حیساب و عیقاب
 کافر موبالیغ ئه موعانیده
 موئمین ئه فاسق نه گهر موتیعه
 فاسق کهی؟ ئه وسا عه زاب بدری
 ((واما الأطفال)) ده لیت نه وهوی
 سه حیح بهههشتین تیقلی موشریکین
 مومکینه له سه ره سه غیره عیقاب
 (یغفر دون شرک من ذنب نشا)
 [عندنا] کاسب گونای که بیره
 ناوی به خاریح له وه سفی ئیمان

- ۱- کافر: واته بی ئیمان، چ ئه وانهی هه ولی زوریان داوه بۆ دۆزینه وهی ری ی راست
 چ ئه وانهی سه رکه شن، جیگایان دۆزه خه تا هه تا هه تایه.
- ۲- فاسق کهی؟: واته به نیسه بت فاسق ئه و کاته ئه چیته بهههشته وه که یان به
 گویره ی تاوانه کانی عه زاب بدری یان عه فوو بکریت.
- ۳- منالی کافران هه موویان ده چنه بهههشت، چونکه پیش ته کلیف مردوون.
- ۴- عندنا: لای ئیمه واته ئه هلی سوئنهت و جه ماعهت، به لام لای گروپه کانی تر وانیه.

رجاوشفاعت حضرت رسول
 بد کپڑوک صغیر مقبول
 زور کس بن صوبے جا بقیاب
 درونہ بخت بغم الماب
 کافر باغ ار معا بندہ
 جمہور دفرمون فی النہ خالہ
 شوین فارس اگر مطیعہ
 خالہ فی سجنہ درتہ رفیعہ
 فاسق کے اوٹا عذاب بدری
 یا عفو بدری بخت سیری
 واما اللطفال دلپت نوزی
 سوروی بوفیض صوری مغوی
 صحیح ہشتین فضل شریکین
 بغم المولے رب العالمین
 کورہ عفو کا ہیج مذا عذاب
 کمانہ نہ سہ صغیر حقیاب
 بغیر دون نیرک میر ذب ش
 بابے تو ہیج بے لین منہ بشا
 عندنا کارب کنی کپڑہ
 بروکو کارب کنی صغیرہ
 ناوی شجارج نہ وہیب کان
 یا خیر داخل وی بہ کفر جہان
 نہ ہند

کافر باغ ار معا بندہ
 جمہور دفرمون فی النہ خالہ
 شوین فارس اگر مطیعہ
 خالہ فی سجنہ درتہ رفیعہ
 فاسق کے اوٹا عذاب بدری
 یا عفو بدری بخت سیری
 واما اللطفال دلپت نوزی
 سوروی بوفیض صوری مغوی
 صحیح ہشتین فضل شریکین
 بغم المولے رب العالمین
 کورہ عفو کا ہیج مذا عذاب
 کمانہ نہ سہ صغیر حقیاب
 بغیر دون نیرک میر ذب ش
 بابے تو ہیج بے لین منہ بشا
 عندنا کارب کنی کپڑہ
 بروکو کارب کنی صغیرہ
 ناوی شجارج نہ وہیب کان
 یا خیر داخل وی بہ کفر جہان
 نہ ہند

- له جه هه ننه مدا ناوی موخلله د

- نه سلیکی مه خووف زۆر خه ته رناکه

- بی ئه مه ده لیل شهرعیت بی ده ستگیر

ئه ر (بر) ئه ر (فاجر) فه رق مه که هه موو

(لله) لیباس نه هی له مونکه ر

که چاوت پی که وت مونکه ریکی کرد

به ده س به زوبان یا خو به جه نان

(والله ستار لا تجسسوا

ته فره ی ئه م ته وبه ی واجیبه تاکه ی؟

موحیب و مه حبوب حه قیقی ئه قده س

به ل به مه حزی فه زل موخره جه و موسعه د

گومانم خه تمی به م ته رزه چاکه

له ئه هلی قیبله که س مه که ته کفیر

(صل خلفهم وعلیهم)

ئه مر به مه عرووف زه ریف که له به ر^(۱)

یه کئ ده فعی که له گه وره تاورد

(وهذا الآخر اضعف الايمان)

ولا تأمنوا ولا تیأسوا)

عومری سۆزوو کوا ئه و سۆزووی ده خه ی؟^(۲)

حوببی تایه فه ی ته ووا بیینی هه س^(۳)

۱- الله: واته تو هه ر له به ر په زای خوا به رگی ئه مر به چاکه و نه هی له خراپه له به ر بکه.

۲- سۆزوو: سبه یئی: واته ته وبه دوامه خه تاکه ی نای که ی؟ تو چوزانی تاسبه ی ساغ ده بیت تا تو به بخه یته ئه وکاته وه؟

۳- واته خوای گه وره هه میشه ئه وانه ی خووش ده ویت که تو به ده کهن. ته وایینی هه س: تو به که رانی هه یه.

لہ جہتہ انادی مخلصہ ال عجز فضل محررہ شدہ

اصحک مخوف زور خطرہ ناکہ کہ

کحائم عتبی بظرزہ جا کہ

لہ اہل قیدہ کس مکفرہ

صل خلفہم و علیہم

امر معروف طرفہ کہ نہ

کمی رضی کہ نہ کورہ تا ورد

و ہذا الآخر انصف الايمان

ولا نأمنوا ولا نیکلوا

عمری سوزو کوا اوسوزی دخی

حب طایفہ تو اپن کہ سن

بہ امدہ و لیل شرعیتہ و کمرہ

از برہ ار فاجر فرق مکہ پمؤ

لکہ پاشی نہ منکرہ

کہ چاوت پے کوٹ منکرہ کردہ

بہ وسن زبان یا خو بہ جنان

والله شاد لا تجتسوا

نضرہ ام تو بہ واجہ تاکہ

عجب محبوب حقیقی اوس

بہ امدہ و لیل شرعیتہ و کمرہ
از برہ ار فاجر فرق مکہ پمؤ
لکہ پاشی نہ منکرہ
کہ چاوت پے کوٹ منکرہ کردہ
بہ وسن زبان یا خو بہ جنان
والله شاد لا تجتسوا
نضرہ ام تو بہ واجہ تاکہ
عجب محبوب حقیقی اوس

- دەرمان دە لەپوۋى "قروح" و "جروح"
 ئەر باز نەفسى شووم تۆ لەپى نانا
 سەد تەوبەت شكاند خۆت مەشىرەۋە
 تۆمەچۆ لەخەت (فاستقم) ئەۋدەر
 غەلاخىدەۋ سەخت پىي مەلا خىدە
 [سائق الأظعان نحو حيّ طي]
 خەرەكەت كەبۇ بەرەكەت دەدا
 (طالما كنا نسمع طعننا
 ۋەسەر ھەۋارگەي شەشەمىنەدا
 ئەۋا لەدىۋان قەزاۋ قەدەردا
- پەپۇ كە درياگ بەتەۋبەي نەسۋح^(۱)
 تاقى ((انە كان توابا))^(۲)
 قاپى گوشادە باز ھەم بىرەۋە
 [مرحبا املا سهلا يا قدر]^(۳)
 رىۋازى كۆمە (نفس واحدة)^(۴)
 غەجەل نەك مەھەل پىي ناپى تەي^(۵)
 بەرەكەت ھەم باز خەرەكەت دەدا
 من وشاتنا فسق ظعننا))^(۶)
 قەزاۋ قەدەر وان لەكەمىنەدا^(۷)
 سەغىرو كەبىر گىشت لەدەفتەردا

۱-دەرمان دە: دەرمان بدە. پەپۇكە: پىنەۋ پەپۇ بکە. درياگ: درياۋ شپرو وپ. واتە: بەتەۋبە دەرمانى برىنى گوناھەكانت بکە پىنەۋ پەپۇي ئەۋ كون و كەلەبەرانە بکا كەلە عىبادەتەكە تا مەيە.

۲-ئەر: ئەگەر. باز: ديسان. تۆ لەپىي نانا: تۆ بەرىنگاي راستدا نابات. تاقى: بەتەحقىق، بەپراستى.

۳-فاستقم: نامازھەيە بەئايەتى (فاستقم كما امرت).

۴-رىۋازى كۆمە: رىۋازى كۆمەلى. (نفس واحدة) مەبەست خەزەرتى نادەمە كەرىنگاي تۆبەيە.

۵-ئىقتىباسە لەنىۋە شىعەرىكى شاعىرو سوقى (ابن الفارض) كەدەلى:

[سائق الأظعان يطوي البيد طي منعما عرج على كئبان طي]

ۋاتە: ئەي سەرقاقلەي كۆچى دلداران بەرەۋ ھەۋارگەي دەست گوشادان.

زۆر بەپەلە نەك بەسستى بچوولنى چوولان بەرەكەت دىنىي و بەرەكەتتىش ديسان چوولان دىنىي.

۶-ۋاتە: زۆرچار بوۋىن بەنىشانەي تىرو توانجى بەدكاران.

دەتىزلى خورپە تازوو بگەينە دوا قوناغى بەختەۋەرى.

۷-ۋاتە: ئىتر نۆرەي ئەسلى شەشەمىنە كەباۋەرە بەقەزاۋ قەدەر.

من خوم باسى ئەۋە دەكەم كەچى قەزاۋ قەدەرىش لەكەمىن دايە بۆم.

درمان ده که روی قروح بروح پرو که دریاک توبیه لغو خ

اگر باز نفس نغم تو که بی نابا نای ایش کان تو ابنا

صد توبت شکا ندخوت مشرب قای کثا ده بار هم سپرده

تو سحر له خط فاستقم او در مرچبا اهلا سهلا یا فتا

عاصد سحر بی ملا حده ریوازی کوسه نفس واحد

سایب الالفان سحر حی طی عجلت مهل بی پی نای طی

حرکت که بوبرکت دوا برکت عابم حرکت دوا

ظالاکت نسع طعن رت و شائنا فطعننا

وسه هوار که ششیدا

قضا و قدر و کله کله

اواله دیوان قضا و قدر دوا صغیر کبرکت له دفتر دوا

Handwritten marginal notes in Persian script, including phrases like 'باز نفس نغم تو که بی نابا' and 'تو سحر له خط فاستقم او در'.

Handwritten marginal notes in Persian script, including phrases like 'ظالاکت نسع طعن رت و شائنا فطعننا' and 'قضا و قدر و کله کله'.

ئیرادهی تابیع عیلمی ئامادهی

پووی کرد له سه رکهل سه ره به رزی نه زهل

تیریتته وجود (با حسانه)

حه سه ن نه ر قه بیح نافیع نه رخو (ضر)

ئیراده و مه شیته ته قدیری نه وه

ته قدیر مه شیته ته ئیراده و قهزا

به شه پ نارازی به خیر رازی به

درك دای له پیته شه ره ده لئی وهی

ئار شه ره سووتا خه له و خه رمانت

(نرضی بالقضا وبما یقضي

نه فعالی عیباد نه ر خیره نه ر شه پ

(فمن حیث الخلق] مه نسوب به حه قه

قودرتهی تاممه ی نه وشون ئیرادهی^(۱)

وه لای مومکیندا نه ولای موسته قه بل

(کل واحد فی زمانه)

کوفر نه گهر ئیمان نه گهر خیر نه ر شه ر

قهزاو حوکم و عدل ته دبیری نه وه

موسته لزیم نییه ن بۆ حوببو رهزا^(۲)

قهزا گشت خیره ن چون حه ق قازی به^(۳)

خهیره په رژی نی باخی پی ده که ی^(۴)

خهیره باعیسه بۆ چیشت و نانت

بذات الشر المقضي لا نرضی))

هه موو مه خلوقی خالیقه یه کسه ر

(ومن حیث الکسب) مه نسوب به خه لقه

۱- نه و شون: دواکه وتوو. واته: ئیراده و خواستی خوا که تابیی عیلمی ئاماده و

حازرییه تی و قودرته تی توانای که تابیی ئیراده یه تی هه ر له نه زه له وه پووی کرده

نه و مومکیناته ی که له پاشدا ده بن.

۲- واته دروستکردن په یوه ندی به چاکه و خراپه وه هه یه، به لام ئیراده و قودرته ئابیتته

هۆی خو شو یستن و په زامه ندی.

۳- واته: قهزا له و لایه نه وه که په یوه ندی به خواوه هه یه واجبه ئینسان پی ی رازی

بیته.

۴- واته خوا خو ی ده زانی چی نه کات، بۆ نمونه درک زیانی هه یه و سوو دیشی هه یه،

ههروه ها ئاگر. ئار: ئاگر.

قَدْرَتِ تَائِهْ اَوْشَوْنِ اِرَادَهْ	اِرَادَهْ تَابِعِ عِلْمِ اَمَا دَهْ
وَلَايِكُمْ مَكْنُ اَوَّلَايِ سَقْبَلِ	رُومِي كَرْدَلَهْ سَهْ كَلَرِ رَزِ اَزَلِ
كَلَرِ وَا حِدِ فِي رَنَامَا بِنِ	تَبِيْرَتَهْ وُجُوْدِ بَا حَسْبِ بِنِ
كَلَرِ اَزْ اِيْمَانِ اَلْخَيْرِ اَرْتَشَهْ	حَسَنِ اَرْقَبِجِ نَائِغِ اَرْخُوْضَهْ
مَقْضَا وُحْكْمِ عَدْلِ تَدْبِيْرِ اَوَهْ	اِرَادَهْ مَشِيْتِ تَقْدِيْرِ اَوَهْ
سَتْدِيْرْمِ نِيْنِ بُوْحُبُ رُصْفِ	تَقْدِيْرِ مَشِيْتِ اِرَادَهْ هَسْفِ
مَقْصَاكْتِ خَيْرِيْنِ چُونِ حَقِ نَائِيَهْ	بِيْشْتَرِ اَرْضِيْ سَجِيْرَهْ رَا ضِيَهْ
خَيْرِ بِيْرِيْنِيْ بَا حَسْبِ پِيْ دَا كِهْ	دَرْ كِ دَائِيْ كِهْ بِيْشْتَرِ دَلِيْ وِيْ
خَيْرِ بَا حَسْبِ بُوْحُبُ نَائِيَهْ	اَرْشَرِ سُوْمَا غَلَهْ خُرْمَانِيَهْ
بِدَائِ الشَّرِّ الْمَقْضَى لَا تَرْضَى	تَرْضَى بِالْقَضَا وَبِجَا لِقَضَى
بِهْمِ مَحْكُوْمِيْ فَا لِقَهْ كَيْسَرَهْ	اَهْلِ عِبَادِ اَرْخِيْرِ اَرْتَشَهْ
وَفِيْ حَيْثِ اللّٰبِ مُسَوِّبِ خَلْقَهْ	يَنْفَعُ حَيْثُ اَلْحَقُّ مُسَوِّبِ حَقَهْ

(من جهة الخلق) به عزیزکی زهیره
 بهمه سنووعاتی خوئی چاک به سیره
 مه سده ریان وهک فیعل هه موو (ذو اعتلال)
 ونحن عما نفعل نسأل^(۱)
 قودرته تی ته مام (خالق الأنام)
 خالیقی ریکی هیچ کهس ناکه وئی^(۲)
 قودرته تی نوقسان تایه فهی ئینسان
 بهئه وه ده لئی ی : (خالق الأفعال)
 نه خوئیچت بهو تهرز به خالیق کردن^(۳)
 [لا ذا ولا ذا امر بین بین]
 بهو ئه مره ده لئیت که سب و ئیکتیساب

(من جهة الخلق) هه مووی هه رخیره
 بوچی؟ (خالق الوری) خه بیره
 ناس ناسی و ناقیس جاهیلن "بالحال"
 [لذا لايسأل عما يفعل
 عیلمی ته مام و ئیرادهی ته مام
 نه لبه ته ئیجاد لایق بهو ده وئی
 عیلمی نوقسان و ئیرادهی نوقسان
 بی خه بهر له حال ئه ووه ل و مه ئال
 نه خووت وهک جه ماد به دل ئاوردن
 گوئی نه له ئه م لا نه له ئه ولا کهین
 شهرعی ئه قده سی (عالی الجناب)

- ۱- واته: ئاده میزاد ناقیسن و حقیقهت نازانن ئه گهر شتیکیش بزنانن له بیریان
 ده چیته وه ، سه رچاوهی کاریان وهک خوئیان نه خووش و ناته واون.
 ۲- ریکی کهس ناکه وئی: کهس حه دی خالیقی نییه.
 ۳- له سه ر ئه هلی عه قل پیویسته مام ناوه ندی بگرن، باوه ریان واییت که ئینسان نه
 وهک داروبه رده نه دروستکه ره.

بجاء ضاع
مِنْ جِهَةِ الْخَلْقِ بِمَوْجِبِ تَبَعِهِ

بِدْرِجِ خَالِقِ الْوَرَى حَبِيبِهِ
نَاشِئِهِ تَابِعِ خَالِقِ الْبِحَالِ
لِذَا لَا يُعَلِّمُ عَمَّا يَفْعَلُ

عَمَّ قَدْ ارَادَهُ مَتَّامُ
الْبَتِّ اِجْبَادِ لَانِ بُوَدُوِي
عَمَّ نَقْصَانِ ارَادَةُ نَفْسِكَ

بِهِ خَبْرُهُ عَالِ اَوَّلِ مَالِ
نَهْ نَوَاسِطِ حَسَابِ اَوَّلِ اَوَّلِ
كَلِمَى نَهْ لَمْ اَمْ لَانَهْ لَمْ اَوَّلَا كَيْفِ

شَرَحِ اَقْبَسِ عَالِي اَسْبَابِ

مِنْ جِهَةِ الْخَلْقِ بِمَوْجِبِ تَبَعِهِ

بِمَصْنوعاتِ خَلْقِ خَالِقِ تَجَسُّبِهِ
مَصْدَرِ اَوَّلِ قَوْلِ بِيَوْمِ ذُو اَعْتِدَالِ
وَمَحْضِ عَمَّا نَفْعَلُ لَنْ نَلَّ

قَدْرَتِ تَمَّامِ خَالِقِ اَلَا اَنَا مُمْ
خَالِقِي زَكِيٍّ اَبْجَاسِ نَاكِرِي

قَدْرَتِ نَقْصَانِ فَاِنَّ اِنَّكَ
بِهِ اَوَّلِ خَالِقِ الْاَفْعَالِ
نَهْ نَوَاسِطِ بُوَطْرِ سَجَابِ كَرَمِ
لَا ذَا اَوَّلَا اَوَّلِ اَسْرَ بَيْنَ بَيْنِ

بِوَاوِرِهِ دَلِيْلِ كَلِمَاتِ

لَمْ يَلْعَنِي

موئه سسیری (فی الوجود) هر حه قه^(۱)
 نه به ورو باران ده پرسنی له هه ور
 ته نسیری (اصلا) بۆ مه والیدات
 ده لئین ئاده می و ئه ده ب ئه مه یه
 ئیلزامی ده دا عیسا به قووینی^(۲)
 له سه ر عاله می زا هیر دائیره
 له م نه زم و نه سه ق زۆر عه جیبه دا
 ئومور موخته لیت مو شته بیه نه وئی
 یه کئی خادیم بئی و یه کئی مه خدووم بئی
 له مه طه ر گیا سه ر تیریتته ده ر
 به موئه خخه ر ده لئین: موسه بیه ب

ئه م موقه ددی مه پاک و مو تله قه
 نه بو خار ده خلی بۆ هه وره هیج ته ور
 نه بۆ ئابا هه س نه بۆ ئوممه مات
 به لئی ئه به وه یین ده خلیان هه یه
 ئه گه ر لا بدا باوک به موینی
 مه دار ی ئه حکام شه رع ی زا هیره
 حیکمه تنی هه یه له م ته رتیبه دا
 ده لئین تاته میز ئه به یین بکه وئی
 -یه کئی حاکم بئی و یه کئی مه حکووم بئی
 له بو خار هه ور له هه وره مه طه ر
 موقه دده م ناوی نریا گه سه به ب

۱- ئه م موقه ددی مه بئی گومانه که ده لئی: ئه وه ی کار له بوون دا ده کا هر زاتی خوای
 گه وره یه.

۲- ئه گه ر باوک بئی م ده خلی عه قلیم هه یه و من سه به بی بوونی منالم، ئه وه چیروکی
 له دا یکه بوونی (عیسا) ده یبه زیننی، چونکه ئه و به هوئی قوویه کی جبره ئیله وه هاته
 دی.

خبرنامه رجبیہ رقاصہ خطہ گورنر خانہ

زور عظمیٰ زور جوان تار و پود قہۃ حضور

حکومت خیرخواہہ رعایا کا

مؤثر فی الجہود ہر حرف

نہ یوز با ران در پستی لہ ہو

تاشری اصلاً بو مو الہات

دلین آدمی ادب آسہ

الزامی دوا عیسیٰ تم بقوی

کہ سر عالم طہر دوا

لم نظم سق زور عجب

امور محتض مشیہ نو

یک خادم بی دکی محترم نے

لہ ستر کی ستر تہر پتہ دڑ

بہ مؤخر بیان دلین سبب

خبرنامه رجبیہ

زور عظمیٰ

حکومت خیرخواہہ

ام تقہ نہ پاک مسافہ

نہ بخار اخلی بو ہورہ بیج طہ

نہ بو آبا ہنس نہ بو

علی ابونہ دخیان ہر

اگر لاید اباؤک تموے

کہ ار احکام شرعی فہرہ

تخلیق ہر نہ لم تر تہہ دوا

دلین نامتہر ابین بکو بی

یک جا کم بو کی محکوم ہے

نہ بخارہ امور کہ ہورہ سترہ

تقدم ناہوی نہ یا کہ سبب

بَرَدُ الْوَالِدِ خَلَقَ رَبُّ مَا دَرِيه	سَيِّئًا اَبْرَ عَا دِرِيه
چو کز تو جوت وایے دکوی	و کازانے ایان لو دوی
عُصَاةَ عَادَتِ جَارِيه حَقَه	اَوْ خَلَقِي سَبَّ عَادِي اَمَّ خَلَقَه
بهرجی عاوة فی الوسعہ نوبی	بو حقیقہ تکلیف ناوی ہلکوی
لہ نہ ہر فیصلی بہ بے گفتگو	متعلقہ بو قدرت لو
اَرَصَدَ كَمَا نَبِيہ تَا شِرِي دَرَس	لہ سزا دیندہ تکلیف نہ تو جس
مُدْحِي اَكَا مِي مِيح لَه خُوِي رِيه	سَجَّ بے تَا شِر و لے بو رِجِيه
اَرَنِي دِه بُو رَرَشَس تَا لُو د	نَا وَا كَلُّ بَل كَس وَا لُو د
اَرَنَدَا بَارَان بَل لَه زُو دِي	كَلَّ اَنَدَا رَك جُو ت دَا كُو دِي
اَرَا كَر نُو ي مَس كَلَّ بَرَا نَم	اَرَه بَر كَلَّ م دُو رَه خَر مَا نَم
خَلَقَ قَدْرَتِ رَطْب لَه مَسَا نُو ي	جَلَدَان بَرَا نَم زُو فِطْرَه دُو ي

- تۆخۆت كەسىكى موعرىز لەحەقى
بى ئىستىحقاقى زەرەرى چىيە؟
ئەر دەلىلى ئەو كەسب زەعيف بەو تەورە
دەلىم: ئەو كەسبى زەعيف بەو تەورە
ئەر لەم مامەلە خەبەردار دەوى
خوسوس وجودت لەو مۇستەفاد
ئەر تەخسىس بكا بەعزى بەسەواب
بەندە بەندەي خوى مولكىچ مولكى خوى
ئەر نەختى شوکور هەيە پىتەو
كەوتگىن ئەوبىخ بابىنەو سەر
قسىمكىيان ئەمە كەباوەر بكەين
- ئەشعەرى فەرموى: تۆ مۇستەحەقى؟^(۱)
بەفەزل و عدلە بەعەمەل نىيە^(۲)
بۆچ لايقە بەو سەوابى گەورە؟
بۆچ لايقە بەو سەوابى گەورە؟
تۆ فانى دەدەي باقى دار دەوى^(۳)
(لىس عليه حق للعباد)
وەر تەخسىس بكا بەعزى بەعيقاب
كوا زولم و ستم؟ هەر چەنە دەدەي!
كەوتت خوداس دەپرىتەو
لەسەر دوو قىسمە ئىمان بەقەدەر^(۴)
(سبق في علم خالق الكونين)

۱- واتە: تۆبە بەوقسەت كەدەلىلى تا قودەرتى ئىنسان ئىجاد نەكا ئەو ئىنسانە
مۇستەحەقى سزاو پاداش نىيە، بەم قسەيە لەپراستى لات داو، ئەشعەرى نەي
وتوو تۆ مۇستەحەقى.

۲- خواي گەورە بەفەزل و عدلى خوى پاداش و سزا ئەداتەو.

۳- واتە: ئەگەر نەختى و رىبابى بۆت دەرئەكەوئى كەتۆ قانزاجت كردوو بەرامبەر
عومرىكى كورت ژيانى ئەبەدیت دەست دەكەوئىت.

۴- گەوتگىن ئەوبىخ: كەوتووینەتە بن. واتە: كاتى ئەو هاتوو بەگەپىنەو سەر
ئەسلى مەسەلەكەمان كەباسى قەزاو قەدەر، ئىمان بەقەدەر دەكرى بەدوو بەشەو.

بغداد

اشعری زبونی تو مستحق
 به فضل عدله به عمل بنیه
 بوجه لایقه بوعده اس کوره
 بوجه لایقه بوزاب کوره
 توانی دوی باقی دار دوی
 لیس علی حق للعباد
 وخصیص بکا بعضی به عقاب
 کواظم ستم بهر خنده دوی
 که دوش خدایا بر پستوه
 که سرد و قسمة ایمان به قدر
 سبق فی علم خالق الکونین

تو خونت کسیا معرین له حتی
 به استحقاقی ضرری جیه
 آرد لیه اولی بضعف بو طوره
 ولیم اولی بضعف بو طوره
 آلم ماطه خبر دار دوی
 خصیص بجهت لوده سفا و
 آخصیص بکا بعضی به ثواب
 بنده بر ده خوی ملک ملک خوی
 آسخنی شعور بیه پستوه
 که کهن اویج با پیوده ستر
 قسمة انسه که باور بکین

من خیر، شر، غیّ او رشاد	(مالایفعله آحاد العباد
وکتبه واحصاه لویه	وما یجازی العبادُ علیه
جفت الصحف رفع الأقلام	متی؟ قبل ان یخلق الأنام
فی کتابه وعلمه الحق))	وتجری الأعمال علی ما سبق
(مایبدل الیه یشیر) ^(۱)	عیلمی بئّ ته بدیل ته قدیر بئّ ته غییر
هر چلۆن به بوون هر شه یئو به ست	عیلم و ئیرادهی باری به رزو په ست
هر ده شی بوبئّ به و ته رزه و حاله	جهل و ته خه للوف موراد مه حاله
(من یوجده؟ بل فیه داما) ^(۲)	وهر نه له عه دهم ئه زه لی داما
بو ئه مه که س دهرک عیلمی حه ق نه کات	(لکن فی لوح المحو والأثبات [
قهیدی له عیلمی حه ق دا کریاگه ^(۳)	به عزئی به موتله ق نویسیاگه
(ذا شقی) که چی ((یسعد ویرقی))	(هذا سعید) که چی (قد یشقی)

۱- مایبدل: ئاماژیه به ئایه تی: ((مایبدل القول لیدی وما انا بظلام للعبید)).

۲- وهر نه: ئه گهر وانیه. واته: ئه گهر شتیک ئیرادهی ئه زه لی په یوه ندی به بوونیه وه نه به ستئ له نه بوونی ئه زه لی دا ده مینیتته وه، کئ دروستی ده کات بیجگه له خوای گه وره؟ (ما شاء الله کان وما لم یسأ لم یکن).

۳- نویسیاگه: نوسراوه. کریاگه: کراوه.

ما یفعله آحاد العیب و

مستخیر شریخی ادر

و ما یجائز العباد و علی

و کله و احضاه لده

تشی قبل ان یخلق الانام

حفت الصفح ریح الاقدام

و تخری الاعمال علی ما سبق

فی کتابه و علمه لکین

علم به تبدیل تقدیر به تبیره

ما یدل الله بشیر

علم اراده باری برزلبت

هر علون یون بر شیبون

اهل تکلف مراد و محاله

هروشی بوی بو طریزه ما لکه

و نه نه عدم از لیدنا

منه یوجبه بل نه ویرا

لکن فی کفر الحو و الاثبات

بوامه کفر علم حق بکبات

بعضی مطلق نویسیا که

قیدی لر علمی حقا کر نیایا که

هنا سعید کچی فدا شعی

وا شعی کچی بعد ووقی

نمراد

که شفییچی راسه که چی غه له ته ^(۱)	له بهر نه مه نه مر وه لی سه قه ته
نه روابی وه ها نه رنه واته حقیق	بو به عزیزکیچ ههس شوقوقی ته علیق
عرفت القضا کله مبرم))	(فمن جهته علمه الأعم
مه قتوول مه ییته به نه جه لی خوئی ^(۲)	نه جهل یه کیکه له پئی لانه دهی
[هو الرزاق والحرام رزق]	رزقت مه علوومه نه م که لامه سیدق
نه کهس پرزی کهس بوئی هه لده که وئی	نه کهس له پرزی خوئی مه حرروم ده وئی
حه لال یا حهرام ئی خوئی ده پووشی	هه ر کهسئی ئی خوئی ده خواو ده نووشی
هه ر ده وئی هه رچی حو کمی قه زا وئی	کهسئی نه ر په زا وه ر نار په زا وئی
وه ر قه زا هه یه (فأین المفر)؟ ^(۳)	نه ر قه زانییه بوچ نه م په ره وپه ر
عرفنا بعض القضا معلق]	[ومن ذي الأخرى كما تحقق
بذاك القضا الى ذا القضا ^(۴)	[نفر من ذا القضا بالرضا

۱- واته: نه گه ر وه لی یه که له نه ولیا به شیوهی که شف و که رامات نه و له وحه ببینی نه وه نازانن که نه وه موتله ق نییه، به لکو مه رچی هه یه ئیتر به هه لده نه چن، چونکه ناگاداری نه و مه رجه نین جا کاره که یان سه قه ت دهر ده چی.

۲- واته: کوژراو به نه جه لی خوئی دهر مریت، نه وانه ی که ده لئین نه جهل دوانه له پئی راسه لایان داوه.

۳- واته: نه م په ره وپه ره په له قارژی هیچ سوودی نییه، نه گه ر قه زابئی نه وه چارنییه، نه گه ر نه ش بئی نه و ترس پیویست نییه.

۴- ناماژیه به چیروکی ئیمامی عومه ر - خ - که له ولاتی شام تا عوون بلاو ببوو وه، وه سه فه ره که ی دواخست و فه رمووی: [نعم نفر من قضاء الله الى قضاء الله].

کشفی رات کچی غلطہ	کہ جہ انھیں امر و ما سقٹہ
اروایے و ما ورنہ ہوا تحقیق	بہ بعضی ہنس شقوق نعلیق
عرفت القضا کلمہ نبرام	فترت جہتہ بلغیہ الا علم
سقول سیتہ بہ اصی خوی	اجل کجکے کہ رہی لاندہ می
ہوا الزانی و الحرام مہزانی	رازیت مقلوبہ ام کلامہ صدق
نہ کس زرق کس بوی ہلک بوی	نہ کس زرق خوی محروم بوی
حلال یا حرام ای خوی دلوشے	بہ کس ای خوی و خواو دلوشے
بر روی ہر صی حکم قضا و بی	کسے رضا و رنا رضای
ور قضا یہ فائز البفہ	ار قضا یہ بوج ام پراو پڑ
عرفنا بعض القضا معلنی	ومہ ذی لاخوی کجا تحقق
ہا کہ القضا الی ذالقضا	غیر سیر ذالقضا با لرضا

(الیس قول الامیر عمر

قهزای دوعا رهد قهزای به لایه

ئهو چشته دهکا عومری پی کهمه

فلان چت مایه ی گرانی دهوی

بو [موتی] دوعا و سه ده قه ی جاری

بو و سوولی ئه و نه فعو سه وابه

له دوو قیسمه کان قیسمی سانیمان

حه ق خالیقی فیعل عیباده یه کسه ر

ئه و وه خته که خوت ئه گونا ه ده خه ی

جه وازی نییه هم مه نیره سه ر

(سبق فی العلم) بو وه ده سم برد

(نفر من القدر للقدر ؟)

قهزای عه نبه ر ده فعو قهزای وه بایه ^(۱)

ئهویانه سه به ب نه گبه ت و غه مه

زینایه باعیس وه با ده که وی

باعیسه بو عه فو حه زه تی باری

حه دیس و ئه سه ر زورن وریابه

ئه مه ته بیترین هه موومان ئیمان ^(۲)

ئه ر کوفر ئه ر ئیمان ئه ر خیر ئه گه ر شه ر

له وی و دوا یچ تا توبه ی ئی ده که ی ^(۳)

ئیحتیاج کردن به قهزاو قهدهر

(کتب فی اللوح) منیچ بو وه م کرد ^(۴)

۱- واته: قهزای نزاو پارانه وه سه به به بو چاری قهزای به لا که پرووبکاته ئینسان، بوئی عه نبه ر هویه که بو ده فعی تاعوون. بی شه رمی له گه ل دایک و باوک عومر کورت نه کات، قومار هوی نه گبه تی یه. زه کات نه دان پزق که م ده کات. زینا ده بیته سه به بی بلا و بوونه وه ی تاعوون.

۲- به شی دو وه له ئیمان به قهدهر ئه وه یه که بروت هه بیته به وه ی که خوای گه وه خالیقی هه موو کرده وه کانی ئینسانه.

۳- ئه گونا ه ده خه ی: ده خه یته ناو گونا ه. له ویو دوا یچ: پاش ئه وه. مه نیره سه ر: مه خه ره سه ر.

واته ناگات له خوت بیته که گونا هیکت کرد تا توبه ئه که ی نه چی گونا هی تری بخه یته سه رو هه رگیز ئه وه نه لی ی که مادام هه موو شتیك پراوه ته وه ئیتر ئه بی من ئه و گونا هه بکه م.

۴- بو وه: بو ئه وه. منیچ: منیش.

نَفْرَمِ الْفَلَمَ لِلْمَلَمَ	الْبَسَ فَوَلَّ كَلْبِي عَسْرَةً
فَتَنِي عَسْبِرَ وَفَعَّ قَتَنِي وَبَايَ	قَضَى دُعَاؤَ قَضَى بِلَايَةَ
أَوْبَانَهُ سَبَّ كَلَبَتْ عَمَّهُ	أَوْجَشْتَهُ وَكَأَعْرِي بِي كَمَهُ
رِنَانِيهَ بَاعِيَتْ وَبَايَ وَكُوِي	فَلَانِ حَيْثَ مَائِي كَرَانِي دُوِي
بَايَشْتَهُ بُوَعَضُو حَضْرَتِ بَابِي	لُبُومَكِ دُعَاؤَ وَصَدَقَهُ جَابِي
حَدِيثِ أَثَرِ زُرُوكِ وَتَجَانِبِي	بُوُوصُولِ أَوْ لَفْعِ ثَوَابِي
أَمَّ سِرِّنِ مُمُوكِ نَبِيَلِي	لَهُ دُوقِ مَكَانِ قِسْمِ نَتَانِ
أَرْكَفَهُ أَرَامَانَ أَرْخِيهِ أَرْكَفِيهِ	مَنْ خَالِي فَعَلَّ عِبَاؤُهُ كَيْسِيهِ
لَوِي دُوَايَجِ تَأْتُوِيهِ لِي تَكِيهِ	أَوْ وَجْهَهُ كَمَ حَوْتِ الْكِنَاءِ وَخِي
إِحْتِجَاجِ كَرْدَانِ بَقْصَاؤِ قَدِيهِ	جَوَابِي نِيهِ مِمَّ نَسْرِيهِ
كَيْفَ لَلْمَحِ نَسْجِ بُوُومِ كَرْدِيهِ	سَبَقَ فِي الْعِلْمِ بُوُودَهُ وَسَمِ رَفِيهِ

از این شعر در کتاب ...
 و در ...
 و در ...

غه مت هه ر جهه لی ساحیب دهفته ربوو؟!^(۱)
 شه ل و په ت ده که ی هه ی شیئی په تی
 ئەمما به ئەده ب هه روه کو ئاده م^(۲)
 به نه فه س ئاگات له خاتیمه وی^(۳)
 تائهم مردن بی یاخو ئەو مه رده ن^(۴)
 په رده ی زولمانی له پووی دل لاچوو
 به م ته قریره وه و به م ته حریره وه
 ئەم نیزاعه و ئەم هه موو هه مه مه^(۵)
 یه کئی تابییی ره ئیی ئەشعه ری
 یه کئی خه ریکی ده ردی ئیشتراک^(۶)

دهفته ری عیلم و له وحت له به ربوو؟
 گوروفتاری نه فس ئەمماره ی خوئی
 جائیزه به عدز ته وه به بده ی دم
 زانینی ئەووه ل ئەده س ناکه وی
 زاهیری شه رعی بگره ئە گه رده ن
 چون به و زاهیره دل نوورانی بوو
 باتینی شه رعی تیئ وه پیره وه
 ده لئ ته قازای زاهیر بوئمه
 یه کئی جه بری بوو یه کئی قه ده ری
 یه کئی له ده سی ته وارود غه مناک

- ۱- واته: ئایا تو ئاگات له دهفته ره که ی عیلمی خوا هه یه؟ هه یچ خه میکت نییه ئەوه
 نه بی که بلئی من ئەو کاره ده که م تا خوا به نه زان ده رنه چیئ؟ شه ل و په ت ده که ی:
 ئیشی خراب ده که ی. شیئی په تی: شیئی ته وای.
- ۲- واته: پاش گونا ه کردنه که و تۆبه که ده توانیت بلئی: هه ردووکیان له عیلمی خوادا
 هه ن، به لام به ئەده به وه قسه بکه وه ک ئاده م که فه رمووی: [قالا ربنا ظلمنا انفسنا
 فان لم تغفر لنا وترحمنا لنكونن من الخاسرين]
- ۳- زانینی ئەووه ل: واته زانینی یه که مجار دروست بوونت. به نه فس: به وردی.
- ۴- ئەم مردن: پام کردن و مردنی نه فسی ناله بار. ئەو مردن: گیان ده رچوون.
- ۵- واته: ئەو حه قیقه ته پیئ ده لئ: ئەم هه موو نیزاع و به یه کا هاتنه له وه وه یه که دل
 هه ر خه ریکی کاروباری زاهیری و ئەسبابه بینراوه کانه، هه رله به رئه وه شه که ئەم
 هه موو را جیا جیا یانه په یدا بوون.
- ۶- ته وارود: ئەمه پای ئەبو ئیسحاقی ئەسفه راینی یه که ده ئیئ: تی کپرایسی قودره تی
 خوا و عه بد کاریگه رییان هه یه.
- ئیشتراک: ئەمه پای قازی ئەبوو به کری باقلانی یه.

دُخْرِيَّ بِلَوْحَتِ لَه بَرُّ بُو عَمَّتْ مَرَّ حَجَلِ صَبِّ دَنْرُو

کرفا رِغْفَسِ اَمَارَهُ خُو تے شَلَّ سَبِّ دُکے ہی سَبِّ پتی

جائز عسب داز تو بہ بدی دم اَمَّا بَدَبْ مَرُّو کُو آد م

زَانِبِیْنَ اَوَّلِ اَدَسْ نَا کُو ی

بِه نَفْسِ اَکْکَلَه فَاتِمَه وی

بجائز عسب داز تو بہ بدی دم اَمَّا بَدَبْ مَرُّو کُو آد م

طَبَّ بَرِّ بِنِ کَبْرَه اَکْرَدَانِ مَّا اَمَّ سَرُونِ یے یا خُو اومرآن

چَرِّ دَوَّ طَهْرُو لُ نُو رَانِ بُو پَرُو دَه ظمانے لَه رُوئی دَلَّ لا چُو

بِاطْنِی شَرَعِی تے زِ پِرَه وَه بَم تَشْرِیْرَه دِ بَم سَحْرَه پَرَه وَه

وَلَه اِنْفَا صَا ی طَهْرُو بُو اَمَّ لَم زِرَاعَه اَمَّ بَمُو بَمَهْمَه

یَا تَابِعِ رَا یِ اَشْعَرِی یَا حَبْرِی بُو کی قَدْرِی

یَا نَبِ دَسْ تُو اَرُو عِنَا کَ یَا خَرِی دَرُو اَشْتَرَا کَ

- دهفتەری عیلم و له وحت له بهربوو؟
 گوروفتاری نهفس نه مارهی خوئی
 جائیزه به عدهز تهوبه بدهی دم
 زانینی نه وو له نه دس ناکه وئ
 زاهیری شه رعی بگره نه گه ردهن
 چون به و زاهیره دل نوورانی بوو
 باتینی شه رعی تیت وه پیره وه
 ده لئ ته قازای زاهیر بوئه مه
 یه کئ جه بری بوو یه کئ قه ده ری
 یه کئ له ده سی ته وارود غه منا ک
- غه مت هر جه هلی ساحیب ده فته ربوو؟! (۱)
 شهل و پهت ده که ی هه ی شیتی په تی
 نه م ما به نه ده ب هه روه کو ئا دم (۲)
 به نه فس ناگات له خاتیمه وئ (۳)
 تائهم مردن بی یا خو نه و مه ردهن (۴)
 په رده ی زولمانی له پرووی دل لا چوو
 به م ته قریره وه و به م ته حریره وه
 نه م نیزاعه و نه م هه موو هه مه مه (۵)
 یه کئ تابییی په ئیی نه شعهری
 یه کئ خه ریکی ده ردی ئیشتراک (۶)

- ۱- واته: نایا تو ناگات له ده فته ره که ی عیلمی خوا هه یه؟ هیچ خه میکت نییه نه وه
 نه بی که بلئی من نه و کاره ده که م تا خوا به نه زان ده رنه چیت؟ شهل و پهت ده که ی:
 ئیشی خراب ده که ی. شیتی په تی: شیتی ته واو.
- ۲- واته: پاش گونا ه کردنه که و تۆبه که ده توانیت بلئی: هه ردووکیان له عیلمی خوا دا
 هه ن، به لام به نه ده به وه قسه بکه وه ک ئا دم که فه رمووی: [قالا ربنا ظلمنا انفسنا
 فان لم تغفر لنا وترحمنا لنكونن من الخاسرين]
- ۳- زانینی نه وو له: واته زانینی یه که مجار دروست بوونت. به نه فس: به وردی.
- ۴- نه م مردن: پام کردن و مردنی نه فسی ناله بار. نه و مردن: گیان ده رچوون.
- ۵- واته: نه و حه قیقه ته پیت ده لئ: نه م هه موو نیزاع و به یه کا هاتنه له وه وه یه که دل
 هه ر خه ریکی کاروباری زاهیری و نه سبابه بینراوه کانه، هه رله به رنه وه شه که نه م
 هه موو پا جیا جیا یانه په یدا بوون.
- ۶- ته وارود: نه مه پای نه بو ئی سحاقی نه سفه رایینی یه که ده لئیت: تیکرایی قودره تی
 خواو عه بد کاریگه ری یان هه یه.
- ئیشتراک: نه مه پای قازی نه بوو به کری باقلانی یه.

دختره یی و لو جت له بر بو

گرفا ر نفس آماره خوئی

جایز لب بدرز تو به بدی دم

ز انین اول اوس ناگو ی

به نفس آکار له فایمه وی

طن برین کجوه اگر دان

چو دی طاهر اول نورانی بو

بانظری شریعت بی ز پیره وه

وله اغایسای طایر بو امه

یا جبری بو کی قدری بک

یا نه دسه تو لر و غنا ک

یا خرکی درد اشترک

بجایز لب بدرز تو به بدی دم
گرفا ر نفس آماره خوئی
دختره یی و لو جت له بر بو

کۆلانی چاوتهنگ تشاوی دلتهنگ تاوهختی کهلام سوحبهتهکهی شیخ دای پیی فائیدهی تهخفیف و تهعریف مهوج و تشاوی گشت چوونه لاوه [قیل له انظر من اعلى الدرج جئی نییه جیلوهی زاتی بهتاقی عاریف هر خویه و مهعرووف خویه و بهس نیزاع بریاوه دهگه ل خاس و عام	جئ پهست و بلند خارودارو سهنگ ^(۱) ئیزافهی مهعنی هیممهتهکهی شیخ ^(۲) تهی کرد ریگهی حهق پیی چلۆن زهریف دهریا ساف خورشید ههروهک خوی ماوه لِقَاعِ صَفْصَفٍ [بئئ ئەمت و عیوهج ^(۳) مهردلی موئمین فانی یو باقی ^(۴) مهعریفهتی حهق بۆکەس نادا دهس ^(۵) [صح العقیده و تمّ الکلام.
---	--

۱- کۆلان: کووچه. تشاوی: شهپۆل. خار: درک. واته ئەگەر پیاو پابهندی زاھیر بیئت
ئەوابەرچاوی تهنگ دهبیئت، شهپۆلی دلی دیتهوهیهک، بهردهمی پر دهبیئت لهکووسپ.
۲- لام: واته ئەوهی لهزمانی عه رهبی دا پیی دهوتری (الف لام) کههه موو وشهیهکی
نه ناسراو دهکاته ناسراو. ئیزافه: ئەمیش زاراوهیهکی زانستی عه رهبییه. واته
سوحبهتی شیخ و هیممهتی ئەو هه ناسراوی بهمورید ده بهخشئی و هه م پوح
سووکی دهکات.

۳- ئەمت: بئ هیزی و کهم و کووپی. عیوهج: لاری و خواری.

۴- بهتاقی: بهتهحقیق: واته جیگای تیشک و پرشنگی نووری زاتی خوا تهنها دلی
ئەوخاوهن باوه رانهیه که لهخۆشهویستی دا توایتهوه.

۵- واته: زاتی خوا و حهقیقهتهکهی هه رخوی دهیزانیئت و ناسینی حهقیقهتی لهوزهی
کهس دا نییه.

کولان چا و سگت وی دلنگ ^{کرده}
 تا وختی که لام صحتک شیخ
 دانی بی فائز تحف تعریف
 سوج شای کت چونه لادوه
 قیل له انظر من اعط اللہرج
 چی نه جلوه ذاتی ساقی
 عارف بر خونه معروفه بس
 زراع بریاوه وکل فامس عام
 صح لعضیه و تم الراءوم
 جی پت لب فار دار و سگت
 اضافه سعوا بکنه شیخ
 طعی کرد زیکه حق بی خلعت ظریف
 دریا صاف خورشید هر روز بی بارینه
 لفاع صصف لیا ام عوج
 مردل مؤمن فانی باقی
 معرفت حق بگوشه ز ادیس
 صح لعضیه و تم الراءوم

تمت شد باخیر والحمد لله رب العالمین

حیات خرابه سر و طرفه کسر ملاحظه با یک روز...
 کول و سگت وی دلنگ
 تا وختی که لام صحتک شیخ
 دانی بی فائز تحف تعریف
 سوج شای کت چونه لادوه
 قیل له انظر من اعط اللہرج
 چی نه جلوه ذاتی ساقی
 عارف بر خونه معروفه بس
 زراع بریاوه وکل فامس عام
 صح لعضیه و تم الراءوم

ئەوكتىبىو بلاوكرائونەى وەزارەتى بۇشنىبىرى ئەسالى ۱۹۹۹دا چاپى كىردوون و ھاوكارى كىردوون

ژ	ئاوى كىتىب	ئاوى خاوەن كىتىب	جۇرى كىتىب	جۇرى چاپ
۱	سىدارەكانى بەهەشت	قوبادى جەلى زادە	مۇنراوہ	چاپكردن
۲	كوپژنى خوین	غەفور سالىح	پۇمان	چاپكردن
۳	مەرگى سوشاب	عەلى كەرىم	شانۆىيى	چاپكردن
۴	بەسەرھاتى كەلە پىياوڭ	وەرگىپرانى حسين عوسمان نىرگىزەجارى	پۇمان	چاپكردن
۵	مىژووى ھۆزى جاف	حەسەن فەھمى جاف	مىژووىيى	چاپكردن
۶	ژوورەكەى دەلىيا	ئاكۇ كەرىم مەعرف	كورتە چىرۆك	چاپكردن
۷	سەرەتايەكى زمانناسى	مىدىيا	زمانەوانى	چاپكردن
۸	بىبىلوگرافىيائى كوردو كوردستان	ئەكرەم قەرەداخى	پۇژنامەگەرى	چاپكردن
۹	كورد	و.عيزەدىن مستەفا رەسول	مىژووىيى	چاپكردن
۱۰	نامىلكەى چالاكىەكانى وەزارەتى بۇشنىبىرى بۇسالى ۱۹۹۹	ئامادەكردى فەرىد زامدار	پۇژنامەگەرى	چاپكردن
۱۱	حەپسەخاننى نەقىب	پەخشان جەلال حەفید	مىژووىيى	چاپكردن
۱۲	وتنەوہى بىركارى پۇلى بەكەم و دووہى سەرەتايى	عەلى ئەحمەد	زانستى پەرورەدىيى	چاپكردن
۱۳	ئىنسىكلۇپىدىيائى كىمىيا	جەمال عەبدول	زانستى	چاپكردن
۱۴	كورتە جوگرافىيائى كوردستان	كەرىم زەند	جوگرافىيا	چاپكردن

چاپکردن	زانستى	سالج محەمد	دەفرە فەرىيەكان چىن و لەكۆينە ھاتون	۱۵
چاپکردن	شانۆگەرى	و. ياسىن بەرزنجى	مردووەكان بئىژن	۱۶
چاپکردن	ژيان و بەرھەمەكانى	ئومىد ئاشنا	مىزما مەرف	۱۷
چاپکردن	مەزھەرى خالقى	بوار نۆردەين	ھاوارى دل	۱۸
ھاوكارى	پەروەردەيى	فوناد قەرەداخى	بابەتەكانى پەروەدەي نوي	۱۹
چاپکردن	كۆرتە چىرۆك	پەنئوف ھەسەن	ويئەكەي خوشكت	۲۰
يارمەتى	ھۆنراوہ	ھوشيار بەرزنجى	كۆدبەفرەكانى خۆر	۲۱
چاپکردن	ھۆنراوہ	محەمد كاكەپرەش	گونامەكانى بەفرو سىبەر	۲۲
چاپکردن	چىرۆكى مندالان	و. ھەسەن عبدالكريم خانەي مندالان ب.گ. پۆشنىبىرى و ھونەر	گۆنپرايەلى بۆ نامۆزگار يىنەكانى دايەو بابە	۲۳
چاپکردن	چىرۆكى مندالان	و. لەتىف ھەلمەت خانەي مندالان ب.گ. پۆشنىبىرى و ھونەر	گۆندىرئۆ پاشا	۲۴
چاپکردن	چىرۆكى مندالان	و. نورى سەعيد قادر خانەي مندالان ب.گ. پۆشنىبىرى و ھونەر	جوان و چۆلەكەكان	۲۵
چاپکردن	مىژوويى	و. بورھان قانىع	گىژاوى پۆلەندە	۲۶
ھاوكارى	پۆزنامەگەرى	ژمارە (۴) ى گۆڧار	گۆڧارى دايەلۆگ	۲۷
ھاوكارى	پۆزنامەگەرى	ژمارە (۹) ى گۆڧار	گۆڧارى شانۆ	۲۸

ھاوکاری	پۇرنامەگەرى	گۇقار	گۇقارى ناران	۲۹
ھاوکاری	پۇرنامەگەرى	نامادەکردنى ئومىد ئاشنا	دىارىيەك بۇ يادى سەدو يەك سائەى پۇرنامەگەرى كورد	۳۰
چاپکردن	كۆمەلايەتى	فوناد تاھىر سادق	كۆمەلزانى و كورد	۳۱
چاپکردن	ھۇنراوہ	شازىن ھىرش	باخچە پەژوہەكانى حەقىقەت	۳۲
چاپکردن	ھۇنراوہ	صديق بۇرەكەيى	ئاوييەر	۳۳
چاپكرن	پەخشان	بەناز كوئىستانى	ھەناسەيەك لە تەنھاييدا	۳۴
چاپکردن	ھۇنراوہ	پەمىزى مەلا مارق	دىوانى پەمىزى مەلا مارق	۳۵
چاپکردن	مىژوويى	پەئووف عوسمان	حەپسەخانى نەقىب لە ئاوينئەى مىژوودا	۳۶
ھاوکاری	پۇمان	و: صابر گورد عازەبانى	چارەنوس	۳۷
چاپکردن	مىژوويى	مەلا جەمىل پۇژبەيانى	مدن كوردیە قديمە	۳۸
چاپکردن	چىرۇكى مندالان	ئا: جەمال عارف ئەمىن/ ب. گ. پۇشنىرى و ھونەر	خۇزگەكانى بەردەھەلكەنىك	۳۹

ئەو كىتەب ۋە بلاوگراۋانەى ۋەزارەتى پۇشنىبىرى لە سانى ۱۲۰۰۰ چاپى كىردۈۈن ۋە ھاۋكارى كىردۈۈن

ژ	ناۋى كىتەب	ناۋى خاۋەن كىتەب	جۈرى كىتەب	جۈرى چاپ
۱	مىنال ۋ شىعر	محمد كەساس	ھۈنراۋەى مىندالان	چاپكىردن
۲	پۇژنامەگەرى	ۋ. مەجىد سالىح	پۇژنامەگەرى	چاپكىردن
۳	ئافرەت لە مۇسىقاۋ گۇرانى كوردىدا	سەردار خدر حسين	ھۈنەرى ۋ كۆمەلايەتى	چاپكىردن
۴	ئۆزدەمىرو كورد	ئەحمەد باۋەر	مىژۋىيى	چاپكىردن
۵	دە چل نىرگىز	مەمەد رەھىم رەمەزان	چىرۆكى مىندالان	چاپكىردن
۶	مىژۋىيى كىتەبخانەكانى سلىمانى	مارف ناسراۋ	مىژۋىيى	چاپكىردن
۷	شاھىت	ۋ. ئاشتى عوسمان دانىش	شانۋىيى	چاپكىردن
۸	ھەقتە بزانى	ۋ. شىرزاد ھەسەن	پۇژنامەگەرى	چاپكىردن
۹	چەند گىروگىرفت ۋ دېمەنىكى دەروونى	جەلال خەلەف ژالەيى	دەروونى	چاپكىردن
۱۰	فەرھەنگى زەۋىزانى ۋىنەدار	كەمال جەلال غەرىب	زانستى	چاپكىردن
۱۱	لە بازىنەى شانۋادا	عەلى كەرىم	شانۋىيى	چاپكىردن
۱۲	بوۋژاندنەۋەى پۇشنىبىرى ۋ نەتەۋەيى كورد	ۋ. سىدىق سالىح	مىژۋىيى	چاپكىردن
۱۳	چەند بابەتىك دوربارەى كەلتۈۈرى نەتەۋەى كورد	سەلام مەنىمى	كەلەپوۋر	چاپكىردن
۱۴	مەرگى ۋەنەۋشە	ياسىن قادىر بەرزىنجى	چىرۆك	ھاۋكارى

کوه لای چا و کوه تاش و بی دلشک
 جوی پست لبه غار دار و سزک
 تا وقتی که لام صحنه بشخ
 اضافه معنی است که سنج
 دانی بی فایر سخیف تعریف
 طغی کرد ز کیه حق بی خلون طریقت
 سوج تاشوی کتبه لادوه
 در ایضات خود بسته بر زده بی فایر
 قبل له انظر من انا اللبح
 لفاع صفت لبا امب عوج
 جوی سیه جلوه دانی باش
 مردل مؤمن فانی باش
 عارف بر خونه سوزنده بس
 سیرت حق بر کسز بادش
 نزاع بر آوده و کل خام
 صح لفضله و تم الکرام
 تمت بشیر و العان رمت انم حیر کوه کوه
 جبهت خراب سربو کستر مدح با کبر زده سینه سینه سینه

۱۳۲۶
 کوه لای چا و کوه تاش و بی دلشک
 جوی پست لبه غار دار و سزک
 تا وقتی که لام صحنه بشخ
 اضافه معنی است که سنج
 دانی بی فایر سخیف تعریف
 طغی کرد ز کیه حق بی خلون طریقت
 سوج تاشوی کتبه لادوه
 در ایضات خود بسته بر زده بی فایر
 قبل له انظر من انا اللبح
 لفاع صفت لبا امب عوج
 جوی سیه جلوه دانی باش
 مردل مؤمن فانی باش
 عارف بر خونه سوزنده بس
 سیرت حق بر کسز بادش
 نزاع بر آوده و کل خام
 صح لفضله و تم الکرام
 تمت بشیر و العان رمت انم حیر کوه کوه
 جبهت خراب سربو کستر مدح با کبر زده سینه سینه سینه